

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

**Збірник тез доповідей
ПІДСУМКОВОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ КУРСАНТІВ, СЛУХАЧІВ
ТА СТУДЕНТІВ**

Секція №3

Економічні науки

([http:// nangu.edu.ua](http://nangu.edu.ua))

*21 березня 2017 року
м. Харків*

Оргкомітет конференції

Голова оргкомітету – Т.в.о. першого заступника начальника Національної академії Національної гвардії України з навчально-методичної та наукової роботи полковник **Тробюк В.І.**

Відповідальний секретар оргкомітету:
науковий співробітник науково-організаційного відділу **Бондаренко О.В.**
(057-739-26-68, 4-68)

Члени оргкомітету:

начальник науково-дослідного центру полковник **Приходько І.І.**;
начальник факультету №1 полковник **Овчаренко В.В.**;
начальник факультету №2 полковник **Єманов В.В.**;
начальник факультету №3 полковник **Павлов С.П.**;
начальник факультету №4 полковник **Іщенко С.О.**;
начальник відділу по роботі з особовим складом полковник **Драган Ю.А.**;
начальник відділу родів військ та служб полковник **Деркач О.В.**;
начальник науково-організаційного відділу підполковник **Морозов І.Є.**

Адреса оргкомітету: 61001, м. Харків, майдан Захисників України, 3,
Національна академія Національної гвардії України, науково-організаційний
відділ.

Телефон: 057-739-26-68, електронна адреса: nov_nangu@ukr.net

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори

Секція № 3. Економічні науки

Керівник секції – доцент кафедри економічних дисциплін службовець

Каплун С.О

Секретар – старший викладач кафедри економічних дисциплін службовець
Сахненко О. І

Тематика секції

- напрями удосконалення нормативного та методичного забезпечення у галузі тилового забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
- визначення пріоритетів наукової проблематики у галузі тилового забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
- міжвідомча взаємодія та взаємовідносини серед суб'єктів сил охорони правопорядку щодо інтегрування системи матеріально-технічного забезпечення;
- роль і місце економічних наук у розв'язанні проблем всебічного забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку;
- результати наукових досліджень щодо удосконалення тилового забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку ;

УДК 650.18

Агамамедов Д.Б. студент Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

Романчик Т.В., доцент кафедри економіки та маркетингу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», кандидат економічних наук, доцент

СУТНІСТЬ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

Проблемою першочергової важливості для будь-якого підприємства, що діє в умовах ринку, є проблема виживання та забезпечення безперервності розвитку. Залежно від складних умов й обставин ця проблема вирішується різними підприємствами по-своєму, але в основі її лежить складна й трудомістка робота зі створення й реалізації конкурентних переваг.

Категорія „конкурентні переваги” була введена в науковий обіг М.Є.Портером. Він характеризує конкурентні переваги як „продуктивність використання ресурсів”.

Конкурентні переваги - це такі характеристики, властивості товару, які створюють для підприємства певні переваги над конкурентами, а для споживача – оптимальне сполучення споживчих характеристик товару.

Умовою придбання товару є відповідність цих характеристик незадоволеної потребі споживача. У процесі покупки покупець здійснює вибір товару, встановлює відмітні ознаки, що характеризують конкурентну перевагу даного товару над аналогічними за значенням товарами конкурентів, що перебувають на ринку.

Перевага оцінюється в порівнянні, тому вона є відносною характеристикою й обумовлюється різними факторами, які створюють дві групи: зовнішня й внутрішня конкурентна перевага.

Зовнішня конкурентна перевага відбиває "ринкову силу" товару, що обумовлює його перевагу перед товарами конкурентів і задоволення очікувань покупців. Внутрішня конкурентна перевага базується на перевазі відносно витрат виробництва, на більш високій продуктивності, що забезпечує собівартість товару нижче, ніж у конкурентів. Наприклад, С.В. Ємельянов пропонує оцінювати наступні конкурентні переваги товаровиробників:

- ресурсні переваги (сприятливий податковий режим, вигідне місце розташування, доступність природних ресурсів та ін.);
- технологічні переваги (використання технологій масового виробництва);
- інноваційні переваги;
- глобальні переваги;
- культурні переваги.

Головними напрямками забезпечення конкурентної переваги на ринку є: концентрація ресурсів компанії з метою попередження дій конкурентів, утримання ініціативи в конкурентній боротьбі, підтримка ресурсного потенціалу для досягнення поставлених цілей, розробка гнучкої системи планування діяльності компанії на ринку шляхом ефективної стратегії взаємодії з конкурентами.

Конкурентні переваги визначаються набором характеристик, властивостей товарів та послуг, які створюють певні переваги над конкурентами. Ці переваги можна поділити на економічні, технічні, нормативні та організаційні. Отже, конкурентними перевагами підприємства можна вважати сукупність комбінацій наявних у нього ресурсів та способів їх використання, які забезпечують розширення можливостей виробництва і реалізації продукції порівняно з конкурентами.

УДК 355.65

Антикало В.В. курсант 512 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат.

Гафуров О.В. старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, полковник

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ УМОВ ПРОВЕДЕННЯ БАННО-ПРАЛЬНИХ ЗАХОДІВ НА ПОЛІГОНАХ

Покращення умов проведення банно-пральних заходів турбує своєю недосконалістю командування військових частин. В користуванні Національної Гвардії України знаходиться багато оснащення для миття особового складу частин та хімічної обробки одягу військовослужбовців. Була вибудована схема роботи обслуговуючого персоналу частин з питань дотримання санітарно-гігієнічних норм в частинах і під час проведення навчально-тактичних занять на полігонах. Але більшість цього оснащення та нормативно-правових норм являються застарілими для сучасного розвитку.

Тому перед командуванням військових частин постало питання, як забезпечити дотримання норм за європейським зразком. Відтак робота направлена на виявлення недоліків в роботі речової служби Національної Гвардії України та надання своїх пропозицій щодо вдосконалення роботи служб відносно банно-пральних заходів під час проведення навчально-тактичних занять на полігонах.

Основним завданням роботи стало – вивчення технічної спроможності речової служби військових частин і порівняння їх з європейськими.

Об'єктом роботи є речова служба Національної Гвардії України. Предметом роботи є вивчення технічної та нормативної бази речової служби України.

В ході роботи було виявлено, що на сьогоднішній день було розроблено нову стратегію в розвитку банно-прального обслуговування особового складу в польових умовах. А саме:

1. Розробка нових норм відносно санітарно гігієнічних норм під час проведення банно-пральних заходів.

2. Співпраця з науковими технічними закладами для удосконалення мобільних бань для військовослужбовців.

3. Покращення технічних засобів, а саме закупівля нових пральних машин класу А, які економно використовують електроенергію і відповідають усім сучасним вимогам якості та ефективності.

УДК 355.65

Афанасьєв К.М., курсант 512 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат.

Товма Л.Ф., старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, капітан

УДОСКОНАЛЕННЯ НАБОРІВ СУХИХ ПАЙКІВ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ

Одним із найважливіших завдань збройних сил країн світу є проведення воєнних операцій. Але в таких умовах неможливе або майже неможливе приготування гарячої їжі. Тоді використовуються сухі пайки чи індивідуальні раціони харчування.

Сухий пайок розрахований на одного військовослужбовця або малочисельні групи для харчування протягом однієї, двох, трьох діб чи навіть одного прийому їжі. Пакування має витримувати складні умови експлуатації і вплив стихії. Це повинен бути товстий пластик із поліетилену високотемпературного плавлення, щільний і стійкий до механічного впливу.

Такі набори включають в себе продукти довготривалого зберігання. На даний момент для забезпечення умов тривалого зберігання продуктів із м'яса, овочів, каш використовують напівжерстяне пакування із ламістеру, газонепроникного матеріалу, який складається із поліпропілену і алюмінієвої фольги. Даний матеріал стійкий до дії лугів і кислот, витримує нагрівання до 140 °С без змін

початкових характеристик, що робить його неперевершеним матеріалом для зберігання, консервування і приготування їжі. Також дані пайки включають чай, галети, цукор, сіль, мед.

Індивідуальні раціони харчування – це певний набір продуктів у компактному пакуванні, призначений для вживання в умовах дикої природи. Вони не потребують приготування чи наявності води, їх можна споживати прямо із пакування. Але, не дивлячись на перераховані переваги, слід зазначити, що їжа при розігріванні становиться смачнішою.

Подібний набір продуктів повинен забезпечувати організм військовослужбовців всіма необхідними поживними речовинами. Як правило до його складу входить основна м'ясна страва, гарнір, напій.

На основі ретельного аналізу складу сучасних сухих пайків та індивідуальних раціонів харчування військовослужбовців країн світу, визначено, що існує три методи їх комплектації: базовий, інтегрований і комбінований.

Сухі пайки та індивідуальні раціони харчування військовослужбовців Збройних Сил України сформовані базовим методом, що полегшує виробництво і має економічну доцільність, але недоліком є швидке «приїдання» продуктів, відсутність десерту та невідповідність квоти есенціальних нутрієнтів потребам організму людей четвертої групи фізичного навантаження.

Розрахований набір на три прийоми їжі: сніданок, обід, вечеря.

Згідно рекомендацій спеціальної комісії (Research Task Group-154) НАТО енергетичні витрати в ході звичайних операцій становлять не менше 3600 ккал/добу та 4900 ккал/добу – для бойових операцій.

На нашу думку до переліку складових сухого пайку та індивідуального раціону харчування необхідно включити десертні закуски, які б мали зручне пакування, тривалий термін зберігання, калорійність за рахунок вмісту горіхів, мюслі, шоколаду, сухофруктів, яблучного порошку та ін. Це дасть можливість усунути дефіцит життєво важливих нутрієнтів у раціоні, збалансувати та забезпечити енергетичну повноцінність фактичного харчування.

Таким шляхом йдуть більшість армії розвинутих держав. До складу їхніх сухих пайків обов'язково входять енергетичний, шоколадний або вітамінно-мінеральний батончик (Франція, Італія), батончик мюслі (Англія, Австралія), батончики Energy Bars із зернових з родзинками, горіхами, шоколадом (США). До російського сухого пайку входить «Паличка фруктово-горіхова "Зарядка Асорті" 50 г, концентрат тонізуючого напою "Адаптовіт" 30 г.

В основу удосконалення наборів сухих пайків покладено принципи раціонального харчування, а саме:

а) енергетична рівновага, тобто енергетична цінність добового раціону повинна відповідати енерговитратам організму;

б) якісна повноцінність харчування, при якій добова потреба організму людини в білках, жирах, вуглеводах повинна відповідати співвідношенню 1:1:4;
в) раціональний розподіл енергії і кількості споживаної їжі протягом дня.

Отже, підвищення якості харчування військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань у відриві від пунктів постійної дислокації можливе шляхом удосконалення наборів сухих пайків та індивідуальних раціонів харчування за рахунок впровадження нової продукції, що збалансує фактичний раціон за нутрієнтним складом.

УДК 355.65

Бабенко С.В., курсант 512 навчальної групи, факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Бондаренко О.Г., начальник кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат наук державного управління, доцент, полковник

МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ КОНКУРСНИМИ ПОСТАВКАМИ М'ЯСОПРОДУКТІВ У ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

В умовах ринку вкрай необхідний принципово новий підхід до одного з найбільш важливих напрямів тилового забезпечення НГУ – продовольчого забезпечення. Важливою складовою продовольчого забезпечення військових частин є організація проведення закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти, основними питаннями яких є своєчасне і повне забезпечення підрозділів НГУ продовольством. Найбільш сприятливими здаються умови для створення конкурентного середовища у сфері державних закупівель, а також запобігання проявам корупції у цій сфері, забезпечення прозорості процедур закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти та досягнення оптимального і раціонального їх використання.

В умовах постійних змін нормативно-правової бази, механізмів господарської діяльності між об'єктами різноманітних форм власності і взаємодії їх з державними установами велика увага приділяється підвищенню ролі ефективного використання бюджетних коштів, що в свою чергу забезпечить раціональне та економічне використання ресурсів та знизить можливість використання корупційних схем при проведенні закупівель.

Таким чином, тема дослідження є своєчасною, актуальною та необхідною на даному етапі розвитку законодавства України. Актуальність обраної теми полягає в тому, що сучасний стан закупівель провіанту для НГУ за державні кошти перебуває у стані реформування та потребує удосконалення, що

зумовлено низкою проблем, з якими стикаються голови та члени комітетів із конкурсних торгів військових частин НГУ при плануванні та проведенні закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти. Це стосується в першу чергу вибору процедури проведення конкурсних торгів, визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів, вибору методики оцінювання пропозицій конкурсних торгів.

Метою роботи є:

– проведення теоретичного дослідження правового регулювання закупівель в Україні та процедури проведення тендерних закупівель у НГУ.

– здійсненні загального огляду розвитку актуальних проблем регулювання державних закупівель;

– дослідження процедури проведення тендеру на поставку м'ясопродуктів для в/ч НГУ.

Для досягнення цієї мети нами поставлені та вирішені наступні задачі: проаналізувати економічно-правову сутність закупівель, провести дослідження надання тендерної документації, зазначити умови укладання договорів при закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Предметом дослідження даної роботи є правове регулювання організації проведення закупівель м'ясопродуктів для НГУ за державні кошти.

Об'єктом дослідження є методика управління конкурсними поставками м'ясопродуктів в НГУ.

УДК 658.586

Біленький В.Ю., курсант 515 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Крамаренко К.М.**, доцент кафедри економічних дисциплін факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Будь-який суб'єкт господарювання прагне мати певні гарантії його стабільного та максимально ефективного функціонування і високий потенціал розвитку в майбутньому. Запорукою цього є досягнення належного рівня економічної безпеки. Економічна безпека підприємства є універсальною категорією, яка віддзеркалює захищеність його діяльності від негативних впливів зовнішнього і внутрішнього середовища, а також спонукає менеджмент

швидко реагувати і усувати різноманітні загрози, які можуть вплинути на конкурентоспроможність і економічну стабільність підприємства [1].

У цілому можна виділити такі підходи до визначення економічної безпеки підприємства:

1. Захист проти економічних злочинів. Дуже часто забезпечення економічної безпеки підприємства зводять до протистояння, захисту від різного роду економічних злочинів (від крадіжки, шахрайства, фальсифікації, промислового шпигунства і т. д.).

2. Стан захищеності від внутрішніх і зовнішніх загроз. Підприємство – це, в першу чергу, об'єкт економічних відносин. Власник підприємства ставить результатом діяльності підприємства досягнення поставленої ним мети, яка, як правило, носить економічний характер.

3. Стан ефективного використання ресурсів або потенціалу. Підхід, який намагається уникнути вживання поняття загрози у визначенні економічної безпеки підприємства, базується на економічних поняттях досягнення мети, функціонування підприємства, тобто є ресурсно-функціональним підходом.

4. Наявність конкурентних переваг. Підхід, прихильники якого вважають, що наявність конкурентних переваг, зумовлених відповідністю ресурсів і організаційної структури підприємства його стратегічним цілям і завданням забезпечать йому певний рівень економічної безпеки.

5. Реалізація і захист економічних інтересів. Відносно більш новий підхід, що заснований на реалізації і захисті економічних інтересів підприємства визначає ЕБП як захищеність його життєво важливих інтересів від внутрішніх і зовнішніх загроз [2].

Функціональними складовими економічної безпеки підприємства є фінансова, інтелектуальна і кадрова, техніко-технологічна, правова, інформаційна, екологічна, силова [2].

В умовах євроінтеграції система економічної безпеки підприємства повинна забезпечити захист від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх загроз, дестабілізуючих факторів та сприяти реалізації інтересів власників, працівників, партнерів підприємства та інших зацікавлених сторін.

У зв'язку із тим, що на економічну безпеку підприємства впливає величезна кількість як зовнішніх, так і внутрішніх факторів, на підприємстві повинен бути побудований механізм постійного контролю та відстеження за зміною цих факторів.

Для ефективного управління економічною безпекою підприємства, крім безлічі факторів, необхідно враховувати і сучасні умови господарювання, зокрема:

– критичне зниження рентабельності та доходів підприємств, що сповільнює переорієнтацію та стабілізацію виробництва без підтримки зовнішніх інвестиційних джерел;

– появу нових конкурентів на ринку, що зумовлено розширенням ринків в умовах євроінтеграції;

– постійне зростання витрат виробництва, що зумовлено, головним чином, монопольним ціноутворенням в системі господарських зв'язків підприємств, забезпечення його матеріальними, енергетичними, комунікаційними та іншими ресурсами [3].

Отже система забезпечення економічної безпеки повинна подавати своєчасні сигнали про можливі загрози як у зовнішньому, так і у внутрішньому середовищі, Це дасть змогу максимально запобігати можливій невизначеності та ризикам діяльності, а також забезпечуватиме стратегічний розвиток бізнесу, в тому числі в умовах євроінтеграційних процесів та розширення ринків збуту в цілому.

Список використаних джерел.

1. Петрович Й.М. Економіка та фінанси підприємства: підручник / Й.М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. - Львів, 2014 . - 408 с.

2. Отенко І.П. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник / укл. І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012 – 256 с.

3. Іванків О.Я. Сутність системи економічної безпеки підприємства в умовах євроінтеграції / А.Я. Іванків // Збірник наукових праць «Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету». – Серія: Економіка і менеджмент / Випуск 11. – Одеса, 2015. - С. 109 – 113.

УДК 65.012.44

Білоус Є.О., курсант 514 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Писаревський С.В.**, начальник лабораторії кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, капітан

РОЗРОБКА АЛЬТЕРНАТИВ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ КРИЗИ

Останнім часом досить часто вченими і практиками вироблені підходи та моделі, що дозволяють обґрунтовано підходити до визначення стратегії підприємства. Встановлено, що головними факторами, від яких залежить визначення стратегій, є: цілі підприємства, стан ринку, положення підприємства, стан ринку, положення підприємства на ньому, стратегії конкурентів, технологія виробництва, потенціал підприємства, товар, що

виготовляє підприємство та його особливості, конкурентні переваги, частка ринку привабливість ринку, стадії життєвого циклу продукту, витрати виробництва та збуту товару, вибагливість керівництва тощо.

Врахувати всі ці фактори при визначенні стратегії практично неможливо, тому існує багато підходів до визначення стратегічних альтернатив. Ці підходи відрізняються між собою перша за все тим, які фактори враховуються і вважаються головними.

Метою дослідження є доцільність вибору варіанту стратегічного розвитку підприємств, який здійснений на основі комплексного вивчення параметрів та оцінки значущості кожного з них.

Пропонований варіант стратегічного розвитку функціонування підприємств України показує, що існуюча система управління стратегічним розвитком підприємства не дозволяє розпізнати на ранній стадії зародження можливого банкрутства і виявити момент переходу підприємств у фазу «кризи» життєвого циклу, а саме управління стратегічним розвитком підприємств в умовах кризи повинно базуватися на синергетичному підході, який передбачає розгляд його як відкритої і не рівноважної виробничо-економічної системи. При цьому сам процес стратегічного розвитку підприємства здійснюється тільки через нестійкість його станів і йому властиві такі основні принципи: необоротність, випадковість, невизначеність, не лінійність.

Таким чином можна стверджувати, що криза має дві сторони: першу – небезпечну й руйнівну, а другу – спрямовану на поліпшення й зміни, коли стають явним допущені помилки й постає неминуча необхідність їх виправлення. Спроби перечекати кризу, відклавши плани з розвитку підприємства й виправдовуючи бездіяльність несприятливим умовам - це прямий шлях до банкрутства підприємства.

УДК 65.012.265:658.0

Божко А.Ю., курсант 515 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат

Крамаренко К.М., доцент кафедри економічних дисциплін факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах механізм управління ресурсним потенціалом не повністю відповідає завданням підвищення ефективності, отримання високих остаточних результатів, подальшого розвитку. Особливої актуальності ця проблема набуває через обмеженість самих ресурсів, що зумовлює необхідність постійного пошуку шляхів повнішого їхнього використання.

Вивчення ресурсного потенціалу будь-якого суб'єкта господарювання є необхідною складовою та передумовою формування стратегії (стратегічних альтернатив) його розвитку. Коло визначень ресурсного потенціалу підприємства дуже широке – від надзвичайно вузького його розуміння як річного обсягу виробництва продукції до таких загальних категорій, як соціально-економічна система [1].

Узагальнення наявних трактувань дає змогу сформулювати сутність економічного потенціалу підприємства як здатність підприємства мобілізувати ресурси (технічні, технологічні, кадрові, науково-технічні, інформаційні, фінансові, інноваційні, маркетингові), навички і можливості керівників для досягнення поставлених цілей з максимальною ефективністю у процесі оптимальної взаємодії із зовнішнім середовищем.

У фаховій літературі стверджується, що "потенціал підприємства" є похідною величиною від системних ресурсів і компетенцій, які реалізуються за допомогою бізнес-процесів. Проте це визначення недостатньо характеризує соціально-економічну роль потенціалу у суспільному житті. Адже ресурси та компетенції зумовлюють лише його потенційні внутрішні можливості. Що ж стосується конкурентних переваг у ринковому середовищі, то їх набуття залежить від системи управління підприємством, від вміння управлінців знайти спосіб найкращого на певний момент використання наявних ресурсів та компетенцій. Це доповнення дає змогу стверджувати, що потенціал підприємства є моментною характеристикою; величиною швидко змінною, яку потрібно визначати кількісно на відповідний момент часу [2].

Значну увагу економісти приділяють визначенню та обґрунтуванню основних складових економічного потенціалу промислових підприємств. Склались різні підходи до цього питання. Так, наприклад, одні вчені визначають складові потенціалу через засади провадження операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Інші зосереджують увагу на дослідженні інтересів всіх, хто бере участь у функціонуванні підприємства, а саме: власників, керівників, персоналу, постачальників, контрагентів та споживачів тощо. Однак практично неможливо врахувати інтереси всіх цих учасників процесу [2].

Отже, потенціал підприємства визначається як можливості підприємства створювати потрібний результат шляхом ефективного використання своїх ресурсів.

У науковій літературі немає однозначної думки і щодо структури ресурсного потенціалу. На наш погляд, доцільно виокремлювати в складі ресурсного потенціалу матеріальні, нематеріальні, трудові, інноваційні, фінансові ресурси (потенціали) підприємства, а також методи управління та організації ефективного використання ресурсів підприємства (управлінський потенціал).

Деякі автори розглядають структуру потенціалу підприємства як сукупність об'єктних і суб'єктних складових. Об'єктні складові ресурсного потенціалу пов'язані з матеріально-речовою формою потенціалу підприємства, суб'єктні – зі суспільною формою прояву, тобто вони не споживаються, а

виступають як передумова, як загальноекономічний, загальногосподарський чинник раціонального використання об'єктних складових. До об'єктних складових відносять виробничий, інноваційний, фінансовий, інформаційний, інфраструктурний, кадровий потенціал. До суб'єктних – науково-технічний, управлінський, організаційний, маркетинговий, кадровий, логістичний потенціали [3].

Для оцінки ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства можна застосовувати такі групи показників, як ресурсовіддача та ресурсоемність, що обчислюються і в цілому (загальні), і по основним його складовим (зарплато-, енерго-, матеріало-, фондоемність). Чим вище рівні ресурсовіддачі і нижче — ресурсоемності, тим ефективніше використовується потенціал підприємства. У процесі оцінки рівня ефективності використання ресурсного потенціалу фактичні її показники доцільно порівнювати з нормативними [4].

В умовах обмеженості і високої вартості ресурсів кожне підприємство повинно вживати всіх можливих заходів щодо забезпечення оптимального складу ресурсів та якнайвищого рівня їх використання, оскільки від цього залежать кінцеві результати діяльності суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел.

1. Краснокутська, Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібн. / Н.С. Краснокутська. – К. : Вид-во ЦНЛ, 2005. – 352 с.

2. Петрович Й.М. Економіка та фінанси підприємства: підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. - Львів, 2014. - 408 с.

3. Сердак С.Е. Принципи ефективного управління ресурсами суб'єктів господарювання / С.Е. Сердак // Академічний огляд. – 2008. – № 2. – С. 83-88.

Вініченко І.І. Ефективність використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств / І.І. Вініченко, Ю.О. Сорока // Інвестиції: практика та досвід. - 22 (2015). – С.34-37.

УДК 338.242

Бойчук М.П., курсант 515 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат

Крамаренко К.М., доцент кафедри економічних дисциплін факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В системі національної безпеки економічна безпека виконує чітко визначені функції, несе на собі суттєве функціональне навантаження. Економічна безпека - це підґрунтя для функціонування всіх інших її елементів, що входять у цю систему. Аналіз літературних джерел виявив, що у роботах науковців не існує

єдиного підходу щодо визначення поняття «Економічна безпека». Економічну безпеку в науковій літературі відповідно до основних її характеристик трактують як стан економіки, спроможність (здатність) до сталого розвитку, комплекс заходів протидії загрозам.

Згідно з «Методичними рекомендаціями щодо розрахунку рівня економічної безпеки України», затвердженими Наказом Міністерства економічного розвитку та торгівлі від 29.10.2013 р. № 1277 економічна безпека – це стан національної економіки, який дає змогу зберігати стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, забезпечувати високу конкурентоспроможність у світовому економічному середовищі і характеризує здатність національної економіки до сталого та збалансованого зростання [1].

Одна із методик оцінювання рівня економічної безпеки (конкурентоспроможності за даним підходом) - це рейтинг міжнародної конкурентоспроможності. Щорічно Україна бере участь у дослідженнях рейтингу міжнародної конкурентоспроможності, які проводить Світовий економічний форум (СЕФ). Україна продовжує втрачати позиції у глобальному рейтингу країн світу за показником економічної конкурентоспроможності. Так, за опублікованим Всесвітнім економічним форумом Індексом глобальної конкурентоспроможності 2016-2017 (The Global Competitiveness Index), Україна посіла 85-е місце серед 138 країн світу, втративши за рік шість позицій (у попередньому рейтингу займала 79-у позицію) [2].

Вже традиційно, рейтинг очолили Швейцарія та Сінгапур. До десятки найконкурентоспроможніших, як і в попередньому дослідженні, увійшли США, Нідерланди, Німеччина, Швеція, Великобританія, Японія, Гонконг та Фінляндія. У 2016-2017 рр. із 138 країн Україна посіла 85 місце [2].

У 2013 році було розроблено методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України, в рамках якої запропоновано дев'ять груп індикаторів: фінансової безпеки, макроекономічної безпеки, виробничої безпеки, енергетичної безпеки, інвестиційно - інноваційної безпеки, зовнішньоторговельної безпеки, соціальної безпеки, продовольчої демографічної безпеки. Методика розроблена з метою визначення рівня економічної безпеки України як головної складової національної безпеки держави.

Так, за результатами фактичних розрахунків і прогнозу до 2020 р. економічна безпека України балансує на рівні нижнього порога. З 9 складників економічної безпеки на кінець 2014 р. 7 знаходилися нижче нижнього порога (макроекономічна, інвестиційна, інноваційна, зовнішньоекономічна, соціальна, демографічна та енергетична). Решта балансують на межі нижнього порогу або між нижнім порогом і нижнім оптимальним. За прогнозними розрахунками до 2020 р. по оптимістичному сценарію соціально-економічного розвитку тільки 3 складові економічної безпеки України ледве перетинають нижній поріг (макроекономічна, інвестиційна, енергетична), 4 складові продовжують

знаходиться нижче нижнього порога (інноваційна, зовнішньоекономічна, соціальна, демографічна), фінансова безпека балансує на межі нижнього порога і тільки одна складова – продовольча у прогностичних періодах знаходиться в діапазоні оптимальних значень [3].

Отже, на сьогодні економічну безпеку України оцінюють за допомогою декількох методик. Зокрема, розраховуючи Індекс глобальної конкурентоспроможності та інтегральний показник рівня економічної безпеки України. Розрахунки свідчать, що на сучасному етапі рівень економічної безпеки України не можна назвати високим. Подальший розвиток країни, її економічне зростання неможливі без подальших теоретичних досліджень щодо економічної безпеки з метою своєчасного виявлення загроз, а також практичного втілення отриманих результатів у життя у напрямку нейтралізації дестабілізуючих факторів.

Список використаних джерел.

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : наказ Мінекономрозвитку від 29.10.2013р. № 1277 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=38738.

2. Позиція України в рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності 2016-2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-1>

3. Прогнозування індикаторів, порогових значень та рівня економічної безпеки України у середньостроковій перспективі; аналіт. доп./ Ю.М. Харазішвілі, Є.В. Дронь. – К.: НІСД, 2014. – 117 с.

УДК. 378

Буганов О.О., курсант 512 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, солдат.

Зозуля А.В., доцент кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, доцент, полковник

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ СЛУЖБ ТИЛУ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Актуальність: В останнє десятиріччя в Україні відбувається стрімка переорієнтація оцінки результату професійної підготовки з понять „освіченість”, „загальна культура” випускників на „компетенцію” і „компетентність”. Ці категорії стають провідним критерієм підготовленості

*Підсумкова науково-практична конференція
курсантів, слухачів та студентів. 21 березня 2017 р., м. Харків*

сучасного фахівця до нестабільних, нетипових умов праці й соціально-професійного становлення фахівця. Компетентнісний підхід до професійної освіти виявляється одним із найбільш значущих і важливих для розгляду проблеми професійної підготовки фахівців різних галузей знання. Цей підхід обґрунтовує необхідність системно організованих, інтелектуальних, комунікативних, самоорганізуючих, моральних початків, що дають змогу успішно організувати професійну діяльність у широкому соціальному, економічному, культурному контекстах.

Мета: Отже, необхідність системного дослідження проблеми формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу спричинена, насамперед, реалізацією суперечностей між:

- вимогами сучасної військово-політичної ситуації й специфікою перебудови Збройних Сил, внутрішніх військ незалежної української держави та недосконалістю професійної підготовки військових фахівців в умовах швидкоплинних змін у характері та змісті їхньої професійної діяльності;

- необхідністю реформування всієї системи військової освіти в Україні, головними завданнями якої є оптимізація професійної підготовки залежно від її цілей та змісту майбутньої військово-професійної діяльності, та проблемами вдосконалення інформаційно-технологічного, науково-методичного й організаційного забезпечення професійної підготовки майбутніх військових фахівців;

- потребою об'єктивної оцінки реального стану процесу формування професійної компетентності військових фахівців та недостатнім рівнем розробленості проблеми формування професійної компетентності цих фахівців, зокрема, офіцерів служб тилу, серед інших науково-педагогічних проблем.

Усе вищезазначене і визначило вибір теми дипломної роботи: „Формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу у процесі вивчення спеціальних дисциплін”.

Мета дослідження – розробити і теоретично обґрунтувати модель формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу, експериментально перевірити ефективність її застосування.

Предмет дослідження – педагогічні умови і модель формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу в процесі вивчення спеціальних дисциплін.

Об'єкт дослідження – процес професійної підготовки майбутніх офіцерів служб тилу.

Завдання: Досягнення поставленої мети забезпечується розв'язанням таких завдань:

1. Здійснити системний аналіз науково-теоретичних підходів до проблеми формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу та на цій підставі уточнити базові поняття досліджуваної проблеми.

2. Проаналізувати зміст та структуру професійної компетентності вищезгаданих фахівців в умовах навчання в ВВНЗ.

3. Визначити педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу.

4. Розробити критеріальну програму оцінки рівня сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців служб тилу.

5. Експериментально перевірити модель формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу на основі визначених педагогічних умов та критеріальної програми.

Висновок: Відповідно до визначених завдань і для перевірки гіпотези були запроваджені такі методи дослідження: теоретичні: аналіз, синтез – для узагальнення теоретичних підходів до визначення сутності і структури професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу; систематизація – з метою конкретизації та обґрунтування змісту педагогічних умов формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу; моделювання – для розробки моделі процесу формування професійної компетентності майбутніх офіцерів служб тилу; порівняння – для встановлення причинно-наслідкових зв'язків та залежностей; емпіричні: діагностичні методи (опитування (анкетування), тестування, бесіда) – для діагностики стану розробленості проблеми, що вивчається, та рівня обізнаності досліджуваних з цієї проблеми; обсерваційні (спостереження, самоспостереження, самооцінка) – для виявлення рівня сформованості професійної компетентності; експериментальні: констатувальний експеримент – для визначення початкового рівня професійної компетентності, формувальний експеримент – для перевірки ефективності розробленої моделі формування професійної компетенції майбутніх офіцерів служб тилу у процесі вивчення спеціальних дисциплін; аналіз експериментальних даних; метод математичної статистики – для з'ясування кількісних та якісних характеристик одержаних результатів.

УДК 355.65

Вінарський С.Е., курсант 512 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України солдат

Гафуров О.В., старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, полковник

ПЕРЕВІРКА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ

Для своєчасного і безперебійного забезпечення бойової та спеціальної підготовки і виконання завдань службово-бойової діяльності, створення

*Підсумкова науково-практична конференція
курсантів, слухачів та студентів. 21 березня 2017 р., м. Харків*

належних умов військового побуту, правильної експлуатації, ремонту, зберігання озброєння, військової техніки і майна в кожній військовій частині організовують господарську діяльність.

Військове господарство – це сукупність сил і засобів, які входять до складу військових частин і з'єднань, а також передані їм у постійне чи тимчасове користування різні об'єкти матеріально-технічної бази, матеріальні засоби, призначені для забезпечення службово-бойової діяльності, бойової та гуманітарної підготовки і виховної роботи, військового побуту, правильної експлуатації, ремонту, зберігання озброєння, військової техніки і майна.

Уся господарська діяльність військової частини (з'єднання) має своєчасно та чітко плануватися з метою своєчасного виконання поставлених перед нею завдань та виконання передбачених заходів та її контролю і перевірки .

Перевірка господарської діяльності здійснюється з метою систематичного , своєчасного та всебічного забезпечення господарської діяльності військової частини і законністю витрачання матеріальних засобів та коштів .

Головним завданням перевірки господарської діяльності військової частини (з'єднання) є: перевірка правильності та своєчасності виконання законів, постанов Кабінету Міністрів України, наказів і директив Міністра внутрішніх справ України, командуючого Національної гвардії України, статутів, положень, настанов, керівництв та інструкцій з питань ведення військового господарства, охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природних ресурсів, а також надання допомоги посадовим особам у керівництві військовим господарством.

З метою більш глибокого аналізу господарської діяльності військової частини (з'єднання) в цілому, або окремих служб можуть проводитись також інші заходи: збори особового складу військової частини, службові наради з офіцерами, прапорщиками та військовослужбовцями за контрактом, матеріально відповідальних осіб які мають відношення до господарської діяльності військової частини (з'єднання), детальне вивчення пропозицій, скарг, заяв тощо.

Постійний розвиток військового господарства, впровадження наукової організації праці при його веденні, постійне поліпшення матеріально-побутових умов та задоволення культурних потреб військовослужбовців, ощадливе та економне витрачання матеріальних засобів і коштів, попередження розкрадання та недбалого витрачання матеріальних засобів, уміле й ефективне використання техніки під час виконання господарських заходів все це повинно бути під чітким контролем та підлягати перевірці , для досягнення найвищих показників у службово-бойовій діяльності.

УДК 331

Вінарський С.Е., курсант 512 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Романчик Т.В.**, доцент кафедри економіки та маркетингу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», кандидат економічних наук, доцент

ПРІОРИТЕТИ ТА ЗАГРОЗИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ

Ринок праці формується як основний елемент економічної системи, що чутливо реагує на всі процеси в суспільстві. З урахуванням реалій сьогодення стан ринку праці характеризується наявністю низки проблем, які заважають ефективному розвитку країни.

До таких проблем можна віднести наступні:

1) український ринок праці отримав значні втрати в результаті анексії Криму, бойових дій в Луганській та Донецькій областях. Локальні підприємства та регіональні офіси компаній на цих територіях зазнали серйозну руйнацію або знищення, що призвело до скорочення персоналу або ж навіть до закриття підприємств;

2) збільшується рівень міграції. Сьогодні ми маємо справу не тільки з трудовою міграцією, а й з міграцією біженців із нестабільних регіонів. Внутрішня міграція вносить додаткове навантаження на ринок праці центральних та західних регіонів України, що впливає на рівень безробіття;

3) кваліфіковані спеціалісти з України мають великий попит за кордоном через невисокий рівень фінансових очікувань, але при цьому маючи високу кваліфікацію;

4) відбувається закриття або ізоляція деяких ринків (насамперед російського) в результаті політичних подій;

5) спостерігається високий рівень прихованого безробіття, постійне зменшення абсолютної чисельності та загальне старіння населення, що призводить до скорочення чисельності трудового потенціалу України.

Зміни в економічній та політичній ситуації в країні знайшли своє відображення у сегментації ринку праці, зокрема в змінах складу працюючих, що привело до більш суттєвого прояву наступних тенденцій:

- переважає частка зайнятих в сфері виробництва послуг та інформації, тому переваги можуть мати тільки ті працівники, які схильні до підвищення кваліфікації, переосвіти та зміни місця праці;

- швидко збільшується частка працівників інтелектуальної праці;

- поступово знижується залежність особи від конкретного професійного середовища чи групи, росте професійна мобільність;

- поширюються нові форми зайнятості – зайнятість з короткостроковим трудовим контрактом (чи взагалі без нього), зайнятість без обговорених соціальних гарантій;

- росте значимість спеціалістів які мають широку спеціалізацію, здатні суміщати різні функції та операції;

- глобалізація супроводжується розширенням трудового простору працівника, що породжує нові форми зайнятості (офшорні програмісти, які працюють на дому).

Українці стали активніше шукати роботу за кордоном. Основні причини такої тенденції в останні роки мали, в основному, економічне підґрунтя (не задоволеність заробітною платнею, умовами праці) та можливість за кордоном розширити свій професійний досвід. В 2015 році до цих причин ще приєдналась нестабільна воєнно-політична ситуація в країні.

Оцінивши пріоритети та загрози трансформації зайнятості населення в Україні, можна зробити ряд висновків. По-перше, в сучасному світі глобалізація визиває фундаментальні зміни в структурі занятості, що зумовлено появою умов для більш гнучкої поведінки робітників та роботодавців. По-друге, технологічний процес та перехід до інформаційного суспільства потребує робітників більш кваліфікованих та більш мобільних, тобто здатних гнучко реагувати на зміни на ринку праці. По-третє, ступінь реалізації інтересів робітників, їх задоволеність умовами праці стають головними критеріями ефективності використання людських ресурсів.

УДК 658.01

Головко А.М., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Товма Л.Ф.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, капітан

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВИХ РЕСУРСІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

В умовах реформування Національної гвардії України здійснюється пошук загальноприйнятої економічної парадигми, відповідно до цього перебудовується економічна модель, яка змушує знаходити засоби вирішення інформаційно-аналітичного забезпечення системи управління військових ресурсів.

Сьогодні вирішення проблем внутрішньої безпеки ґрунтується здебільшого на збалансованому військовому бюджеті.

Як особлива галузь військово-фінансових відносин і вартісного розподілу валового внутрішнього і сукупного військового продукту, військовий бюджет виконує специфічне суспільне призначення – служить фінансовому забезпеченню загальнодержавної потреби.

Аналізуючи сутність, зміст та роль військового бюджету правомірно відзначити, що він виступає основним соціально-фінансовим джерелом забезпечення потреб внутрішньої безпеки держави і вартісним інструментом реалізації економічної, соціальної, наукової та внутрішньої політики держави.

В зв'язку з цим органи внутрішньо-військового управління фінансово-економічних служб повинні приділяти постійну увагу дотриманню найсуворішого режиму економії військово-бюджетних ресурсів, економічному аналізу та формуванню пропозицій, спрямованих на посилення соціального захисту військовослужбовців.

У складній кризовій фінансовій обстановці, що склалася на цей час у країні, проблема розумного, науково-обґрунтованого й ефективного використання обмежених фінансових і матеріальних ресурсів, що виділяються для потреб Національної гвардії України, набула виняткової актуальності. Її вирішення нерозривно пов'язане з розвитком військово-аналітичної, економічної діяльності та забезпечення процесів прийняття рішень.

Таким чином, завдяки запропонованому аналізу та процесу прийняття цих рішень, досліджена певна система принципів, а саме:

- чітке знання та врахування закономірностей побудови Національної гвардії України; обов'язкова соціальна оцінка прийнятих рішень;

- проведення аналізу функціонування військової економіки, планів та заходів реформування Національної гвардії України на єдиній методологічній основі, що включає економіко-математичні моделі, методи військово-математичного аналізу та інформаційно-аналітичне забезпечення;

- всебічний розвиток системи критеріїв ефективності планових заходів, методичної бази проведення детальних військово-економічних розрахунків потреб Національної гвардії України у матеріальних і фінансових ресурсах для вирішення поставлених завдань;

- диференційний підхід до обґрунтування прийнятих рішень на основі результатів військово-економічного аналізу та оцінки запропонованих варіантів;

- зосередження матеріальних та фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках, що суттєвою мірою підвищує боєздатність Національної гвардії України;

- визначення реальної границі, при досягненні якої подальше вкладення коштів у конкретну систему не дає відчутного приросту ефективності; максимально можливе використання технічного ресурсу і модернізаційного потенціалу, мінімізація негативних наслідків при проведенні структурних реорганізацій;

- використання достовірних вихідних даних, удосконалення системи ціноутворення, підвищення адресності та прозорості витрат матеріальних та фінансових засобів.

За змістом, дослідження інформаційно-аналітичного забезпечення системи управління військових ресурсів має риси універсальності. Його можна застосовувати в складних організаційно-економічних системах, зокрема в частинах Національної гвардії України.

УДК 339.977

Гордієнко К.С., студентка факультету міжнародних економічних відносин Харківського національного економічного університету ім. С.Кузнеця;

Гуржій Н.Г., доцент кафедри міжнародної економіки та менеджменту ЗЕД факультету міжнародних економічних відносин Харківського національного економічного університету ім. С.Кузнеця, кандидат економічних наук, доцент

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність теми роботи підкреслюється тим, що в результаті зусиленої конкуренції підприємства все більше знаходять у себе конкурентні переваги, використовуючи процеси стратегічного планування. В умовах розвитку економіки стратегічне планування стає все більш актуальним для підприємств, які вступають в жорстку конкуренцію, як між собою, так і з іноземними корпораціями.

Формування та реалізація стратегії розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства здійснюється з використанням методології стратегічного управління, заснованої на системному підході.

Стратегічне планування - це одна з функцій стратегічного управління, яка являє собою процес вибору цілей організації та шляхів їх досягнення.

Стратегічне планування забезпечує основу для всіх управлінських рішень. Функції організації, мотивації і контролю орієнтовані на вироблення стратегічних планів. Чи не використовуючи переваги стратегічного планування, організації в цілому і окремі люди будуть позбавлені чіткого способу оцінки мети і напрямку корпоративного підприємства. Процес стратегічного планування забезпечує основу для управління членами організації.

Процес стратегічного планування в компанії складається з декількох етапів:

- Визначення місії і цілей організації;
- Аналіз середовища, що включає в себе збір інформації, аналіз сильних і слабких сторін фірми, а також її потенційних можливостей на підставі наявної зовнішньої і внутрішньої інформації;
- Вибір стратегії;
- Реалізація стратегії;
- Оцінка і контроль виконання.

Стратегічний аналіз або як його ще називають «портфельний аналіз» є основним елементом стратегічного планування. Основним методом портфельного аналізу є побудова двовимірних матриць. За допомогою таких

матриць відбувається порівняння виробництв, підрозділів, процесів, продуктів за відповідними критеріями.

Аналіз навколишнього середовища необхідний при здійсненні стратегічного аналізу, тому що його результатом є отримання інформації, на основі якої робляться оцінки щодо поточного стану підприємства на ринку.

Стратегічний аналіз навколишнього середовища передбачає вивчення трьох її складових:

- зовнішнього середовища;
- безпосереднього оточення;
- внутрішнього середовища організації.

Аналіз зовнішнього середовища включає вивчення впливу економіки, правового регулювання і управління, політичних процесів, природного середовища і ресурсів, соціальної і культурної складових суспільства, науково-технічний і технологічний розвиток суспільства, інфраструктури і т.п.

Стратегічний вибір передбачає формування альтернативних напрямків розвитку організації, їх оцінку і вибір кращої стратегічної альтернативи для реалізації. При цьому використовується спеціальний інструментарій, що включає кількісні методи прогнозування, розробку сценаріїв майбутнього розвитку, портфельний аналіз.

Стратегія – це довгостроковий якісно визначений напрямок розвитку організації, що стосується сфери, засобів і форми її діяльності, системи взаємин усередині організації, а також позиції організації в навколишньому середовищі, що приводить організацію до її цілям.

Стратегія вибирається з урахуванням:

- конкурентної позиції фірми в даній стратегічній зоні господарювання;
- перспектив розвитку самої стратегічної зони господарювання;
- в деяких випадках з урахуванням технології, яка є у розпорядженні фірма.

Реалізація стратегії є критичним процесом, так як саме він у випадку успішного здійснення призводить підприємство до досягнення поставлених цілей. Реалізація стратегії здійснюється через розробку програм, бюджетів і процедур, які можна розглядати як середньострокові і короткострокові плани реалізації стратегії.

Оцінка обраної стратегії полягає у відповіді на питання: чи приведе вибрана стратегія до досягнення фірмою своїх цілей? Якщо стратегія відповідає цілям фірми, то подальша її оцінка проводиться за такими напрямками:

- відповідність обраної стратегії стану і вимогам оточення;
- відповідність обраної стратегії потенціалу і можливостям фірми;
- прийнятність ризику, закладеного в стратегії.

Результати реалізації стратегії оцінюються, і за допомогою системи зворотного зв'язку здійснюється контроль діяльності організації, в ході якого може відбуватися коригування попередніх етапів.

УДК 658

Господицько Г.А., студентка 553 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Сахненко О.І., старший викладач кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

ОСОБЛИВОСТІ ТА РОЛЬ СФЕРИ ПОСЛУГ В ЕКОНОМІЦІ

Наприкінці 90-х рр., за приблизними оцінками, послуги становили близько 64% світового ВВП, понад 40% прямих іноземних інвестицій у світовому господарстві було розміщено у сфері транспорту, зв'язку, торгівлі, страхування та інших.

У національних економіках розвинутих країн сфера послуг за значущістю посідає головне місце. Скажімо, сьогодні у Німеччині у цій сфері зайнято 41% робочої сили, в Італії – 38, Нідерландах – майже 50, у США – 73% [1, с. 23]. У зв'язку з переходом економіки України до ринкових принципів господарювання сфера послуг стає, мабуть, єдиним сектором економіки, що в умовах десятирічної структурної кризи нарощує обсяги виробництва в порівняних цінах. Це пояснюється тим, що багато послуг, які раніше надавалися споживачам безкоштовно або за символічну плату (тобто фінансувалися з бюджету), стали платними. Маються на увазі освіта, охорона здоров'я, спортивні послуги, послуги радіо, телебачення тощо. Крім скорочення державного фінансування, сама трансформація економіки викликала до життя появу багатьох нових видів послуг (фінансово-кредитних і консалтингових, аудиторських, брокерських, трастових та інших) [2, с. 10]. У результаті цього посилилася конкуренція між підприємствами сфери послуг. Ринок послуг став привабливим для підприємців, тому що деякі види послуг практично не потребують значного стартового капіталу. Це, з одного боку, дозволяє сподіватися на швидку віддачу вкладень, що важливо в умовах інфляції. З іншого боку, розвиток організації виробництва послуг створює необхідні умови для використання праці висококваліфікованих працівників, які опинилися під загрозою безробіття.

Якщо послуга – це результат корисної діяльності, що змінює стан особи або товару, то в умовах ринкової економіки цей результат, безумовно, є товаром,

він має і мінову вартість, і корисність. Але це товар специфічний, що має ряд характеристик, які відрізняють послуги від товарів речовинних [3].

Остання обставина дозволяє виділити ряд особливостей ринку послуг у порівнянні з ринком матеріальних товарів.

Послуги, на відміну від інших товарів, виробляються і споживаються в основному одночасно, внаслідок чого виникає цілий ряд особливостей їх виробництва і маркетингу. По-перше, послуги не підлягають збереженню, що дозволяє виробникам зводити свій оборотний капітал до мінімуму, тому що витрати на утримання складських приміщень, зберігання, охорону, закупівлю сировини тощо практично відсутні. По-друге, на ринку послуг набагато гостріше постає проблема регулювання попиту і пропозиції, ніж на ринку інших товарів, тому що багато операцій у торгівлі пов'язані з торговельним посередництвом і можливостями попереднього, завчасного виробництва і збереження товарів. По-третє, у багатьох випадках продаж послуг потребує підвищеної мобільності від продавця і покупця через те, що багато послуг базуються на безпосередньому контакті виробників і споживачів. Наприклад, вихід на ринки послуг інших регіонів потребує створення в цих регіонах філій виробника послуг [4].

У силу своєї природи послуги не мають гарантованих стандартів якості. Інакше кажучи, послугам властивий високий ступінь невизначеності або мінливості. Ця обставина ставить споживача послуг у невідповідне положення, тому що результат послуги, її корисний ефект він зможе оцінити лише після її надання; а виробникам у цих умовах складно здійснювати просування послуг.

Саме в силу своєї невизначеності або мінливості сфера послуг потребує державного регулювання більшою мірою, ніж ринки інших товарів. Найчастіше державне втручання у функціонування ринку послуг викликається не тільки економічними, але й політичними та соціальними причинами. Наприклад, встановлення контролю або домінування будь-яких підприємницьких структур у таких сегментах ринку послуг, як банківська справа, інформація і телекомунікації тощо, може становити реальну загрозу національному суверенітету і безпеці країни. Тому практично у всіх країнах розробляються заходи для державного регулювання сфери послуг і встановлення певних стандартів, що регламентують зміст послуг та якість їх надання. Особливо важливі ці стандарти в таких секторах сфери послуг, як охорона здоров'я, освіта, телекомунікації, діяльність фінансових посередників на фондовому і кредитному ринках тощо [5, с. 58].

Список використаних джерел.

1. Аброськін А. Сфера послуг і економічний розвиток / А. Аброськін // Питання статистики. – 2015. – 156 с.
2. Алдакушина Е. С. Сучасна міжнародна торгівля послугами / Е. С. Алдакушина // Зовнішня торгівля. – 2005. – 102 с.

3. Демідова Л. Сфера послуг в постіндустріальній економіці / Л. Демідова // Світова економіка і міжнародні відносини. – 2009. – 257 с.
4. Демідова Л. Глобалізація економіки послуг: динаміка і основні тенденції / Л. Демідова // Проблеми теорії і практики управління. – 2005. – 314 с.
5. Зайнашева З. Г. Регіональна політика у сфері послуг / З. Г. Зайнашева // Вестн. Моськ. Ун-та. Серія. 6. – Економіка. – 2005. – 114 с.

УДК 351.

Господицько Г.А., студентка 553 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Фісун К.А., професор кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, доктор економічних наук, доцент

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Управлінське рішення (УР) - це результат аналізу, прогнозування, оптимізації, економічного обґрунтування і вибору альтернативи з безлічі варіантів досягнення конкретної цілі менеджменту.

Методи розробки та вибору УР включають або формування набору заходів організаційного, технологічного, економічного, правового і соціального характеру, спрямованих на досягнення мети або вибір з вже раніше розроблених наборів. Методи реалізації УР — продовження метрів розробки. Вони включають практичне виконання набору заходів до отримання необхідного результату.

В теорії розробки управлінських рішень виділяють методи: аналітичні, статистичні, математичного програмування, евристичні, активізуючі, експертні, методи сценаріїв та метод дерева рішень. Кожен метод (як процес) заснований на використанні спеціально розроблених моделей (явищ). Так, аналітичні методи розробки УР засновані на моделях, що представляють необхідний набір аналітичних залежностей.

Кожна модель УР повинна періодично перевірятися на достовірність, точність та ефективність. Перевірка на достовірність необхідна для порівняння її результатів з вимогами сучасного світу. Основне завдання кожної моделі - полегшити яку-небудь діяльність шляхом формалізації ряду процесів, що входять у неї. Всяке спрощення вносить помилку в кінцевий результат. Прийнятність помилки і виявляє перевірка на достовірність.

Точність моделей - наближення до реальних процесів реалізації управлінських рішень (РУР) - поняття досить розмите і оцінюється суб'єктивно.

Точність визначається відповідністю модельованих процедур і операцій при РУР реальних процесів і операцій. Чим точніше модель, тим вона дорожча.

Однак точна модель не дає гарантії розробки ефективного рішення, так як людина може неправильно зрозуміти, не погодитися з рекомендаціями моделі. Модель може бути неправильно відтворена в одержувача з вини зв'язку, спеціаліста і т. п. Ефективність моделі визначається в двох напрямках: економічному та організаційному.

Економічна ефективність оцінюється традиційним способом за співвідношенням витрат на РУР без використання моделі і витрат при її використанні. Організаційна ефективність оцінюється як факт розробки УР за менший час або меншим числом працівників або фахівцями більш низької кваліфікації.

Методи розробки та вибору УР мають три варіанти набору процедур - три альтернативи:

- розробка, узгодження, прийняття, затвердження, реалізація, контроль та архівування;
- коригування раніше розроблених і успішно реалізованих УР, узгодження, прийняття, затвердження, реалізація, контроль та архівування;
- вибір з наявних, узгодження, прийняття, затвердження, реалізація, контроль і архівування.

Кожна процедура повинна бути визначена наступними параметрами: час, персонал, ресурси, фінанси, критерії оцінки. Основний критерій для формування УР – наявність неприпустимою проблеми в сферах стратегічного планування, управління персоналом, управлінського консультування, управління управлінською діяльністю, управління виробництвом і обслуговуючою діяльністю, зовнішніх комунікацій.

УДК 6.64.641.05

Дворяк Я.О., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України. солдат **Товма Л.Ф.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, капітан

РОЗРОБКА ПРОДУКТІВ ІЗ ПІДВИЩЕНОЮ ХАРЧОВОЮ ЦІННІСТЮ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ РАЦІОНІВ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

У сучасних умовах гостро стоїть проблема ефективного використання військово-економічних ресурсів, пошук шляхів економічного забезпечення військ, що потребує невідкладного рішення цілого ряду практичних і теоретичних задач, удосконалення форм і методів матеріального забезпечення.

Розвиток виробництва і ринку вимагає суттєвих змін і у військовому харчуванні, які полягають у наступному:

- використання нової техніки;
- використання нових технологічних процесів;
- впровадження продукції із новими властивостями;
- використання нової сировини;
- зміни у організації виробництва і його матеріально-технічному забезпеченні.

У ході постійного розвитку та удосконалення внутрішнього середовища продовольчої служби змінюються вимоги до асортименту, технології, способів виробництва і персоналу їдальні.

Альтернативним напрямком у військовому харчуванні є використання напівфабрикатів різного ступеню готовності з метою покращення якості готових страв, доведення норм забезпечення до кожного військовослужбовця, скорочення виробничих затрат.

Актуальність використання напівфабрикатів у військовому харчуванні полягає у вимогах до технологічного процесу, а саме:

- скорочення часу на технологічні операції;
- скорочення площі виробничих приміщень;
- скорочення трудових ресурсів;
- зменшення вантажообігу і витрат на паливно-мастильні матеріали;
- випуск готової продукції із високими якісними показниками;
- створення енергозберігаючих умов.

Як свідчить досвід розвинених країн, життєздатність національних економік насамперед визначається масштабами та якістю впровадження нових ідей, нових технологій, нових управлінських систем, нових продуктів, які є результатом розвитку науки та інноваційної діяльності. Коли відсутні важливі інноваційні зміни, економіка скочується до занепаду. Наразі світова економіка переживає уповільнення розвитку, вихід з якого може забезпечити нова хвиля нововведень, спроможних дати довгостроковий стимул наступному періоду зростання. Тому головними проблемами сучасної ідеології управління розвитком економіки є питання інноваційної діяльності та впровадження її результатів у виробництво.

Основна спрямованість у поліпшенні харчування військових полягає в розробці й оптимізації раціонів харчування. Для складання раціонів харчування важливим є добова витрата енергії й співвідношення основних харчових речовин у раціоні. Добова витрата енергії може мінятися залежно від сезону й виконуваних службово-бойових завдань.

Одним з ключових чинників, що формує параметри відповідності харчової системи до властивостей, які від неї очікують виступає спосіб оптимізації

співвідношення її рецептурних компонентів. Для вирішення задачі оптимізації проводять цільове комбінування рецептурних інгредієнтів відповідно до комплексу бажаних нативних властивостей. Оптимальною рецептурою є поєднання інгредієнтів у фарші, враховуючи доцільність їх компонування.

В якості компонентів модельної фаршевої системи можна обрати традиційні для української кухні харчові інгредієнти: нежирний кислий сир, м'ясо яловичини та протерте картопляне або горохове пюре, м'ясо яловичини і нежирний кислий сир. Головна умова розробки продуктів із підвищеною харчовою цінністю – збагачення раціонів харчування військовослужбовців поживними речовинами, дотримання їх раціонального співвідношення для покращення фактичного харчування військовослужбовців.

Виходячи з цього, можна зробити висновок про перспективність фаршевих мас в якості продуктів харчування військовослужбовців і зручність комбінування компонентного складу відповідно до задач харчування. Перспективою подальших досліджень є створення фаршевих продуктів харчування з декількома варіантами рецептури відповідно для потреб військовослужбовців, які виконують службово-бойові завдання в різних умовах обстановки.

УДК 355.65

Демчук І.В., курсант 512 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України солдат
Бондаренко О.Г., начальник кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат наук державного управління, доцент, полковник

РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДСОБНОГО ГОСПОДАРСТВА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Національна гвардія України (НГУ) на сьогодні знаходяться у процесі докорінного реформування з метою створення на їх базі, за принципом достатності, мобільного військового формування, оптимального за чисельністю, та приведення його у відповідність до наявних і прогнозованих завдань з урахуванням економічних можливостей держави.

Економічне становище в державі змушує уряд виділяти Національній гвардії України матеріальні та фінансові ресурси на підтримання життєдіяльності та реформування, проте ще існують проблеми щодо забезпечення потреби бойової підготовки частин і з'єднань, оснащення їх сучасною технікою, поліпшення їх

матеріального становища та підвищення культурно-побутового рівня життя особового складу.

Актуальність цієї роботи полягає в тому, що в умовах обмеженого фінансування життєдіяльності НГУ, перед кожним командиром постає питання пошуку додаткових джерел отримання грошових коштів, матеріальних засобів та ефективного використання їх, мінімізації втрат та недопущення їх нецільового використання.

Метою роботи є постановка та дослідження задачі оцінки економічної ефективності ведення підсобного господарства військової частини Національної гвардії України з урахуванням ринкових факторів.

Дослідження задачі будуватиметься на методах воєнно-економічного аналізу, узагальнених показників ефективності проведення економічної роботи в умовах ринкової економіки.

Об'єкт дослідження: діяльність підсобного господарства військової частини Національної гвардії України в сучасних умовах.

Предмет дослідження: форми управління діяльністю підсобного господарства військової частини Національної гвардії України в умовах ринкової економіки.

Задачі дослідження:

- визначити роль економічної роботи у військовій частині НГУ та провести аналіз сучасних підходів до оцінки ефективності її здійснення;
- показати підсумки діяльності підсобних господарств військових частин НГУ за останній час;
- провести аналіз особливостей оцінки ефективності діяльності підсобного господарства військової частини НГУ у теперішній час та факторів, які впливають на її величину;
- розробити методику оцінки економічної ефективності ведення підсобного господарства військової частини Національної гвардії України з урахуванням ринкових факторів;
- провести апробацію розробленої методики на практичному прикладі.

У першому розділі даної роботи доцільно розглянути загальні положення щодо проведення економічної роботи у військовій частині НГУ, а також методичні основи оцінки ефективності діяльності служб, що забезпечують НГУ різними видами постачання. У подальшому слід проаналізувати підсобне господарство, як структурну складову продовольчої служби військової частини НГУ. Розкрити підсумки діяльності підсобних господарств військових частин НГУ. Проаналізувати особливості задачі оцінки ефективності діяльності підсобного господарства військової частини НГУ та факторів і умов, що впливають на економічну ефективність діяльності підсобного господарства.

Другий розділ роботи присвячується обґрунтуванню методики оцінки економічної ефективності ведення підсобного господарства військової частини.

У третьому розділі надається практичний приклад розрахунку економічної ефективності ведення одного з напрямків виробничої діяльності підсобного господарства військової частини економічної ефективності ведення підсобного господарства військової частини з застосуванням отриманої методики розрахунку.

УДК 602.03

Драган О.А., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Науменко М.О.**, професор кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, доктор філософії економічного напрямку, доцент

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ДОСЛІДЖЕННІ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ

В умовах пошуку шляхів реалізації гуманістичної парадигми освіти домінуючими тенденціями, що визначають розвиток та реформування освітніх систем стали гуманізація та технологізація освітньої діяльності. Основою їх реалізації, органічного поєднання мають стати освітні технології особистісно-орієнтованої спрямованості і, в першу чергу, технології особистісної орієнтації самостійної роботи. Дослідження теоретичних основ та практичних засад організації самостійної роботи у вищій школі (А.М. Алексюк, В.І. Бондар, Б.П. Єсіпов, В.А. Козаков, та ін.), персоналізованого та особистісно-орієнтованого навчання, виховання (Г.О. Балл, О.В. Бондаревська, та ін.) дають підстави для введення нового поняття “особистісно орієнтована самостійна робота” тих, хто навчається, яке, на нашу думку, потребує дослідження із застосуванням апарату рефлексії чотирьох рівнів.

Під особистісно-орієнтованою самостійною роботою першого рівня рефлексії розуміється така діяльність, в процесі якої реалізується прагнення тих, хто навчається, до особистісного вибору траєкторії навчання, до виявлення, застосування та розвитку здібностей, схильностей до самостійної роботи, вдосконалення індивідуального стилю мислення, самодіяльності та самокорегування. Під особистісно-орієнтованою самостійною роботою другого рівня рефлексії розуміється така діяльність, в процесі якої реалізується намагання тих, хто навчається, до встановлення, розвитку, удосконалення та розширення зв'язків з колегами по навчанню, викладачами. Особистість тут

виступає в просторі зв'язків між учасниками процесу навчання, котрий є одним з трьох просторів, в яких сучасна психологія розглядає особистість. Під особистісно орієнтованою самостійною роботою третього рівня рефлексії розуміється така діяльність, в процесі якої ті, хто навчається, та викладачі, реалізують обопільне намагання ідеально представитися своїми особливостями, зробити свій внесок в розвиток індивідуальності іншого, в розвиток спільностей, які при цьому виникають в процесі навчання. Особистість тут виступає в просторі буття, індивіду, в інших особах. Під особистісно-орієнтованою самостійною роботою четвертого рівня рефлексії розуміється така діяльність, коли реалізується навчання його суб'єктів у глобальному інформаційному просторі, коли набутий розвиток та індивідуальні особливості кожного сприяють збагаченню глобальної освітньо-інформаційної спільноти та особистісної індивідуальності тих, хто є учасниками цього процесу.

Розгляд особистісно-орієнтованої самостійної роботи у викладених рівнях рефлексії і вимірах дозволяє розглядати та аналізувати її, на відміну від функціонального підходу, як цілісність і системну категорію щодо підготовки військового фахівця та становлення його як особистості.

Особистісно-орієнтована самостійна робота може розглядатись в наступних чотирьох вимірах: інформаційному, що відображає змістовну складову; процесуальному, що визначає форми, методи, засоби навчання, самоконтролю та самокорегування; часовому, що визначає тривалість самостійної роботи; просторовому, що визначає місце здійснення самостійної діяльності та склад учасників, їх взаємодію та взаємовплив.

До основних елементів, що безпосередньо відображають структуру педагогічної системи особистісно орієнтованої самостійної роботи належать: особистість, її навчальні та наукові потреби; модель спеціаліста; учасники військово-педагогічного процесу; технологія; виховна робота; наукова робота; позанавчальна діяльність; умови функціонування -морально-психологічні, часові, матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, естетичні; оцінка, самооцінка; управління та самоуправління ефективністю.

Виходячи з викладеного вище, особистісно-орієнтовану самостійну роботу як систему навчальної діяльності військових фахівців можна представити як сукупність взаємопов'язаних складових, що рефлексивно функціонує в інформаційному, процесуальному, часовому та просторовому вимірах відповідно до притаманних їй закономірностей, принципів, суперечностей із метою всебічного розвитку особистості військового фахівця з урахуванням як індивідуальних можливостей, потреб, так і вимог до нього як захисника правопорядку та безпеки.

Таким чином, розгляд цієї теми як цілісної системи, визначення її основних складових, зв'язків між ними, цілей та завдань, закономірностей, принципів,

суперечностей та функцій є важливою проблемою сучасного військово-педагогічного процесу і має сприяти посиленню його спрямованості на більше врахування та використання потенційних можливостей особистості та створення для цього організаційних, інформаційних, процесуальних, психологічних та матеріально-технічних умов.

УДК 658.588.2

Драган О.А., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Осипенко С.М.**, доцент кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

**ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ
СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НГУ**

Сучасна економічна ситуація в країні суттєво обмежує можливість повного задоволення потреб її силових структур, в т.ч. й підрозділів Національної гвардії України, у їх ресурсному забезпеченні. В таких умовах суттєво зростає значущість дій, спрямованих на ощадливе та ефективне використання коштів, що виділяються військовим частинам, до яких слід віднести організацію і проведення економічного аналізу їх діяльності. Необхідно зазначити, що у відповідності з керівними документами здійснення економічного аналізу фінансово-господарської діяльності частини є функціональним обов'язком начальників служб, однак належне методичне забезпечення його проведення на цей час відсутнє. У роботі розглянуті методичні положення аналізу діяльності продовольчої служби військової частини.

Економічний аналіз діяльності продовольчої служби визначено як система спеціальних знань для вивчення її результатів та факторів, що їх визначають, для прийняття управлінських рішень.

Мета економічного аналізу полягає в забезпеченні командування частини, її тилу необхідною інформацією для прийняття рішень з урахуванням економічного фактора.

Основні завдання аналізу:

- об'єктивна оцінка результатів діяльності продовольчої служби і її структурних підрозділів;
- виявлення та оцінка впливу факторів на результати діяльності служби;
- виявлення резервів поліпшення діяльності та розробка пропозицій щодо їх використання

Об'єкт аналізу – це діяльність служби за її видами та структурним підрозділам, умови і результати якої відображаються системою показників. Предметом аналізу діяльності є причинно-наслідкові зв'язки, в яких слідство - це результат діяльності, а причини - це фактори, під впливом яких склалися результати.

Для проведення аналізу запропоновано показники, які характеризують обсяг діяльності продовольчої служби частини у відповідності з її призначенням та формули для їх розрахунків:

- натуральні показники (кількість приготованих сніданків, обідів, вечерь; кількість дободач особовому складу за певний період);
- умовно-натуральні показники – додатково до натуральних показників враховують якість робіт;
- вартісні показники – додатково до натуральних та умовно-натуральних показників враховується вартість одиниці роботи (дободачі);

Анализ включает наступні етапи:

1. Загальна оцінка обсягу діяльності служби - проводиться методом порівняння її фактичних величин з базовими за обраними показниками і аналізу отриманого відхилення;

2. Оцінка впливу факторів на відхилення в обсязі діяльності частини. Для цього використовується метод ланцюгових підстановок з використанням сформованих факторних моделей показників обсягу діяльності служби;

3. Оцінка впливу конкретних факторів та причин відхилення всередині кожного загального фактора. Ці причини визначаються виходячи із змісту кожного фактору і деталізуються до рішень і дій конкретних посадових осіб;

4. Систематизація й узагальнення результатів аналізу, формування підсумкових оцінок і висновків та виявлення резервів зростання обсягу діяльності й розробка заходів по їх використанню.

Надаються рекомендації щодо обґрунтування заходів по реалізації виявлених резервів і вибору найкращих з них на основі зіставлення росту обсягу діяльності і потрібних витрат по кожному заходу.

Розглядаються результати аналізу показників обсягу діяльності продовольчої служби військової частини за запропонованою методикою.

УДК 355.65

Єжов О.В., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

Бондаренко О.Г., начальник кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат наук державного управління, доцент, полковник

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НГУ ПІД ЧАС СТИХІЙНОГО ЛИХА

Національна гвардія України (НГУ) – військове формування з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України і призначена для виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від

злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпеченні громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами у забезпеченні державної безпеки і захисті державного кордону, припиненні терористичної діяльності, а також діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій. НГУ бере участь відповідно до закону у взаємодії зі Збройними Силами України у відсічі збройної агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій, а також ліквідації завдань територіальної оборони. НГУ на сьогодні знаходяться у процесі докорінного реформування з метою створення на їх базі, за принципом достатності, мобільного військового формування, оптимального за чисельністю, та приведення його у відповідність до наявних і прогнозованих завдань з урахуванням економічних можливостей держави.

Тилове забезпечення - вид забезпечення та комплекс заходів, спрямованих на задоволення матеріальних, транспортних, побутових та інших потреб військ (сил) з метою підтримання їх у бойовій готовності для ведення бойових дій чи вирішення повсякденних завдань.

Тилове забезпечення є складовою частиною матеріально-технічного забезпечення бойових дій військ і полягає в проведенні командуванням, штабами, службами, частинами (підрозділами) тилу організаційно-практичних заходів щодо його видів: матеріального, транспортного, інженерно-аеродромного, аеродромно-технічного, ветеринарного, торговельно-побутового, квартирно-експлуатаційного і фінансового забезпечення з'єднань, частин і підрозділів з метою підтримання їх у боєздатному стані і створення сприятливих умов для виконання поставлених завдань.

Метою роботи є постановка та дослідження задачі щодо удосконалення тилового забезпечення військової частини НГУ під час стихійного лиха в окремому районі.

Дослідження задачі будується на аналізі існуючого тилового забезпечення та дослідженні способів його удосконалення при стихійних лихах.

Об'єкт дослідження: Тилове забезпечення військової частини НГУ.

Предмет дослідження: Способи удосконалення тилового забезпечення військової частини НГУ.

Задачі дослідження:

- визначити роль сучасного тилового забезпечення для військової частини надати його коротку характеристику.
- показати діяльність тилового забезпечення у військовій частині, провести його аналіз.
- аналіз стихійних лих характерних для даного району та його вплив на тилове забезпечення.

– розробити методи удосконалення тилового забезпечення враховуючи вплив стихійного лиха.

– довести, як ці методи будуть працювати на практиці.

Для успішного вирішення завдань дослідження доцільно проводити у три етапи. На першому етапі розглянути загальні відомості про тилове забезпечення та його значення для військової частини. Крім цього доцільно проаналізувати діяльність тилового забезпечення у військовій частині.

Другий етап дослідження присвячений аналізу стихійного лиха характерних для даного району та його вплив на тилове забезпечення.

На третьому етапі слід надати практичний приклад та методи удосконалення тилового забезпечення військової частини НГУ проаналізувати його доцільність та ефективність.

УДК 631.152

Захаров І.К., студент групи ЕП4-1 факультету «Менеджменту та економіки» Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Ломовських Л.О., доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, кандидат економічних наук

ЧІЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНИ

Одним з методів підвищення активності і ефективності діяльності сільськогосподарського підприємства на ринку є поліпшення ведення менеджменту на всіх рівнях підприємства. Насамперед, слід зазначити, що історично коріння управлінської думки бере свій початок з глибин віків і тисячоліть. Велику кількість висловлювань з проблем управління вчені знаходять і на єгипетських папірусах, і на глиняних табличках з міжгір'я Тигру і Євфрату. Проте прямо поєднувати їх з менеджментом не має ніякого сенсу, тому що це були загальні рекомендації щодо державного управління, тобто загальні засади управління державою.

На протязі всієї історії, людство захоплювалося такими визначними постатями, як О. Македонський, Наполеон, Генрі Форд, більше, ніж видатними вченими, мислителями та поетами, що намагалися привнести щось нове в життя цього самого людства. Успіхи цих діячів спричинялися не лише тим, що вони знали, чого вони хотіли і як досягти поставленої мети. Найдивовижнішим було те, що вони легко підпорядковували собі інших людей, змушуючи їх свідомо та наполегливо, майже добровільно та максимально ефективно діяти для досягнення поставленої перед ними мети. Уміння якісно та ефективно керувати чи то виробничим процесом, чи армією, чи державою в усі часи вважалося талантом. Від даного вміння залежали долі держав, результати

військових протистоянь, долі націй та окремих людей. Але у ХХ ст., все почало кардинально змінюватися, збільшення кількості підприємств, організацій і установ, військових підрозділів та самостійних держав, призвело до виникнення тісних та різноманітних зв'язків і напрямів їх взаємодії, що призвело до того, що чекати на появу, чи проводити пошуки відповідного управлінського таланту на кожну керівну посаду стало вельми непродуктивним, затратним і нікому не потрібним. Слід зазначити, що менеджмент – це діяльність, яка здійснюється відповідно до цілей та завдань відповідного суб'єкту господарської діяльності, що включає в себе: розробку планів; визначення не лише відповідних дій в тій чи іншій ситуації, а й виконавців поставлених завдань; формує спектр дій щодо управління та здійснення контролю на всіх стадіях виробництва.

На сьогоднішній день, досліджуючи роботи І.Ковальчука, С. Івах, О.Коханової, М.С. Пономарьової можна виокремити наступні проблеми щодо формування ефективного апарату менеджменту на підприємствах, в організаціях та установах України:

Поєднання в одній особі власника підприємства та генерального менеджера, все це відбувається через спокусу абсолютного контролю на підприємстві, що призводить до наступних негативних наслідків:

1. Майже повне придушення ініціативи робітників;
2. Відбір кадрів проводиться на основі лояльності керівника, а не рівня професіоналізму робітника;
3. Бюджет підприємства повністю контролюється керівником, що призводить до тотального зниження оперативності прийняття господарських рішень, навіть найдрібніших;
4. Структура управління стає надто бюрократичною, що призводить до значного зниження її гнучкості;
5. Підприємство не має повної і ефективної ринкової стратегії, що призводить до зайвих затрат при виборі нової стратегії та дуже малого шансу, щодо ефективного планування діяльності підприємства, чи до повної відсутності планування.

Невизначеність та невміння керівництва правильно і повно формулювати цілі і завдання компанії та обрання неправильних критеріїв визначення ефективності роботи фірми.

Вихід іноземних підприємств на ринки України. З одного боку це активізує конкуренцію на наших ринках, змушує підприємства модернізуватися і переходити на більш сучасні та ефективні методи управління.

Перелік проблем сучасних підприємств стосовно організації менеджменту не можна обмежити тільки даними прикладами, але загалом він в повній мірі описує сьогоднішній стан організації менеджменту в Україні. Проблеми сучасних підприємств, звичайно, не обмежуються даним переліком.

Підвищення ролі менеджменту у розв'язанні народногосподарських завдань зумовлене курсом на широке використання інтенсивних факторів розвитку економіки, поглибленням поділу праці і внаслідок цього помітним ускладненням зв'язків між окремими елементами суспільного виробництва, глибокими якісними перетвореннями і радикальними змінами у виробничих

відносинах [5]. Вирішення існуючих на сьогоднішній день проблем менеджменту в Україні, вимагає комплексного застосування системних механізмів на загальнодержавному рівні. Одним з головних елементів даного механізму є побудова національної системи стандартів управлінської діяльності.

Список використаних джерел.

1. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. – М., 2008. – 672 с.
2. Будзан Б.П. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи. – К.: Основи, 2001. – 349 с.
3. Хміль Ф.І. Становлення сучасного менеджменту в Україні: проблеми теорії та практики. – Львів: Львівська комерц. академія, 2006. – 206 с.
4. Щокін Г.В. Практична психологія менеджменту: Як зробити кар'єру. Як будувати організацію: Науково-практичний посібник. – К.: Україна, 2004. – 399 с.
5. Пономарьова М.С. Особливості менеджменту в сільськогосподарських підприємствах / М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія. “Економічні науки». - 2012. - № 10. С.133- 139. - 234 с.

УДК 331.108.37

Кобиляцький В.В., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Морозова Л.В.**, старший викладач кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність проблеми ефективності використання трудового потенціалу підприємства не викликає сумніву. Це обумовлено світовою фінансовою кризою, що відбуваються у суспільстві, заміною адміністративних методів керування економічними. Всі ці обставини надають новий зміст процесу формування трудових ресурсів підприємства, а, отже, і дослідження цього процесу в даний момент здобуває особливої значимості.

Метою написання цієї тези є розкриття нових ефективних методів керування персоналом, таких як аутстафінг. Зараз багато підприємств (особливо нерезидентів) звертають увагу на аутстафінг, як можливість швидко та без

труднощів забезпечити себе висококваліфікованими мобільними трудовими ресурсами.

Обмеженість пропозицій професіоналів, потреби в нових знаннях і навичках фахівців додали популярності ідеї організаційних структур, у яких головну увагу зосереджували безпосередньо на співробітниках. У зв'язку з цим виникли нові послуги, такі як аутсорсінг та його видові прояви (лізинг персоналу, аутстафінг, підбір тимчасового персоналу).

На ринку консалтингових послуг України поняття аутстафінг співробітників з'явилося не так давно. В більшості випадків цією послугою користуються міжнародні компанії та іноземні представництва.

Аутстафінг - це послуга, яка полягає у тому, що компанія залучає зовнішніх співробітників, які весь свій робочий час присвячують виконанню завдань та цілей компанії, але при цьому юридично оформлені в іншій організації.

Під аутстафінгом мають на увазі виведення персоналу за штат компанії і його оформлення у кадровому агентстві. Люди виконують звичний їм набір посадових обов'язків, але запис у трудовій книжці отримують не від фактичного роботодавця, а від агентства. З ним же співробітники вирішують всі організаційні питання. Це дозволяє керівництву компанії не витратити ресурси на паперову тяганину, а також мати стільки працівників, скільки необхідно на даний час. Відносини кадрового агентства й компанії регулюються договором (рис. 1)

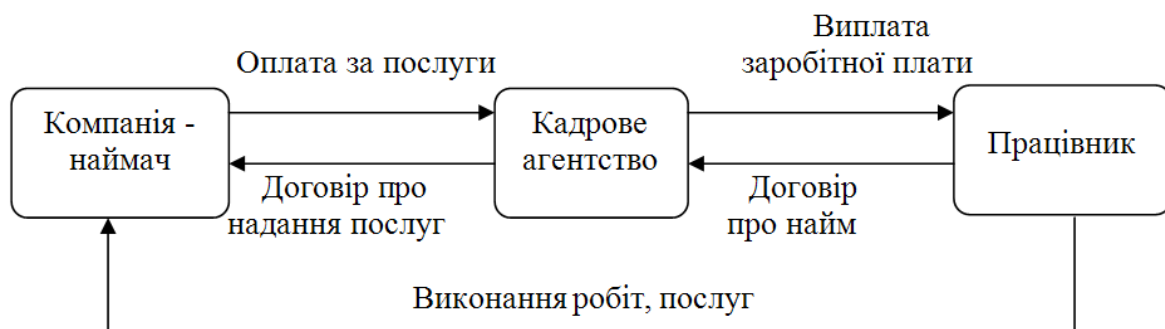

Рис. 1 Схема зв'язку між суб'єктами використання послуги аутстафінгу

Надання агентством послуги аутстафінгу оформляється договором між підприємством, де фактично працюють працівники, і спеціальним кадровим агентством, що є роботодавцем для цих працівників. Цивільним кодексом не передбачена типова форма такого договору, тому укладається в довільній формі й умови його виконання встановлюються сторонами самостійно. У договорі варто вказати зобов'язання та права сторін договору. Чим більше підстав буде в договорі для виконання зобов'язань, а також надано прав сторонам договору, тим менше питань буде у органів, які перевіряють надання таких послуг за цим договором. Наприклад, у договорі про надання послуг аутстафінгу

обов'язково регламентуються вищевказані зобов'язання кадрового агентства, а обов'язком підприємства в договорі варто передбачити оплату послуги, що надає йому кадрове агентство. У договорі оплата послуги обумовлюється фіксованою сумою або сумою, що розраховується, наприклад, у такий спосіб: передбачені договором виплати працівникам податок з доходів, внески в соціальні фонди, погоджений сторонами договору відсоток прибутку кадрового агентства .

Кадрове агентство з кожним працівником укладає трудовий договір й оформляє відрядження на підприємство-замовник. Слід зазначити, що у випадку, коли за договором аутстафінгу підприємство-замовник через деякий час не має можливості забезпечити роботою фахівця відповідної кваліфікації, то кадрове агентство не звільняє такого фахівця, а працевлаштовує на інше підприємство, де такий фахівець необхідний, уклавши при цьому договір аутстафінгу з іншим підприємством .

Законодавством України не обґрунтовано надання послуги аутстафінгу, але роботодавці його використовують. Такий вид послуги доцільно використовувати підприємствам у наступних випадках:

- законодавством (наприклад, Указ Президента № 727), статутним договором або вищестоящою організацією встановлюються обмеження чисельності працівників;
- є необхідність оформлення працівників на іспитовий термін для оцінки результатів його роботи, не беручи на себе додаткових зобов'язань;
- планується здійснювати певний обсяг робіт в окремому регіоні (щоб не відкривати філію, користуються послугою аутстафінгу);
- перемінна кількість та обсяг замовлень.

При застосуванні підприємством аутстафінгу:

- надаються всі соціальні гарантії працівникам, які забезпечують виконання трудового договору з ними;
- зменшуються адміністративні витрати на утримання працівників;
- зменшується сума сплачених податків і соціальних внесків, пов'язаних із нарахуванням і виплатою заробітної плати;
- скорочується чисельність працівників згідно із штатним розкладом у порівнянні із фактичною.

Таким чином, коли підприємство користується послугою аутстафінгу, воно має можливість зменшити свої витрати на утримання працівників, не гублячи кваліфікованих кадрів, і, відповідно, зменшується сума сплачених податків, а саме: комунального податку, податку з доходів, страхових внесків у соціальні фонди, податку на прибуток, внесків у Фонд соціального захисту інвалідів.

Що стосується кадрового агентства, то воно надає послугу, що передбачена договором аутстафінгу, тобто така організація має свій бізнес. Агентство має

відпрацьований механізм керування кадрами. У ньому працюють кваліфіковані фахівці згідно до цивільного, податкового й трудового законодавства, бухгалтерського обліку.

За законами бізнесу витрати на весь комплекс реалізованих провайдером послуг повинні покриватися клієнтом і до того ж приносити невеликий прибуток. Гонорар найчастіше формується з обліком двох основних факторів. Звичайно вартість варіюється залежно від заробітної плати співробітника і становить до 15-20% від окладу працівника. Якщо зарплата співробітника дуже висока, то провайдер може запросити відсоток нижче середньоринкового, а той зафіксувати суму гонорару, керуючись принципом «рентабельність для себе й привабливість для клієнта». Вартість послуги, як правило, прямо залежить від кількості співробітників, які передаються на аутстафінг. Логіка ціноутворення в цьому випадку наступна - чим більше кількість працівників, тим менший відсоток з їхньої заробітної плати стягується гонорар агентства. Спрацьовує ефект масштабу, що обертається розумним зниженням ціни для споживача.

Аутстафінг є одним із пріоритетних засобів управління персоналом. Попит на тимчасовий персонал у найближчому майбутньому буде переживати значний підйом. Циклічні коливання чисельності персоналу вимагають нових підходів, а одним із найбільш адекватних рішень може стати використання послуги надання робочої сили на умовах тимчасового найму.

Головна перевага аутстафінгової моделі для компанії роботодавця полягає у можливості оперативно регулювати (збільшувати або скорочувати) фактичну чисельність співробітників компанії не змінюючи при цьому кількість штатного персоналу.

УДК 330.1(477)

Кобиляцький В.В., курсант 516 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Морозова Л.В.**, старший викладач кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Тема національної економічної безпеки не тільки не втратила свою актуальність у сучасних умовах, але її значення постійно зростає у зв'язку з загостренням суперечностей та кризових явищ в сучасній світовій економіці.

Метою написання цієї тези є розгляд поняття національної безпеки, роль і місце економічної безпеки в загальній системі національної безпеки країни.

Аналіз структури системи національної економічної безпеки, а також небезпеки та загрози національній економічній безпеці України, напрямки та інтереси.

Економічна безпека - стан економіки, при якому забезпечується досить високе і стійке економічне зростання; ефективне задоволення економічних потреб; контроль держави за рухом і використанням національних ресурсів; захист економічних інтересів країни на національному і міжнародному рівнях. Складова частина національної безпеки, її фундамент і матеріальна основа. Об'єктом економічної безпеки виступає як економічна система узята в цілому, так і її складові елементи: природні багатства, виробничі і невиробничі фонди, нерухомість, фінансові ресурси, людські ресурси, господарські структури, сім'я, особа.

Економічна безпека – є складовою частиною національної безпеки.

Основними завданнями економічної безпеки є: забезпечення пропорційного та безперервного економічного зростання, приборкання інфляції та безробіття, формування ефективної структури економіки та розвинутого ринку цінних паперів, скорочення дефіциту бюджету та державного боргу, забезпечення соціального захисту та підвищення якості життя населення, підтримка стійкості національної валюти тощо. Ці завдання визначають стратегію економічної безпеки як формування та обґрунтування стратегічних пріоритетів, національних інтересів, засобів і механізмів вирішення проблем.

В основу науки про економічну безпеку національної економіки покладена теорія потенційних конфліктів (ТПК), що набули останнім часом загального поширення.

Суттєвість ТПК ґрунтується на ствердженні, що все існуюче в світі - це, насамперед, різні форми існування енергії, що знаходяться одна з одною та з усіма іншими формами в постійних потенційних конфліктах. Отже, світобудова базується на перетворенні однієї форми енергії в іншу зі зміною рівнів їх потенціалів. Виходячи з положень ТПК, поява нової незалежної держави на арені світового співтовариства водночас породжує її конфліктність з іншими державами.

Основні складові економічної безпеки:

1. Економічна незалежність, що означає насамперед можливість здійснення державного контролю над національними ресурсами, спроможність використовувати національні конкурентні переваги для забезпечення рівноправної участі у міжнародній торгівлі.

2. Стійкість і стабільність національної економіки передбачає міцність і надійність усіх елементів економічної системи, захист усіх форм власності, створення гарантій для ефективно-підприємницької діяльності, стримування дестабілізуючих факторів.

3. Здатність до саморозвитку і прогресу, тобто спроможність самостійно реалізовувати і захищати національні економічні інтереси, здійснювати постійну модернізацію виробництва, ефективну інвестиційну та інноваційну політику, розвивати інтелектуальний і трудовий потенціал країни.

Основні принципи забезпечення економічної безпеки України:

- дотримання законності на всіх етапах забезпечення економічної безпеки;
- баланс економічних інтересів особи, сім'ї, суспільства, держави;

- взаємну відповідальність особи, сім'ї, суспільства, держави щодо забезпечення економічної безпеки;
- своєчасність і адекватність заходів, пов'язаних із відверненням загроз і захистом національних економічних інтересів;
- надання пріоритету мирним заходам у вирішенні як внутрішніх, так і зовнішніх конфліктів економічного характеру;
- інтеграцію національної економічної безпеки з міжнародною економічною безпекою.

До об'єктів економічної безпеки відносять не тільки державу, її економічну систему, а й суспільство та особистість. Суб'єктами економічної безпеки України є центральні державні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації різних форм власності.

Забезпеченням економічної безпеки національної економіки має перейматися комплексна система, яка має досить велику кількість напрямів. Для національної економіки України розрізняють наступні складові: макроекономічна, фінансова, зовнішньоекономічна, інвестиційна, науково-технологічна, енергетична, виробнича, демографічна, соціальна, продовольча безпека.

Концепція національної безпеки України пропонує лише один національний інтерес, що прямо стосується економічної безпеки України, а саме - створення самодостатньої соціально орієнтованої ринкової економіки.

За умов, що нині склалися в Україні та світі, зростає роль стратегії національної безпеки, яка має полягати не так у захисті держави та її політичних інститутів, як — людини і суспільства. Основним принципом стратегії національної безпеки має бути принцип балансу інтересів людини, суспільства та держави.

За нових умов основу стратегії національної безпеки України мають становити універсальні ціннісні орієнтири, спрямовані на побудову правової демократичної держави, громадянського суспільства і соціально орієнтованої ринкової економіки.

Підвалини забезпечення економічної безпеки закладені відповідними документами, що прийняті і впроваджені в державі.

УДК 338.57

Коробко А.В., студент 553 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Осипенко С.М., доцент кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Для аналізу ефективності роботи, характеристики кінцевого фінансового результату комерційної діяльності у ресторанному господарстві застосовується система показників рентабельності. Як показник ефективності рентабельність

визначається співвідношенням прибутку до обсягу витрат (ресурсів), що понесені (залучені) для отримання даного фінансового результату.

Для аналізу рентабельності звичайно використовують дві групи її показників: рентабельність одноразових витрат (загального капіталу, функціонуючого капіталу, власного капіталу, трудових ресурсів, економічного потенціалу, торгівельно-виробничої площі) і рентабельність поточних витрат (продажів, витрат операційної (основної) діяльності, продажів по видах товарообороту, витрат за видами діяльності).

Проводиться порівняльна оцінка змісту показників, розрахованих за вибраними результатами і витратами, умови їх доцільного використання. Розглядається можливість використання узагальнюючого показника рентабельності як середньо зваженого зі складу її часткових показників.

Для аналізу показників рентабельності формуються факторні системи та відповідні їм факторні моделі показників.

Аналіз показників рентабельності пропонується виконувати за наступними етапами:

1. Оцінка загального рівня рентабельності - проводиться методом порівняння її фактичної величини з базовою і аналізу отриманого відхилення;

2. Оцінка впливу факторів на відхилення порівнюваних показників рентабельності. Для цього використовується метод ланцюгових підстановок;

3. Виявлення і оцінка впливу конкретних причин відхилень усередині кожного загального фактору факторної моделі, а саме: показників прибутку та витрат(ресурсів). Для аналізу використовуються формальні методи ланцюгових підстановок.

4. Виявлення і оцінка впливу конкретних причин усередині кожного фактору, вплив якого на попередньому етапі був розрахований формальними методами. Ці причини визначаються виходячи із змісту кожного фактору і деталізуються до рішень і дій конкретних посадових осіб;

5. Систематизація й узагальнення результатів аналізу, формування підсумкових оцінок і висновків та виявлення резервів росту рентабельності й розробка заходів по їх використанню. Надаються рекомендації щодо обґрунтування заходів по реалізації виявлених резервів підвищення рентабельності за умовою, що ці заходи не знижують досягнутого рівня показників рентабельності підприємства.

Розглядаються результати аналізу показників рентабельності конкретного підприємства ресторанного господарства за запропонованою методикою.

УДК 339.137

Коробко А.В., студент 553 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Сахненко О.І., старший викладач кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА НА РИНКУ ПОСЛУГ

Для підприємницької діяльності в більшості випадків характерна висока ступінь конкуренції. Під конкуренцією розуміється суперництво між окремими юридичними або фізичними особами (конкурентами), зацікавленими в

досягненні однієї і тієї ж мети. З точки зору підприємства такою метою є максимізація прибутку за рахунок завоювання переваг споживача. Конкуренція – невід’ємна частина ринкових відносин, що сприяє збагаченню пропозиції на ринку, впровадження нових форм продуктів і сервісу в рамках конкурентної боротьби за переваги споживачів. За деякими оцінками, кожні 10% приросту частки фірми на ринку дозволяють збільшити рентабельність продукту також на 10% [1, с. 17].

На ринку розрізняють три види конкуренції: функціональну, видову і маркетингову. Функціональна конкуренція виникає у зв’язку з тим, що будь-яка потреба може бути задоволена найрізноманітнішими способами. Відповідно всі продукти, що забезпечують її задоволення, є функціональними конкурентами. Наприклад, потреба в пересуванні може задовольнити залізничний, авіаційний, автобусний транспорт або особистий автомобіль. Фактор функціональної конкуренції необхідно враховувати навіть у тому випадку, коли мова йде про унікальний продукт.

Видова конкуренція характеризується наявністю продуктів одного і того ж призначення, близьких за багатьма параметрами, але відрізняються за будь-якої суттєвої характеристики (наприклад, в програмі обслуговування туристів).

Маркетингова конкуренція виникає у разі малоістотних відмінностей між продуктами, пропонованими підприємствами, або при повній ідентичності послуг. Даний вид конкуренції обумовлює диференціацію продуктів [2, с. 120].

З погляду механізму і методів здійснення конкуренцію поділяють на цінову і нецінову. Цінова конкуренція передбачає пропозицію послуг за нижчими, ніж у конкурентів, цінами. Зниження ціни теоретично можливо за рахунок витрат виробництва чи зменшення прибутку. Зменшуючи ціну на продукти, підприємство набуває можливості зміцнити свої позиції у порівнянні з конкурентами. Результат дії цінової конкуренції на ринку послуг більше складний, ніж на товарному ринку, і складається з двох компонентів: прямого результату, тобто природного поліпшення конкурентних позицій підприємства; додаткового результату, обумовленого зміцненням соціального іміджу підприємства.

Нецінова конкуренція виходить з того, що ключовим фактором успіху в боротьбі за переваги споживача стає не ціна продукту, а його якість, обслуговування, надання покупцю більшого обсягу послуг. Підвищуючи якісні характеристики свого продукту, підприємство отримує перед конкурентами серйозні переваги, які можуть служити підставою для встановлення більш високої ціни на послуги [3, 158 с.].

Короткий опис основних видів і методів конкуренції дає тільки саме загальне уявлення про проблему. Однак воно має допомогти глибше зрозуміти

теоретичні та практичні аспекти оцінки та прогнозування конкурентного середовища пропозиції.

На силу конкурентної боротьби впливає безліч чинників.

1. Боротьба посилюється, коли число конкуруючих фірм збільшується і вони стають відносно порівнянні з погляду розмірів і можливостей, що підвищує ймовірність нових стратегічних ініціатив. Якщо фірми-суперники порівнянні за розмірами і можливостями, вони можуть конкурувати на приблизно рівних підставах. Якщо ж конкуренція стає для якихось фірм важче, то це свідчить про появу фірм-лідерів, а також про в якійсь мірі контролювання ринку з їхнього боку.

2. Конкурентна боротьба посилюється, коли попит на продукт зростає повільно. На ринку, який швидко розширюється, суперництво послаблюється, оскільки тут всім вистачає місця. Коли зростання ринку сповільнюється, підприємства починають боротьбу за ринкову частку. Це стимулює появу нових стратегічних ідей, маневрів і заходів, спрямованих на переманювання клієнтури конкурентів.

3. Конкуренція на ринку посилюється, якщо попит на товари і послуги відрізняється значними сезонними коливаннями. Тому фірми часто вдаються до використання знижок, поступок та інших тактичних дій, що мають на меті збільшення продажів.

4. Конкурентна боротьба посилюється, якщо продукти фірм недостатньо диференційовані. Диференціація сама по собі не є стримуючим конкуренцію чинником. Однак вона має можливість оживляти (урізноманітнювати) конкурентну боротьбу за допомогою примусу фірм до пошуку нових шляхів підвищення якості послуг (наприклад, туристичних).

5. Суперництво зростає відповідно до розміру віддачі від успішних стратегічних маневрів. Чим більше остання, тим більша ймовірність, що інші фірми будуть схильні приймати той же стратегічний маневр. Віддача істотно залежить від швидкості реакції конкурентів. Підприємства, що володіють об'єктивними даними про потенціал конкурентів, знаходяться у вигідній позиції, оскільки можуть правильно оцінити реакцію суперників. Такі знання й уміння є очевидною перевагою при оцінці потенційної віддачі від стратегічних ініціатив.

6. Боротьба має тенденцію до посилення, коли відхід з галузі стає дорожче, ніж продовження конкуренції. У цьому випадку фірми можуть залишитися на ринку і конкурувати на межі своїх можливостей, навіть якщо можуть заробити менший прибуток.

7. Конкуренція приймає гострий і непередбачуваний характер при збільшенні відмінностей між фірмами в сенсі стратегій, кадрового складу, пріоритетів, ресурсів. Подібні відмінності підвищують ймовірність того, що окремі фірми

будуть поводитися непередбачувано і вибирати маркетингові стратегії, що викликають ринкову невизначеність і створення абсолютно нових умов ринкової ситуації.

Розглянуті фактори та їх реальний прояв переконливо свідчать, що конкурентне середовище підприємства, будучи частиною його маркетингового середовища, повинна бути предметом самостійного вивчення і оцінки. Сукупність суб'єктів ринку та їх відносин, що складаються в ході конкурентної боротьби і визначають інтенсивність конкуренції, являє собою дуже важливе з практичної точки зору напрям маркетингових досліджень [4, с. 99].

Список використаних джерел.

1. Портер Майкл Е. Стратегія конкуренції: посібник / Пер. з англ. І. Олійник, Р. Сільський. – К. : Основи, 1998. – 390 с.
2. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: пер. с англ. – М. : Дело, 2000. – 704с.
3. Немцов В. Д., Довгань Л. Є. Стратегічний менеджмент. – К. : ТОВ «УВПК» ЕксОб. – 2001. – 560с.
4. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: учебник / Пер. с англ. под ред. Л. Г. Зайцева, М. И. Соколовой. – Банки и биржи, ЮНИТИ, 1988, – 576 с.

УДК 355.65

Корчак Д.С., курсант 512 навчальної групи. факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Орел О.В.**, доцент кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЧАЛЬНИКА ПРОДОВОЛЬЧОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ ТА ЙОГО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СБЗ

Перехід України до ринкової економіки, нова суспільно-економічна ситуація в країні глибоко впливають на військову організацію держави, серйозно відбилися і на діяльності Національної гвардії України.

У сучасних умовах гостро стоїть проблема ефективного використання військово-економічних ресурсів, вишукування шляхів економічного забезпечення внутрішніх справ, що зажадало невідкладного рішення цілого ряду практичних і теоретичних задач, удосконалювання форм і методів продовольчого забезпечення. Серед них однією із самих актуальних виявилася проблема переходу країни від жорстко централізованої економіки до економіки

ринкового типу. Для органів продовольчого забезпечення це означає перенос акценту в їхньої діяльності зі сфери розподілу централізовано одержуваних продовольства, техніки і майна до проблем заготівель. Проблема заготівель має багато загального з цивільним ринком, але в той же час має багато специфічних рис, пов'язаних із особливостями економічного механізму її функціонування. Дані особливості обумовлені характером і призначенням військової продукції, що включають у себе специфіку військово-економічних відношень і зв'язків у системі ринкових відносин. Роль і значення продовольчого забезпечення частин і підрозділів НГУ в сучасних умовах безупинно зростає, а задачі продовольчої служби ускладнюються. Від повного і своєчасного забезпечення значною мірою залежить виконання службово-бойових задач, їх бойова і мобілізаційна готовність.

Метою роботи є постановка та дослідження нормативно-правового регулювання діяльності начальника продовольчої служби військової частини та його відповідальності під час виконання СБЗ.

Об'єкт дослідження: нормативно-правова база діяльності начальника продовольчої служби військової частини та його відповідальності під час виконання СБЗ.

Предмет дослідження: Конституція та Закони України, Постанови КМУ, накази МВС, накази командувача НГУ, які регулюють діяльність начальника продовольчої служби військової частини, Кодекс України про адміністративні правопорушення Кримінальний Кодекс України.

Успішною умовою виконання завдань по продовольчому забезпеченню є глибоке вивчення, тверде знання і точне виконання посадовими особами законів України, наказів МВС і інших керівних документів.

УДК 336.71

Кравченко Я.В., курсант 515 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Гончаренко Н.Г.**, завідувач кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

БАНКІВСЬКІ РЕСУРСИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ФОРМУВАННЯ

Одним із пріоритетних напрямків стабілізації та розвитку банківського сектору України в сучасних умовах є формування достатньої за обсягом та належним чином збалансованої ресурсної бази. Виконання поставленого завдання дасть можливість банкам проводити широке коло активних операцій з використанням наявних ресурсів, максимально зрівноважить усі ризики, пов'язані з достатньою кількістю і надійністю сформованих ресурсів. Міцна ресурсна база буде сприяти зростанню можливостей банків у задоволенні

поточних та інвестиційних потреб суб'єктів господарювання і домогосподарств у додаткових фінансових ресурсах. Водночас у сучасних умовах фінансової кризи в Україні помітно загострилась проблема формування та, як результат, використання ресурсів банками. Ресурси, що надають позичальники у користування банку, стають більш короткими, дорожчими і дуже нестійкими. Це відбувається за різних причин, серед яких: недовіра до банків, непослідовні та іноді помилкові дії уряду та наглядових органів, низький рівень життя та доходів у суспільстві [1, с. 212].

Основну частину банківських ресурсів складають залучені та запозичені кошти. Але, як показує практика, у банківській практиці серед джерел формування залученого капіталу пріоритетна роль традиційно належить депозитам. Сучасна банківська практика характеризується великим різновидом депозитів і депозитних рахунків.

Процес формування банківських ресурсів – це послідовний рух коштів з моменту виявлення потреби у банку в них, а у фізичної чи юридичної особи з моменту виникнення бажання надати ці кошти банкові на умовах і строках, що визначені обома сторонами цього процесу, до моменту надходження цих коштів на рахунки в банк та планування його подальших дій з їх використанням. В ідеальних економічних умовах цей процес є необхідним і цікавим обом сторонам даної угоди. Але все залежить від того, яку політику проводить держава та, зокрема, її органи управління банківською діяльністю, яку політику проводить банк щодо зацікавлення та мотивування потенційних клієнтів, і, найголовніше, які соціальні та моральні передумови співпраці з банками та довіри до них існують у конкретній спільноті в межах країни.

До того ж слід відмітити, що як правило фізичні та юридичні особи в сучасних умовах не досить активно намагаються скористатися саме послугами банків для розміщення вільних коштів. Оскільки в даній ситуації вони намагаються направити свої кошти у високоліквідні активи.

Структура і кількість джерел формування ресурсів протягом останніх років залишається без змін [2, 3]. В той же час слід звернути увагу на те, що під час формування ресурсів банки під впливом особливостей ситуації були вимушені збільшити свій статутний капітал, що покращило їх капіталізацію і здатність поглинати збитки від неліквідних активів.

Список використаних джерел.

1. Коваленко М.О. Джерела формування ресурсів банку та особливості цього процесу на різних етапах економічного розвитку / М.О.Коваленко. Вісник соціально-економічних досліджень, 2014 рік, випуск 3 (54), с. 212-216.

2. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс] / Національний банк України. - Режим доступу : www.bank.gov.ua.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

УДК 658.7.07

Кравченко Я.В., курсант 515 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат
Крамаренко К.М., доцент кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

У своїй діяльності підприємство використовує різноманітні матеріально-технічні ресурси. Вони в процесі виробництва перетворюються на продукцію (послуги) і підлягають постійному поповненню. Для цього організовується матеріально-технічне забезпечення, яке включає визначення потреби в матеріально-технічних ресурсах, пошук і купівлю ресурсів, організацію доставки, зберігання й видачі їх окремим споживачам на підприємстві. Постачання матеріально-технічних ресурсів має бути своєчасним, комплектним і з мінімальними витратами. Матеріально-технічне забезпечення значною мірою визначає результативність виробництва, безпосередньо впливаючи на використання виробничих фондів, ритмічність виробництва, собівартість, продуктивність праці, тривалість виробництва та інші показники.

Зменшення матеріальних витрат безпосередньо впливає на зниження собівартості продукції, оскільки вони становлять близько 75 - 80 % витрат підприємства, із них близько 60 % припадає на матеріали і сировину. Скорочення матеріальних витрат на виробництво одиниці продукції – це більш значний резерв економії порівняно із зниженням трудомісткості і фондомісткості виробництва: 1% економії матеріалів забезпечує скорочення витрат у 2-2,5 рази більше ніж 1% економії фонду зарплати та в 2-4 рази більше, ніж 1% скорочення капітальних вкладень [1].

Планування матеріально-технічного забезпечення – це чітке передбачення та програмування на перспективу потреби у матеріально-технічних ресурсах на основі прийнятих норм їх витрат, обсягів постачання матеріальних ресурсів та виробничих запасів підприємства. Основним завданням розробки планів матеріально-технічного забезпечення є досягнення взаємоузгодженості між розмірами потреби у ресурсах та джерелами їх забезпечення [2].

Управління матеріально-технічним забезпеченням спрямовується на раціоналізацію ланцюгів постачань в просторі і часі і на вирішення якнайменше трьох таких проблем:

- орієнтація на економічно більш вигідні види ресурсів;
- уніфікація асортименту ресурсів, що використовуються;
- мінімізація загального обсягу закупівель.

Під час формування замовлень на ті чи інші матеріальні ресурси слід урахувати не тільки відповідність їх виробничим потребам, але й затрати під час наступної обробки. Завдання управління полягає в організації системи раціональних зв'язків, яка включає:

- асортиментне завантаження підприємства;
- оптимальне прикріплення до постачальників;
- розробку оптимальних схем вантажопотоків;
- раціональне забезпечення взаємозамінності ресурсів з урахуванням ефективності їх використання [3].

Систему матеріально-технічного забезпечення в сучасних умовах розглядають як логістичну систему, призначену для планування, реалізації та контролю процесу постачання продукції виробничо-технічного призначення від виробників до споживачів з метою скорочення витрат, а також підвищення прозорості процесів ресурсного забезпечення підприємств. Однією з найважливіших функцій логістики є ефективна організація матеріально-технічного забезпечення споживачів. До цього процесу з боку споживачів пред'являються високі вимоги, які полягають не тільки в прагненні задовольнити потреби виробництва в матеріально-технічних ресурсах, а й в отриманні зручного логістичного сервісу при мінімальному рівні витрат [3].

Раціональне планування, організація та контроль матеріально-технічного забезпечення підприємства з урахуванням сучасних можливостей логістичного сервісу дозволяють підприємству ефективно здійснювати виробничу діяльність в умовах високої нестабільності економіки та конкуренції.

Список використаних джерел.

1. Мамаліга Т. В. Шляхи подолання проблем матеріально-технічного забезпечення промислових підприємств / Т. В. Мамаліга [Електронний ресурс] . – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/18_EN_2009/Economics/48674.doc.htm
2. Максимів Б. М. Роль матеріально-технічного забезпечення в управлінні сучасним промисловим підприємством / Б. М. Максимів, М. Б. Катарина //

Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2012. - Вип. 2. - С. 159-163.

3. Бортнік С. М. Удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства на засадах сорсингу та логістики / С. М. Бортнік // «Вісник Волинського інституту економіки і менеджменту» Науковий журнал – Луцьк : ВІЕМ – 2014. – № 8. – С. 61-74.

УДК 631

Краснобрижій Д.В., магістр з менеджменту організацій і адміністрування факультету «Менеджменту та економіки» Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Олійник Т.І., професор кафедри економіки підприємства Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, доктор економічних наук

УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Будь-яке підприємство представляє собою складне поєднання різноманітних ресурсів, організованих та скоординованих з метою виробництва товарів та послуг. Продукти та послуги виробляються для задоволення попиту. Тому в широкому розумінні виробництво або виробничо-господарська діяльність на підприємстві включає всі процеси, необхідні для створення продукту (розробка, виготовлення) і доведення його до споживача (реклама, інформація, транспорт, торгівля). Для реалізації цих процесів необхідно приймати рішення і здійснювати визначені дії [1]. Кожне підприємство в процесі підприємницької діяльності намагається максимізувати свій прибуток і мінімізувати витрати [2].

Управління – це специфічний процес, що забезпечує планування, організацію, мотивацію, контроль і регулювання будь-якої діяльності, спираючись на інформацію про господарювання підприємств, яку надає система бухгалтерського обліку.

Процес управління витратами включає в себе управлінські дії, мета яких полягає у досягненні високого економічного результату діяльності підприємства. Він не зводиться лише до зниження витрат, а поширюється на всі елементи управління. Ринкові перетворення, які відбуваються в Україні, потребують більш предметного ставлення до управління витратами, посилення вимог до підготовки фахівців, добре обізнаних у питаннях оцінки витрат на продукцію і послуги, планування, контролю, діагностики та раціонального вирішення виробничих проблем у сучасних умовах.

В ринкових умовах господарювання широкого застосування одержав розрахунок кінцевих результатів діяльності підприємства за допомогою методу "витрати - обсяг - прибуток". Основним завданням управління витратами є пошук шляхів найефективнішого використання наявних обмежених ресурсів за допомогою планування, калькулювання, обліку і контролю затрат внутрішньовиробничої діяльності.

Нами встановлено, що ефективність функціонування підприємства залежить від раціонального використання усіх видів ресурсів, що обумовлює необхідність переходу до єдиної системи управління витратами. Перевагами цієї системи є: забезпечення конкурентоспроможності продукції, послуг за рахунок більш низьких витрат та цін; наявність якісної та достовірної інформації про собівартість окремих видів продукції та її позиції на ринку порівняно з іншими; надання об'єктивних даних для упорядкування бюджету підприємства; можливість оцінки діяльності кожного підрозділу з фінансової точки зору; прийняття ефективних та обґрунтованих управлінських рішень.

Діяльність підприємств знаходиться під впливом факторів зовнішнього середовища і не може розглядатись у відриві від тих змін, що відбуваються в економічній системі і на ринках матеріальних ресурсів. Доречно зазначити, що в останні роки значно зросли ціни на матеріали й сировину і це впливає на собівартість продукції та надання послуг. Нами проаналізуємо залежність урожайності, собівартості і прибутку насіння соняшнику від витрат на мінеральні добрива в підприємствах Харківської області. Чіткої залежності між витратами на мінеральні добрива та урожайністю не простежується, хоча це не означає відсутність ефекту від їх внесення. На ефективність удобрення впливає безліч факторів, які в сукупності можуть суттєво знизити дію добрив. Все ж найвища урожайність соняшнику була в підприємствах з питомою вагою витрат на добрива понад 25,1 % і становила 31,9 ц/га. Можна зробити висновок, що для кожного рівня інтенсивності виробництва притаманною є своя оптимальна структура витрат. Комбіноване групування показало, що урожайність, собівартість та прибуток в залежності від зміни групувальної ознаки змінюються нерівномірно, причому в середній групі, як правило, спостерігаються більш високі показники урожайності і прибутковості. Результати оптимізації показали, що зміна структури витрат за елементами при фіксованому рівні загальних витрат на 1 га дозволяє підвищити урожайність пшениці, кукурудзи та соняшнику, знизити собівартість та підвищити обсяг прибутку в групах підприємств з різним рівнем інтенсивності виробництва. Зміна складних економічних і соціальних умов формує новий механізм взаємодії та управління працею, ресурсами, капіталом [4].

Отже, система управління витратами спрямована на вирішення наступних завдань: здійснення контролю за ходом господарської діяльності підприємства; виявлення тенденцій змін рівня, обсягу та структури витрат на обсяг виробництва та одиницю продукції; збір, аналіз інформації про витрати; нормування, планування витрат у розрізі елементів, виробничих підрозділів і видів продукції; пошуку резервів економії ресурсів і оптимізації витрат.

Список використаних джерел.

1. Фесенко А.С. Роль та значення операційного менеджменту в сільськогосподарському підприємстві / А.С. Фесенко // тези доповідей VII Міжнародної науково-теоретичної інтернет-конференції молодих учених, аспірантів, студентів „Творчий пошук молоді - курс на ефективність» 25 лютого 2016 р. р. – Хмельницький : ХКТЕІ, 2016. – 446 с. С 358-360.
2. Пономарьова М.С. Аналіз ефективності виробництва сільськогосподарських підприємств / М.С. Пономарьова, Н.Ю. Муха // Вісник ХНАУ. Серія “Економічні науки». - 2012. - № 6. С. 123 - 129. - 299 с.
3. Турило А. М. Управління витратами підприємства : навч. посібник / А. М. Турило, Ю. Б. Кравчук, А. А. Турило. – К. : Центр учбової літератури, 2006. – 120 с.

4. Пономарьова М.С. Конкурентостійкість сільськогосподарських підприємств як запорука стратегічного економічного розвитку / М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». - 2016. - № 1. С. 285 - 295. - 398 с.

УДК 322.206.102

Кримов П.Г., студент Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

Грабовський Э.М., доцент кафедри комп'ютерних систем і технологій Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

РИНОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Сьогодні у всіх країнах незалежно від рівня економічного й соціального розвитку відбувається структурна перебудова, пов'язана з ростом інформаційного сектора економіки що викликає значні соціальні, політичні й культурні зміни в суспільстві. У більшості розвинених країн інформаційний ринок за оборотом і темпами зростання значно випередив ринок матеріальних продуктів і послуг. Прискорення розвитку інформаційного ринку сприяє переходу до інформаційного суспільства.

Закон України «Про науково-технічну інформацію» дає таке визначення інформаційному ринку: інформаційний ринок – це система економічних, організаційних і правових відносин щодо продажу, купівлі і розповсюдження інформаційних ресурсів, технологій, продукції та послуг. Тобто інформаційний ринок – це ринок інформаційних продуктів та послуг, де діють усі обов'язкові атрибути ринку – закони попиту і пропозиції, життєвий цикл товару, ціна тощо.

Інформаційний ресурс – це нова економічна категорія, що стає вирішальним чинником здійснення будь-якої діяльності. Під інформаційними ресурсами розуміють весь обсяг знань, відчужених від їхніх творців, зафіксованих на матеріальних носіях і призначених для суспільного використання. В українському законодавстві визначено, що до інформаційних ресурсів України входить вся належна їй інформація, незалежно від змісту, форм, часу і місця створення (ст. 54 Закону України «Про інформацію»).

Інформаційним ресурсам притаманні специфічні властивості, які суттєво відрізняють їх від інших чинників виробництва. Разом із тим, інформаційні ресурси, подібно до матеріальних, мають відповідну цінність і можуть бути оцінені.

Інформаційна послуга – це одержання та надання в розпорядження користувача інформаційних продуктів.

У вузькому розумінні інформаційна послуга часто сприймається як послуга, яка одержана за допомогою комп'ютерів, хоча насправді це поняття набагато ширше.

Перелік послуг визначається обсягом, якістю, предметною орієнтацією по сфері використання інформаційних ресурсів і створюваних на їхній основі інформаційних продуктів.

Основні види інформаційних послуг представлено на рис. 1

Рис. 1. Основні види інформаційних послуг

Крім цих традиційних видів інформаційних послуг останнім часом змінюються напрямки розвитку інформаційної галузі, а саме:

1. Значно виріс обсяг даних, які використовуються для управління бізнесом, логічною основою корпоративних структур стають системи управління змістом, сховища даних, спеціалізовані файлові системи, тісно пов'язані із сервісами даних.

2. Другим трендом стає так званий «хмарний» сервіс. По оцінці компанії Gartner в 2010 р. світові витрати на «хмарні» служби склали 74 млрд. дол., або 3% всіх витрат на ІТ. В найближчі п'ять років темпи росту витрат на публічні «хмарні» служби очікуються на рівні 19% у рік.

3. Зараз соціальними мережами користується більше 1,2 млрд. осіб, тобто 20% населення світу. Вже найближчим часом варто очікувати більш широке залучення в корпоративне середовище соціальних інструментів, особливо в областях взаємодії із клієнтами, управління кадрами та ін.

4. Вже в 2010 р. інсталяційна база мобільних ПК і смартфонів перевищила інсталяційну базу настільних ПК. Торік було продано всього близько 20 млн.

планшетних ПК, але вже до 2016 р. обсяг їхніх поставок перевищить 900 млн., тобто планшетом буде користуватися кожний восьмий житель планети. Загальний перехід на мобільну платформу вимагає перегляду концепції програмних продуктів.

Саме розвиток цієї концепції викликав появу та швидке зростання «хмарного» сервісу, який наразі має такі різновиди:

1. SaaS (Software As a Service) – програмне забезпечення як сервіс (на відміну від SaaS – Software As a Product – програмне забезпечення як продукт, коли ви купуєте програму «в коробці»). Цей сервіс дає змогу тисячам абонентів використовувати окремі програми без необхідності придбання їх ліцензійних копій. Сервіси SaaS засновані на принципі підписки: програмне забезпечення працює на стороні провайдера та надається абонентам в оренду.

2. IaaS (Infrastructure As a Service) – Інфраструктура як сервіс, або Інфраструктура в оренду – це той вид хмарних послуг, який найближче розробникам, адміністраторам та іншим технічно підготовленим людям, що займаються архітектурою і розробкою веб-додатків (або корпоративних додатків). Він підходить для хостингу складних, великих і високонавантажених програм, яким потрібно використовувати всі можливості налаштування традиційних операційних систем з максимальним контролем над оточенням.

3. PaaS (Platform As a Service) – Платформа як сервіс – рішення, на один рівень вище інфраструктурного. Воно дозволяє вам завантажити код вашої програми на деяку платформу, на якій вона буде працювати. Як правило, платформа вузько спеціалізована для якогось конкретного типу і категорії програм.

4. Комунальні ІТ-послуги (utility computing) – доступ до накопичувачів і віртуальних серверів на вимогу клієнтів. Раніше такі сервіси використовувалися, в основному, для допоміжних цілей, але сьогодні вони здатні замінити навіть частину центру обробки даних підприємства.

Серед компаній, які надають «хмарний» сервіс, можна відзначити таких гігантів інформаційної індустрії, як Microsoft, Apple, Google, Amazon та інші.

Більшість українських підприємців знають небагато про те, що може запропонувати їм ринок інформаційних послуг. Але, беручи до уваги потенціал України, в близькій перспективі можна очікувати створення в країні ринку інформаційних продуктів і послуг, аналогічного за значущістю та прибутковістю відповідним ринкам країн Європи.

Висновок. Ринок інформаційних товарів і послуг сьогодні є найбільш динамічним ринком. Інформаційний бізнес, що став одним з найприбутковіших і перспективних, залучає усе більше й більше фірм. Інформаційні потреби різних рівнів ростуть швидкими темпами, що розширює можливості інформаційного обміну, веде до появи нових інформаційних продуктів, стимулює розвиток всіх видів інформаційної діяльності.

УДК 355.65

Кулашкін О.Ю., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Гафуров О.В.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, полковник

МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНОСТІ РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НГУ

Метою речового забезпечення є задоволення потреб військовослужбовців в обмундируванні, взутті, натільній білизні, теплих і постільних речах, спорядженні, спеціальному одязі, предметах індивідуального захисту, тканинах, нагрудних та нарукавних знаках і знаках розрізнення, санітарно-господарському майні, спортивному інвентарі та лазнево-пральному обслуговуванні особового складу.

За речове забезпечення відповідає речова служба військової частини. Методика аналізу ефективності полягає в дотриманні законності та доцільності у використанні матеріальних засобів за призначенням, згідно з затвердженими нормами забезпечення, достовірної фіксації у книгах і картках обліку усіх кількісних і якісних змін матеріальних засобів в процесі їх експлуатації та зберіганні.

Актуальність теми: облік є надійним засобом попередження і недопущення порушень при зберіганні та використанні військового майна, на підставі облікових даних командири приймають управлінські рішення щодо подальшого використання майна. Саме тому потрібно знати, що таке бухгалтерський облік і як правильно ним користуватись.

УДК. 378.1:355.23

Ланцман О.Д., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Каплун С.О.**, доцент кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат педагогічних наук, доцент

ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ФУНКЦІЙ У КОЛІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОBOB'ЯЗКІВ СЛУЖБ ТИЛУ НАЧАЛЬНИКІВ СЛУЖБ ТИЛУ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

Сучасний рівень розвитку суспільства потребує саме компетентнісної організації всієї системи професійної освіти. Постіндустріальний етап розвитку

світового співтовариства вже не визначає наявність формальної освіти як гарантії професійної компетентності фахівця.

Специфіка професійної діяльності офіцерів служб тилу сьогодні визначається сучасними соціально-економічними перетвореннями в Україні, так з урахуванням економічних трансформацій розвивається система замовлень і поставок матеріально-технічних засобів тилового забезпечення, надання послуг тощо. Дедалі ширше й глибше входить в процес забезпечення військ цивільний сектор вітчизняної економіки в усіх передбачених законодавством організаційних формах. Тому випускник вищого військового навчального закладу – майбутній офіцер служб тилу – має бути готовим працювати в названих складних соціально-економічних умовах, відстоювати інтереси Національної гвардії України, забезпечувати належні соціально-побутові умови військовослужбовцям всіх категорій, тобто виконувати завдання служб тилу.

В ході дослідження проаналізовано теоретичні основи професійної підготовки офіцерів тилового забезпечення Національної гвардії України. На підставі проведеного аналізу визначено перелік сучасних функцій професійної діяльності офіцерів служб тилу, та визначено шляхи відображення їх у змісті навчальних дисциплін професійної підготовки фахівців тилового забезпечення.

Відповідно до цього визначено що загальний перелік та зміст окремих професійних функцій офіцерів-фахівців тилового забезпечення не обмежується сьогодні лише трактуванням Статутів Збройних Сил України та Положенням про військове господарство військової частини Національної гвардії України. Він потребує ретельного доповнення та осучаснення. Пов'язано це з тим що специфіка професійної діяльності офіцерів служб тилу сьогодні визначається сучасними соціально-економічними перетвореннями в Україні, так з урахуванням економічних трансформацій розвивається система замовлень і поставок матеріально-технічних засобів тилового забезпечення, надання послуг тощо. Дедалі ширше й глибше входить в процес забезпечення військ цивільний сектор вітчизняної економіки в усіх передбачених законодавством організаційних формах.

Таким чином доцільно на нашу думку визначити та конкретизувати економічні функції у колі функціональних обов'язків начальників служб тилу.

Це першочерговою необхідністю для подальшого удосконалення програми професійної підготовки офіцерів служб тилу шляхом коригування її змісту, а також змісту навчальних програм дисциплін блоку професійно-орієнтованих навчальних дисциплін.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у необхідності вдосконалення навчально-методичного забезпечення (створення інструктивно-методичних матеріалів, робочих програм, підручників з урахуванням сучасних вимог до змісту професійної підготовки); вдосконалення системи форм, методів і

прийомів професійної підготовки майбутніх офіцерів; формування особистісних якостей курсантів, розвитку економічного мислення та економічної культури.

УДК 355.65

Латюк Р.Ю., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Касім О.Г.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

**РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ
ОРГАНІЗАЦІЙНО ШТАТНОЇ СТРУКТУРИ НГУ**

План дій щодо впровадження оборонної реформи у 2016 – 2020 роках (ДОРОЖНЯ КАРТА ОБОРОННОЇ РЕФОРМИ) мета якого набуття та підтримання силами оборони необхідного рівня бойової готовності і здатності до виконання завдань оборони держави (оборонних спроможностей), ефективного реагування на виникаючі воєнні загрози й воєнно-політичні виклики національній безпеці, підвищення рівня оперативної сумісності Збройних Сил України та інших військових формувань з підрозділами збройних сил держав – членів НАТО та ЄС до виконання спільних завдань в міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки.

Важливим етапом реформування логістики в Збройних Силах стане перехід до класифікації матеріально-технічних засобів, прийнятої в НАТО, та кодифікації військового майна сил оборони, сумісної з системою кодифікації НАТО.

Начальник Тилу Збройних Сил України зазначає, що у 2018–2019 роках планується створити Командування логістики Збройних Сил України на базі Тилу та Озброєння Збройних Сил, запровадити логістичну інформаційну систему ЗС України, оптимізувати мережу об'єднаних центрів забезпечення, арсеналів, баз і складів та завершити реалізацію заходів Трестового фонду НАТО з розвитку логістики та стандартизації.

НГУ на сьогодні знаходяться у процесі докорінного реформування з метою створення на її базі, за принципом достатності, мобільного військового формування, оптимального за чисельністю, та приведення його у відповідність до наявних і прогнозованих завдань з урахуванням економічних можливостей держави.

Головним завданням тилового забезпечення НГУ, є набуття Головним управлінням логістики оперативних спроможностей щодо виконання завдань за призначенням, а також створити підрозділ з координації військових перевезень і транспортування.

Правильне реформування посадових позицій і підрозділів дозволяє посилити (і/або сформувати) координаційний механізм – стандартизацію праці, знань,

навиків, дозволяє автоматизувати процес координації діяльності особового складу та персоналу служб й підрозділів тилу. Відомим недоліком групування є тенденція до зменшення міжгрупової координації. Компенсацією такого недоліку може бути вчасний перегляд і корегування варіантів групування, що дозволяє не тільки усунути даний недолік, але і забезпечити регулярну адаптацію функцій тилового елемента управління тилом забезпеченням до умов змін у обстановці, потреб бойових підрозділів у ресурсах і т.д.

УДК 355.65

Лукашин О.Л., курсант 512 навчальної групи, факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України,
Орел О.В., доцент кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРЕСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ПОВСЯКДЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБ ТИЛУ НГУ

Війська Національної гвардії України являють собою військово-формування держави, що протидіє внутрішнім загрозам силового характеру та призначені для захисту суверенітету, територіальної цілісності та конституційного ладу України; захисту життя, прав, свобод і власності людини та громадянина від протиправних і злочинних посягань. Виходячи із покладених завдань у службах НГУ виникають проблемні питання по всебічному забезпеченню особового складу, в т.ч. тилового. У свою чергу, ускладнення оперативної обстановки у певному регіоні країни, особливо при діях військ, які мають затяжний характер, розгортаються на значній території, у відриві від стаціонарних баз і складів, при порушенні зв'язків із місцевими постачальниками, навантаження на систему тилового забезпечення істотно зростає.

Практична діяльність військових частин показує, що в умовах ринку необхідний принципово новий підхід до матеріального забезпечення, важливою складовою якого є правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб Національної гвардії України. Низка проблем з якими зустрічаються голови та члени тендерних комітетів з торгів військових частин НГУ в процесі планування та проведення закупівель товарів, робіт та послуг за новою електронною системою публічної закупівлі складає актуальність даної тематики. Це стосується в першу чергу порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків, вибору проведення процедури тендерних торгів, методики оцінки тендерної пропозиції. Проблемними питаннями також залишаються відсутність переліку технічної документації для закупівлі в

електронній системі та відсутність переліку монопольних організацій для закупівлі робіт та послуг в електронній системі ProZorro. Для успішного вирішення визначених проблем, дослідження слід проводити у три етапи.

На першому етапі доцільно зосередити увагу на загальних положеннях та методичних основах організації тилового забезпечення військових частин НГУ, у тому числі і тих, які залучаються до АТО. Другий етап – на організації тилового забезпечення країн НАТО при виконанні спеціальних операцій. На третьому етапі доцільно розробити методику впровадження тилового забезпечення країн НАТО до практичної повсякденної діяльності НГУ.

УДК 338.43:504

Максимова М.М., студентка 562М навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

Романчик Т.В., доцент кафедри економіки та маркетингу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», кандидат економічних наук, доцент

АНАЛІЗ ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ СИТУАЦІЙ БАНКРУТСТВА НА ПІДПРИЄМСТВІ

Поняття банкрутства органічно притаманне сучасним ринковим відносинам. Воно характеризує неспроможність підприємства задовольнити вимоги кредиторів щодо оплати товарів, робіт, послуг, а також забезпечити обов'язкові платежі в бюджет і позабюджетні фонди. Відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» банкрутство – це визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедур санації та мирової угоди і погасити встановлені у порядку, визначеному Законом, грошові вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури.

Обґрунтований прогноз ймовірності банкрутства повинен будуватися не тільки на показниках фінансового стану, а й на порівняльному аналізі фірм, що вижили або збанкрутіли в подібних ситуаціях. Спільними причинами неспроможності для всіх організацій є: – прорахунки в правовому, структурному забезпеченні ринкових реформ (організація приватизації, податкова система, митна політика та ін.); – зниження виручки (у реальних цінах) при випереджальному зростанні зобов'язань. Падіння реальної виручки пов'язано з затоварюванням ринку через зниження купівельної спроможності населення, зростання цін, різкого збільшення імпорту більш якісних товарів. Випереджаюче зростання зобов'язань викликане наявністю у організацій надлишкових запасів, здійсненням ними неефективних довгострокових

фінансових вкладень; – жорсткі умови конкуренції (більшою мірою відсутність конкурентних переваг і неготовність до функціонування в цьому середовищі); – необґрунтоване і незбалансоване розширення господарської діяльності організації; – бажання менеджменту приватизованих підприємств вивести активи в афілійовані компанії, відсутність дієвого корпоративного контролю; – нездатність менеджменту здійснювати стратегічне, тактичне і оперативне управління відповідно до ринковими умовами господарювання (низький рівень кваліфікації, відсутність досвіду, небажання приймати нові методи управління та ін.). Всі разом узяті причини фінансової неспроможності доцільно підрозділити на зовнішні, на які організація не може впливати, і внутрішні, залежні від діяльності самої організації. Як відомо, ринкова спроможність забезпечує зовнішню рівновагу, виробнича спроможність – внутрішню, а фінансова спроможність дозволяє збалансувати зовнішню і внутрішню рівновагу, формуючи тим самим економічну спроможність суб'єкта.

Список використаних джерел.

1. Ивин Л. Н. Кризисный менеджмент / Л. Н. Ивин. – Х. : НТУ ХПИ, 2015. – 564 с.
2. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навч. посібник / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2014. – 412 с.
3. Терещенко О. О. Управління фінансовою санацією підприємств у схемах і таблицях : навч. посібник / О. О. Терещенко, О. А. Островська, О. Б. Соколова. – К. : КНЕУ, 2014. – 217 с.

УДК 331.108

Максимова М.М., слухач 562М навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Шаповал О.А., доцент кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

РОЛЬ КЕРІВНИЦТВА В УПРАВЛІННІ ЗМІНАМИ

У роботі сформовано сучасні погляди на роль керівництва в управлінні змінами.

Проблеми керівництва та лідерства в організації стоять досить гостро та мають велике значення щодо його вивчення. Людей не можна підштовхувати і квапити до змін. Керівництво несе відповідальність за управління змінами, на співробітників відповідальність покласти не можна. Їх обов'язок полягає в тому, щоб зробити свою роботу найкращим способом під час процесу змін.

Показано, що найважливіше в управлінні - довести персоналу, що вони є частиною процесу змін. Працівники повинні відчувати, що вони є частиною чогось більшого і важливішого, ніж вони самі. Якщо вони розуміють напрямок

і усвідомлюють свою роль в отриманні бажаних результатів, то вони можуть ефективно співпрацювати. Відповідальність керівництва полягає в наданні сприяння та полегшенні при введенні змін, а також в допомозі співробітникам розібратися в причинах, цілях.

Обґрунтовано, що управління повинне допомогти співробітникам побачити зміни як можливість і керівництво має продемонструвати це через свою реакцію на ці зміни. Важливо також бачити баланс між змінами і постійними цінностями.

Досліджено, що лідер змін завжди повинен служити особистим прикладом бажаних змін, які призводять до постійного поліпшення діяльності організації. Щоб зробити це, йому необхідно бути завжди натхненним майбутніми змінами і здатним заразити ними інших. Для цього вони повинні бути готовими демонструвати нові моделі поведінки, бути напоготові у міру просування вперед, а також готовим до навчання і здобуття нових навичок. Вони повинні мати постійність мети і завжди вміти сформулювати, якою має бути нова культура, як ми будемо поводитися в ній, і як будуть виглядати наші звички і повсякденна діяльність.

Сформовано, що лідери змін повинні постійно створювати і змінювати себе, робити багато невеликих змін, таким чином, щоб очолити чергову хвилю змін, необхідну їх організації. Якщо лідер змін завжди налаштований на наступну хвилю змін, то персонал сприймає це як звичайний процес, тому що він відбувається постійно. Тоді зміни стають нормою.

Отже, лідер змін повинен досягати консенсусу шляхом створення командної роботи між ключовими зацікавленими сторонами, окремими учасниками і групами опору, щоб заручитися їхньою підтримкою в ініціативах змін. У створенні цього консенсусу лідер змін має чітко наводити учасникам переконливі причини їх впровадження в напрямок діяльності, звички і повсякденну роботу. Крім того, лідер змін має бути реалістичним і описувати проблеми та наслідки, які можуть виникнути, якщо не провести необхідні зміни.

УДК 631.15

Малиш І.А., магістр з економіки підприємства факультету «Менеджменту та економіки» Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Бухало О.В., доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, кандидат економічних наук

ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ряд економічних криз, які відбулися в період останніх років, зумовили галузеву трансформацію народного господарства, вивівши на передові позиції

історично пріоритетне для держави сільське господарство. Остаточно сформувалася і динамічно розвивається група таких суб'єктів агропродовольчого ринку, як агрохолдинги. Потужний фінансовий ресурс, а також сприятлива кон'юнктура вітчизняних та міжнародного ринків, дозволили їм стати потужними гравцями світового масштабу. Однією з проблем, які гальмують розвиток національної інноваційної системи, є забезпечення конкурентоспроможності українського бізнесу.

У сучасних умовах більшість ринків характеризується присутністю конкуренції [2]. Конкурентоспроможність підприємства є однією з найважливіших категорій ринкової економіки і характеризує можливість та ефективність адаптації підприємства до умов конкурентного середовища. Конкурентоспроможність визначає здатність витримувати конкуренцію у порівнянні з аналогічними об'єктами.

Слабкі економічні результати в Україні свідчать, що система регуляторів, що знаходяться в руках держави, не заохочує швидкого й наступального технічного розвитку, не стимулює підприємництво у виробничій сфері. На жаль, технічне переозброєння, модернізація виробництва, стимулювання інновацій ще не належать до особливо важливих аспектів розвитку національної економіки. Завданням підвищення науково-технічного потенціалу відводиться другорядна роль. В інших державах вона закладена в рамки загальної системи оподаткування, але також передбачає певні податкові пільги для суб'єктів малого і середнього підприємництва [4].

Малі та середні підприємства аграрного бізнесу, в умовах що склалися, ведуть активний пошук власних ринкових ніш. Не витримуючи цінової конкуренції по окремим видам продукції, вони змушені диверсифікувати свою діяльність. Ефективність таких процесів залежить від базової інноваційної системи, яка має бути закладена у формування конкурентоспроможності суб'єктів аграрного ринку. Для малих та середніх підприємств в Україні покращення своїх конкурентних позицій на локальних ринках можливе за рахунок провадження трикомпонентної моделі конкурентоспроможності, яка включає в себе перегляд асортименту продукції і відповідних ринкових ніш, перебудову ланцюгів поставок і утворення об'єднань (кластерів).

Аграрним підприємствам у боротьбі за власні конкурентні позиції на локальних ринках агропродовольчої продукції необхідно зосередитися на вирішенні конкретних функцій, кожна з яких виражається через конкретні операції. Набір таких функцій є досить широким і його метою є формування власної мережі споживачів з нульовим каналом розподілу.

Список використаних джерел.

1. Аналіз господарської діяльності: навч. пос. за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 384 с.
2. Рябуха М. С., Цицоріна А. Є. Конкуренція як категорія ринкових відносин і конкурентоспроможність як предмет наукових досліджень //Вісник ХНАУ. Серія: економіка АПК і природокористування.–Харків: ХНАУ. – 2007. – №. 6. – С. 96-100.

3. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.vuzlib.net/beta3/html/1/5182/>.

4. Арнаут І.П. Дослідження підходів щодо дефініції конкурентоспроможності підприємства / І.П. Арнаут // Інноваційна економіка. –2012. –№ 3. –С. 111-114.

УДК 355.65

Медведчук С.С., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

Орел О.В., доцент кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник

СТАНДАРТИ НАТО ДЛЯ ВІЙСЬКОВОЇ ФОРМИ ТА СПОРЯДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НГУ

Вищим органом НАТО, який визначає політику в питаннях стандартизації, є Конференція національних директорів з озброєння ([англ.](#) Conference of National Armaments Directors – CNAD), під егідою якої розгорнута широка структура робочих груп і підгруп, різних комітетів, на постійній основі, з урахуванням отриманого Альянсом досвіду, що аналізують, уточнюють і розробляють стандарти НАТО. Безпосередньо узгодженням стандартів, обігом документів займається [Офіс стандартів НАТО](#).

Аналізуючи стандарти НАТО та можливість їх впровадження до військової форми та спорядження військовослужбовців НГУ керівництво держави розпочало роботу з докорінного реформування системи речового забезпечення Сил охорони правопорядку. Так, одним із результатів стало затвердження Міністерством Оборони України (далі – МО) технічних умов на нові зразки елементів військової форми та спорядження з виділенням із Бюджету МО України 700 тис. грн. на розробку (придбання у розробників) технічних умов елементів екіпірування.

Не для кого не є таємницею, що напрямок матеріального забезпечення (в тому числі речового) завжди мав одну з найбільших корупційних складових. Розробка технічних умов (ТУ) під конкретних виробників, відсутність ТУ на окремі елементи, непрозорі процедури не сприяли стану забезпечення та боєздатності війська.

Робочою групою були самостійно розроблені технічні умови для приблизно 60 елементів військової форми та спорядження (за стандартами НАТО, с присвоєнням кодів NSN). Це перші ТУ на які Міністерство оборони не витратило кошти та має повні інтелектуальні права.

УДК 65.011.

Мевша О.В., курсант 513 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту Національної академії Національної гвардії України; солдат.

Герасименко В.М., старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

ІНТЕГРАЦІЙНІ УГРУПУВАННЯ, ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІКИ

Новітні тенденції розвитку світової економіки та ускладнення глобального конкурентного середовища вимагають інтенсифікації всіх видів економічних процесів, що відбуваються як на державному рівні, так і у внутрішньому середовищі національних товаровиробників. Така інтенсифікація вимагає належної адаптації наявних механізмів управління господарюючих суб'єктів до змінених умов життєдіяльності за значної обмеженості ресурсного потенціалу кожного окремого підприємства. Якщо раніше будь-який господарюючий суб'єкт був спроможний розробляти стратегію власного розвитку, орієнтуючись лише на наявний внутрішній потенціал, зараз така можливість нівелюється потребою здійснення ефективної організаційно-економічної взаємодії, ланцюгів створення доданої споживчої цінності. Відповідно економічна ефективність діяльності підприємств в багатьох аспектах підпорядковується їх спроможності оптимізувати відносини зі значною кількістю партнерів, що взаємодіють в рамках розширеного й інтегрованого єдиного бізнес-процесу. Такі якісні зміни призводять до посилення прояву коопераційних зв'язків між підприємствами та, врешті решт, до виникнення інтегрованих суб'єктів господарювання (ІСГ).

Вирішення нагальної потреби формування й розробки механізмів управління ІСГ значною мірою ускладнюється такими особливостями національної економічної та освітньо-наукової систем, як не повною мірою законодавча урегульованість інтеграційних відносин, щодо наявності значно більшої кількості й форм об'єднань підприємств, ні визначено у законодавстві, брак належного теоретико-нормативного підґрунтя, яке б регулювало співпрацю в неформальних чи «м'яких» інтеграційних утвореннях.

Послідовний перехід до високорозвиненої соціально орієнтованої ринкової економіки інтенсивного типу викликає радикальні зміни в стратегії управління і плануванні діяльності підприємств усіх форм власності. В умовах поширення

процесів глобалізації активно використовуються методи стратегічного менеджменту, що орієнтують підприємство на довгострокове перебування на ринках, підвищення ефективності господарювання та повне використання власного потенціалу. Разом з тим виявилися такі особливості ринку, як частота та непередбачуваність змін попиту, виникнення нових потреб та видів продукції, що скорочують довжину життєвого циклу товарів і час реагування на зміни ринкового середовища, викликають високий ступінь ризику не реалізації товарів, а тому – невиправдане нагромадження запасів і зростання витрат. Через це зростають вимоги до управління виробничою та обслуговуючою системами, виникає потреба в структурах, що ефективно та з найменшими витратами здійснювали б управління матеріальними та пов'язаними з ними логічними потоками й задовольняли вимоги кінцевих споживачів. Одним з можливих шляхів вирішення означених проблем є впровадження інтеграційних механізмів в практику стратегічного управління підприємствами.

Перевагами впровадження такої концепції є забезпечення виробництва конкурентоздатної продукції за рахунок більш низьких витрат і цін; наявність якісної і реальної інформації про собівартість окремих видів продукції і їхніх позицій на ринку в порівнянні з продуктами інших виробників; можливість використання гнучкого ціноутворення; надання об'єктивних даних для складання бюджету підприємства; можливість оцінки діяльності кожного підрозділу підприємства; прийняття ефективних і обґрунтованих управлінських рішень.

Таким чином можна стверджувати, що одним з напрямків подолання існуючої кризи є створення інтеграційних угруповань окремих суб'єктів економіки, включаючи бюджетні організації в тому числі військові формування. Залучення військових частин в інтеграційні угруповання дозволить підвищити надійність й стабільність їх матеріально-технічного забезпечення і в цілому ефективність використання бюджетних коштів на забезпечення діяльності частин. Це в свою чергу дозволить підвищити відповідальність за прийняття рішень, а отже й подолати на цьому підґрунті наслідки кризового періоду розвитку країни.

УДК 339.7.01

Миргородова М.О., студентка факультету міжнародних економічних відносин Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця;

Гуржій Н.Г., доцент кафедри міжнародної економіки та менеджменту ЗЕД факультету міжнародних економічних відносин Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, кандидат економічних наук, доцент

АВС – АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЗБУТОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Сьогодні важливою проблемою в умовах сучасного ринку є організація процесу продажу товарів та послуг. Для того, щоб ефективно налагодити

*Підсумкова науково-практична конференція
курсантів, слухачів та студентів. 21 березня 2017 р., м. Харків*

процес збуту і розподілу товарів та послуг на певні ринки, використовується АВС – аналіз. Він є простим і дієвим інструментом аналізу, який використовується у логістиці. АВС - аналіз дозволяє виявити об'єкти, на які потрібно звернути увагу в першу чергу, що б мінімізувати витрати і добитися загального збільшення прибутку на підприємстві. Метою даного дослідження є вивчення застосування АВС - аналізу, а для цього нам слід розібратися в суті даного методу та в способах його застосування.

Об'єктом АВС-аналізу може виступати як асортимент, так і постачальники, клієнти. Можлива деталізація напрямків аналізу по каналах і ранках збуту.

Параметрами, за якими буде проводитися даний аналіз обраного об'єкта можуть бути: обсяг продажів, дохід, ціна, кількість одиниць, кількість замовлень і т.д.

Метод АВС-аналізу є принцип класифікації товарів за ступенем їх важливості для прибутку компанії. Найголовнішою перевагою цього методу є простота використання, бо простий метод – це завжди надійно і зрозуміло.

Ще одна важлива перевага – це майже повна універсальність. За допомогою даного методу можна аналізувати і товарообіг, і самі товарні категорії, їх ефективність і їх внесок в діяльність підприємства. Крім аналізу і розподілу товарів по групам, можна проводити аналіз постачальників для визначення внеску постачальника в фінансовий результат підприємства та аналіз ефективності роботи на певних ринках збуту.

Мета даного методу – це оптимізація. Успішне проведення АВС-аналізу дозволяє скоротити безліч часу і вивільнити величезну кількість витрачених фінансових ресурсів. АВС-аналіз дозволяє це зробити, завдяки тому, що робота проводиться над найважливішими елементами.

Потрібно розуміти, що АВС-аналіз – це всього лише статистичний метод. Він не вирішує проблеми, але він дає нам результат дослідження, за яким надалі можна обрати оптимальне рішення і застосувати на практиці.

Один з недоліків даного методу дослідження - це одновимірний метод. Даний метод дозволяє побудувати рейтинг або за вкладом товару в виручку, або в кількість продажів.

Ще одним недоліком є неспівмірність даних. При розрахунку угруповання може не мати практичного сенсу, тому що, рейтинг може розраховуватися по позиціях, які не відповідають між собою. Ще існує ряд недоліків, наприклад: не береться до уваги сезонність і можливість наявності товарів, які не продаються взагалі або які продаються в збиток.

В основі методу АВС-аналізу лежить «Правило Парето», яке звучить наступним чином: 20% зусиль забезпечують 80% результату.

Метод будується за принципом класифікації аналізованих ресурсів на 3 групи: А, В і С:

А – група: складає 20% в обсязі збуту, приносить 80% всього прибутку.

В – група: складає 30%, приносить 15% прибутку.

С – становить 50%, приносить 5% прибутку.

Проведений АВС-аналіз зовнішніх ринків збуту показує, що найбільший внесок у формування загального прибутку (81,4 %) зробили 3 країни, які й

увійшли до групи А. У групу В увійшли чотири ринки збуту, на яких приходить 14 % загального прибутку. Інші 4,6% прибутку забезпечували три країни та увійшли до групи С.

На основі цього аналізу можна зробити висновок про перевагу роботи з певними ринками збуту для цього підприємства. Роль С-країн у прибутку мінімальна, тому витрати на заходи вивозу товару необхідно скоротити. В свою чергу, групі А забезпечити повноцінне функціонування і обслуговування.

УДК 330.322

Мірошниченко В.В., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Товма О.А., доцент кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук

МЕТОДИ ЗМЕНШЕННЯ РИЗИКІВ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Під ризиками для бізнесу розуміють можливість з певною вірогідністю зазнати певних збитків. Це може бути як прямий матеріальний збиток, так і непрямий збиток, що виражається, наприклад, в можливостях упущеної вигоди, аж до виходу з бізнесу, адже, якщо ризиком не управляти, то бізнес можна втратити.

Підприємство має в своєму розпорядженні та використовує для досягнення результатів своєї діяльності (своїх бізнес цілей) кілька основних категорій ресурсів. Актив - це все що має цінність для організації і генерує її дохід (іншими словами це те, що створює позитивний фінансовий потік, або зберігає кошти). На результати бізнесу впливають різні зовнішні і внутрішні фактори, що відносяться до категорії ризику. Це виражається у негативному впливі на одну або одночасно кілька груп активів організації [1].

За визначенням, для організації важливі всі види активів. Однак у кожній організації є основні життєво важливі активи та активи допоміжні. Визначити які активи є основними нескладно, тому що це ті активи, навколо яких побудований бізнес організації. Так, бізнес організації може бути заснований на володінні та використанні матеріальних активів (наприклад, землі, нерухомості, обладнання, корисних копалин), бізнес також може бути побудований на управлінні фінансовими активами (кредитна діяльність, страхування, інвестування), бізнес може бути заснований на компетенції і авторитеті конкретних фахівців (консалтинг, аудит, навчання, високотехнологічні та наукомісткі галузі) або бізнес може обернутися навколо інформаційних активів

(розробка ПЗ, інформаційних продуктів, електронна комерція, бізнес в мережі Інтернет).

Для уникнення окремих видів фінансових ризиків можуть використовуватися специфічні заходи, спрямовані на нейтралізацію самої причини виникнення ризикової ситуації. Так, для нейтралізації ризику втрати фінансової стійкості необхідно відмовлятися від надмірного позикового фінансування. Для уникнення ризику неплатоспроможності потрібно утримуватися від створення надмірних неліквідних активів.

Депозитного і процентного ризиків можна уникнути шляхом відмови від зберігання грошових коштів на депозитних рахунках та їх вкладення у короткострокові цінні папери (але при цьому виникає не тільки ризик упущеної вигоди, а й інфляційний ризик) [2].

Мінімізація збитків як метод управління ризиком передбачає впровадження заходів, що спрямовані на мінімізацію збитків у разі виникнення ризикових подій [3]. Найбільш розповсюджені засоби реалізації методу мінімізації збитків:

- диверсифікація діяльності підприємства;
- використання портфельних стратегій;
- лімітування обсягів найбільш ризикованих операцій та проектів;
- розробка та реалізація на підприємстві систем заходів щодо локалізації наслідків ризикової події.

Диверсифікація як спосіб мінімізації збитків підприємства передбачає розподіл коштів та майна підприємства між різними об'єктами їх використання, безпосередньо не пов'язаних між собою. Виникнення ризикової події в цьому разі не буде мати катастрофічних наслідків, оскільки зона збитків охопить лише певну частину капіталу (коштів) підприємства, не завдаючи шкоди іншому капіталу (майну).

Використання портфельних стратегій у процесі управління ризиком передбачає встановлення та підтримання певної структури капіталу та майна підприємства по окремих напрямках його використання з метою досягнення певних цілей (як правило, максимізації прибутку або мінімізації витрат) та мінімізації ризику.

Лімітування, як спосіб мінімізації збитків підприємства, передбачає встановлення лімітів (максимально допустимих обсягів) на проведення найбільш ризикових операцій, до яких відносять обсяг реалізації товарів, попит на який нестабільний чи знаходиться в процесі формування; обсяг закупівлі товарів в умовах передоплати; обсяг реалізації товарів в умовах відстрочки платежу; обсяг приваблюваних позикових засобів; обсяг інвестування по одному проекту.

Таким чином, вибір підходів до оцінки та методів зменшення ризиків, визначається характером бізнесу організації та рівнем його інформатизації, тобто важливістю для нього інформаційних активів, а також рівнем зрілості організації.

Список використаних джерел.

1. Дорош Н.І. Аудит системи внутрішнього контролю підприємства / Н.І. Дорош // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – Вип. 2(5). – С. 95–108.
2. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент / Л.О. Коваленко, Л.О. Ремньова // Навч.пос.-3-тє вид., випр. і доп.-К.: Знання, 2008.-483с.
3. Бланк, И. А. Финансовый менеджмент (Авторизованный доступ) : учебный курс/ И. А. Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 656 с.

УДК 302.101.266

Мірошниченко В.В., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Чухлата Ж.Г., старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

КОНСОЛІДАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОРГАНІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Ефективне управління розвитком будь-якого підприємства в умовах ринкової економіки неможливо без урахування стану галузі та потенційних можливостей зміцнення конкурентних позицій. Забезпеченість матеріальними, трудовими, фінансовими та інформаційними ресурсами не гарантує безумовного успіху на ринку. Велике значення має здатність вчасно орієнтуватись у змінах ринкової кон'юнктури та використовувати вигідно для себе будь-які сприятливі зміни та створювати захисні бар'єри від впливу негативних явищ. Одним з шляхів зміцнення конкурентної позиції є інтеграція підприємства з іншими господарюючими суб'єктами. Створення інтеграційних структур господарювання (ІСГ) має певні переваги для їх учасників, однак й тягне за собою низку проблем.

Метою тез є аналіз сутності консолідаційних процесів в процесі організації матеріально-технічного забезпечення структур господарювання.

Послідовний перехід до високорозвиненої соціально орієнтованої ринкової економіки інтенсивного типу викликає радикальні зміни в стратегії управління і плануванні діяльності підприємств усіх форм власності. В умовах поширення процесів глобалізації активно використовуються методи стратегічного менеджменту, що орієнтують підприємство на довгострокове перебування на ринках, підвищення ефективності господарювання та повне використання власного потенціалу. Разом з тим виявилися такі особливості ринку, як частота

та непередбачуваність змін попиту, виникнення нових потреб та видів продукції, що скорочують довжину життєвого циклу товарів і час реагування на зміни ринкового середовища, викликають високий ступінь ризику не реалізації товарів, а тому – невиправдане нагромадження запасів і зростання витрат.

Перевагами впровадження такої концепції є забезпечення виробництва конкурентноздатної продукції за рахунок більш низьких витрат і цін; наявність якісної і реальної інформації про собівартість окремих видів продукції і їхніх позицій на ринку в порівнянні з продуктами інших виробників; можливість використання гнучкого ціноутворення; надання об'єктивних даних для складання бюджету підприємства; можливість оцінки діяльності кожного підрозділу підприємства; прийняття ефективних і обґрунтованих управлінських рішень.

З метою мінімізації ризику втрати конкурентної позиції підприємства мають прагнути до оптимізації свого агрегованого портфеля шляхом створення або придбання дочірніх підприємств та підрозділів у галузях, які перебувають на різних стадіях процесу консолідації.

Проведені економістами дослідження свідчать, що не існує оптимального або максимального розміру підприємства. Для забезпечення свого виживання суб'єкти господарювання повинні постійно розвиватись. При цьому внутрішній розвиток не є гарантією успішної конкурентної позиції. Злиття та поглинання є невідворотними, якщо підприємство прагне випередити конкурентів.

Таким чином, можна сказати, що залучення військових частин в інтеграційні угруповання дозволить підвищити надійність й стабільність їх матеріально-технічного забезпечення і в цілому ефективність використання бюджетних коштів на забезпечення діяльності частин. Це в свою чергу дозволить підвищити відповідальність за прийняття рішень, а отже й подолати на цьому підґрунті наслідки кризового періоду розвитку країни.

УДК 65.011.

Муратова О.С., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Герасименко В.М., старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

ДОСЯГНЕННЯ ЯКОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ШЛЯХОМ ВДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ

До останнього часу мотивація як рушійна сила поведінки, як усвідомлене прагнення до певного типу задоволення потреб, до успіху, не була самостійним об'єктом дослідження, що не можна визнати правомірним, єдиною прикладною наукою, що дозволяє глибоко аналізувати трудову поведінку людей у всій її

різноманітності, проектувати і впливати на неї для досягнення особистих цілей і цілей підприємства, і є теорія мотивації.

В підприємствах ресторанного господарства нині використовують дві взаємопов'язані системи мотивації - матеріальне стимулювання та нематеріальне (моральне) стимулювання. При цьому, зазвичай, матеріальне стимулювання є домінуючим, а нематеріальне, у формі окремих складових, лише доповнює його .

Правильно організована система матеріального стимулювання в підприємстві ресторанного господарства створює таку атмосферу, коли працівники відчують потребу працювати з максимальною віддачею для успіху закладу. Система матеріального стимулювання праці потребує постійного дослідження факторів, які визначають матеріальні стимули. Під цими факторами розуміють рушійні сили, які забезпечують формування й використання сукупності спонукальних мотивів з метою задоволення колективних та особистих інтересів працівників .

Можна стверджувати, що грошова мотивація за своєю природою є «ненасичуваною» і при подальшому утриманні фахівців на підприємстві та стимулюванні їх до сумлінного виконання своїх посадових обов'язків слід вдаватися до інших видів матеріальної мотивації.

У світовій практиці ресторанного господарства отримала поширення матеріальна система мотивації Профіт-Шерінг. Ця форма мотивації активно використовується великими ресторанными мережами і полягає у розподілі прибутку в рівних частках між всіма учасниками бізнес-процесів. Профіт-Шерінг - це дуже сильний мотиваційний чинник, що дозволяє людям свідомо брати участь у бізнесі, тому що вони чудово розуміють: від роботи кожного з них залежить, наскільки робота закладу буде прибуткова на кінець року. А якщо робота прибуткова, то вони отримають за це гроші . Керівник не виділяє себе з маси підлеглих, його завдання - не керувати роботою, яку виконують інші, а сприяти взаємодії співробітників, надавати їм необхідну підтримку і допомогу, формувати гармонійні міжособистісні відносини, так званий "менталітет зрівняння".

Специфіка праці в ресторанному господарстві визначається тим, що майже 90% усіх працівників зайняті продуктивною працею та близько 10% - непродуктивною. За даними Американського центру з продуктивності, системи участі у прибутку дозволили багатьом компаніям різко поліпшити атмосферу на виробництві, краще мотивувати працівників, але на продуктивність і якість вплинули в незначній мірі. У той же час, системи поділу вигод від підвищення продуктивності призвели до значного поліпшення в цій області, хоча і не завжди сприяли поліпшенню якості.

Наголосимо, що останні дослідження в сфері мотивації виявили, що основний мотив працівника - професійне зростання, на другому місці знаходиться сприятлива атмосфера в колективі к лише на третьому - матеріальний чинник. Тому при формуванні системи мотивації та

стимулювання праці персоналу підприємств ресторанного господарства слід зважати і на нематеріальне стимулювання.

Сильним мотиваційним засобом для працівників ресторанного господарства слугують матеріальні стимули. Єдиної, шаблонної системи, яка діяла б безвідмовно тривалий час, створити на підприємстві неможливо через зміни самого працівника (розвиток особистості) та його потреб. Кожне підприємство повинне розробити свою систему мотивації та стимулювання праці для формування трудового потенціалу, який стане основною рушійною силою розвитку підприємства в майбутньому та забезпечення його конкурентних переваг на ринку.

Для українських підприємств корисним є вивчення зарубіжного досвіду трудової мотивації та впровадження поширених систем стимулювання персоналу.

Процес поліпшення діяльності – це зміна загальноприйнятого підходу до помилок. Можна говорити про те, що існують два шляхи проведення необхідних змін. Можна карати кожного, хто допускає помилки при виконанні своїх обов'язків, або відплачувати належне окремим працівникам і колективам, що виконують поставлену задачу або вносять значний вклад у процес поліпшення діяльності.

Найкращий шлях – визнання заслуг працівників, у тому числі і керівників, їх стимулювання до досягнення ще більш високих результатів.

Процес поліпшення діяльності – це прямий шлях до викорінювання помилок у середовищі керівників, фахівців усіх рівнів. Як правило, процеси поліпшення діяльності результативні. Умовою ефективності процесів є комплексний підхід до їхньої організації.

Вивчаючи нові технології, ми повинні приділяти велику увагу удосконаленню виробничих процесів. Для цього проводиться твердий поопераційний контроль за якістю робіт. Треба більше говорити не про контроль якості, а про передумови і заходи, що створювали би умови, при яких погана якість стала було виключенням із правил.

УДК 339.543.624:332.1.

Муратова О.С., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Морозова Л.В., старший викладач кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗОН В РІЗНИХ КРАЇНАХ

Актуальність проблеми – функціонування вільних економічних зон в різних країнах є універсальним інструментом підйому економіки держави, особливо в посткризовий період.

Метою дослідження є визначення світового досвіду формування ВЕЗ, характеристика діяльності ВЕЗ в Україні та в світі і, на основі цього, аналіз необхідності існування ВЕЗ.

Функціонування в Україні ВЕЗ останні 10-12 років показало, що рівень іноземних інвестицій, залучених у ВЕЗ та соціальні результати (створення нових підприємств, робочих місць, зайнятість населення) їх діяльності не завжди співмірні з наданими даним зонам податковими, митними та іншими пільгами. Спробуємо комплексно дослідити причини даного явища на основі світового досвіду створення і функціонування ВЕЗ та виробити рекомендації щодо підвищення ефективності функціонування ВЕЗ в Україні.

Згідно з рішеннями Кіотської конференції (1973р.), під вільною економічною зоною розуміють частину території країни, на якій товари розглядаються як об'єкти, що знаходяться за межами митної території, і не підлягають звичайному митному контролю та оподаткуванню.

Перший аспект діяльності ВЕЗ, що заслуговує на увагу стосується ролі місцевої влади у плануванні, проектуванні та функціонуванні таких зон. В нових економічних умовах більшість ініціатив щодо створення ВЕЗ виходить від місцевих органів влади, а не від центральних.

У цьому відношенні найбільш доречним для наслідування є досвід двох країн: Малайзії та Шрі-Ланки. У Малайзії експортні промислові зони створювалися окремими штатами (наприклад, такими як Пенанг, Негрі Сембілан, Селангор, Малакка, Джохор), а не федеральним урядом. У Шрі-Ланці ВЕЗ Коломбо керує міська рада Великого Коломбо, а не центральний уряд. Вражаючі результати розвитку експортних промислових зон у цих двох країнах свідчать, що керівництво на місцевому або штатному рівні та стимулювання розвитку таких зон може бути дуже ефективним. У Малайзії такий федеративний вид організації експортних промислових зон сприяв здоровій конкуренції між зонами різних федеральних штатів. Приклад Шрі-Ланки показує, що міська рада може бути хорошим менеджером ВЕЗ, але цей успіх породжує й свої проблеми: потенціал та розміри зони Коломбо такі, що існує велика спокуса поширити процес індустріалізації зони на інші райони країни через керівництво зони Коломбо, а не муніципалітети інших великих міст країни.

Другим важливим предметним світовим уроком для нашої країни є шлях, на якому деякі експортні промислові зони поступово перетворилися на імпорتنі промислові зони. Найпершим прикладом цього стала вільна зона Манаус у Бразилії, продукція якої зараз майже повністю поглинається бразильським ринком. Одним з перших факторів поступового перетворення ВЕЗ на імпорتنі промислові зони є намагання фірм експортної промислової зони використовувати внутрішній ринок держави як поле демпінгу для товарів, які

не відповідають стандартам зовнішніх ринків. Необхідно відзначити, що ретельне довгострокове планування доступу фірм експортної промислової зони до внутрішнього ринку є корисним інструментом регулятивної політики приймаючої країни. Відкриваючи двері внутрішнього ринку для фірм експортних промислових зон, приймаюча країна може стимулювати вітчизняні фірми до підвищення технічного оснащення, регулювати конкурентні відносини суб'єктів господарювання.

Третім цікавим уроком моделі індустріалізації експортної промислової зони, є засоби, якими деякі експортні промислові зони змогли залучити такі галузі промисловості, які звичайно не характерні для ВЕЗ. Переважну більшість галузей експортних промислових зон всього світу становлять галузі легкої або переробної промисловості (текстильна, швейна галузі, виробництво продовольчих товарів та напоїв). Деякі експортні промислові зони слідували іншій моделі розвитку і розмістили у себе основні галузі важкої промисловості. Так було у експортній промисловій зоні Тринідаду і Тобаго (нафтопереробка та виробництво нафтопродуктів), Гані (переробка бокситів у алюміній), Об'єднаних Арабських Еміратах (хімічна, нафтохімічна галузі та автомобілебудування).

Поява галузей важкої промисловості у експортних промислових зонах пов'язана з базою природних ресурсів приймаючої країни (боксити у Гані, нафта у Тринідаді і Тобаго, природний газ у ОАЕ), і можна сказати, що політика цих трьох країн була націлена не стільки на залучення до зони важкої промисловості, скільки на створення зони навколо уже існуючих підприємств важкої промисловості. Нарощування зворотних зв'язків фірм ВЕЗ з місцевою сировинною базою є першочерговим елементом ефективного функціонування як ВЕЗ, так і фірм, що розташовані поза ВЕЗ.

ВЕЗ повинні служити одним з непрямих каналів експорту оброблених природних ресурсів, або, інструментом заохочення до використання вітчизняних ресурсів. Слід звернути увагу ще на один аспект досвіду діяльності ВЕЗ - її розмір. Досвід Китаю, де існують дуже великі ВЕЗ, демонструє, що вони потребують високих інфраструктурних витрат; є складність у сфері економічних, фінансових та промислових взаємозв'язків між зоною і рештою економіки приймаючої країни, по суті, ВЕЗ стає економічним самодостатнім анклавом.

Проаналізувавши вищенаведене стосовно підвищення ефективності функціонування ВЕЗ в Україні можна рекомендувати наступне:

1. Підвищення ролі місцевої влади у плануванні, проектуванні та функціонуванні таких зон. Налагоджування тісних економічних зв'язків між підприємствами ВЕЗ та підприємствами поза її межами на основі взаємного господарського інтересу.

2. Утворення ВЕЗ на території концентрації важкої промисловості, що дало б змогу зменшити податкове навантаження на підприємства експортно орієнтованого спрямування (особливо актуально для України, де важка промисловість в основному експортно орієнтована), запровадження інноваційних технологій у сферах виробництва, охорони праці, екології.

Крім того, варто було б запровадити:

1) надання гарантій забезпечення сировиною і збутом на внутрішньому ринку продукції, яка була виготовлена на замовлення адміністрації ВЕЗ;

2) спрощення режиму прийому і звільнення, використання спеціальної системи оплати праці, пільгове оподаткування заробітної плати;

3) гарантоване невторчання у формування цін при збуті продукції у вільній економічній зоні;

4) право на участь інвесторів в управлінні вільною економічною зоною через представництво в керівництві адміністрації ВЕЗ;

5) застосування спрощеного режиму працевлаштування іноземних громадян для роботи у ВЕЗ;

6) самостійне визначення термінів і норм амортизаційних відрахувань;

7) вільний вибір страхування комерційних ризиків.

УДК 331.108

Овсянніков В.А., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Василенко В.П.**, доцент кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, доцент

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ДЕФІЦИТУ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Розглянуто стан, причини та наслідки дефіциту робітничих кадрів в Україні.

Сьогодні українська економіка знаходиться на перехідному етапі від планової економіки до ринкової. Економіка – це система з набором елементів, взаємозв'язками між ними і зв'язком із зовнішнім середовищем. В ній робітничі кадри є важливим елементом. На перехідному етапі взаємозв'язки, які були в плановій економіці зруйновані, а нові – які відповідають ринковій економіці, на налагоджені.

Показано, що в Україні середній вік працюючих в сфері матеріального виробництва дорівнює 55 років, частка ж робітників високої кваліфікації серед них дуже мала – до 10%, тоді як у США – 43%, ФРН – 56%. При цьому

робітники в Україні проходять перепідготовку чи підвищення кваліфікації в середньому 1 раз на 13-15 років, в розвинутих країнах – 1 раз на 3-5 років.

Розглядаються фундаментальні причини дефіциту робітничих кадрів, які поділяються на 2 рівня: пов'язані зі специфічними нормами поведінки (відсутність у державі традицій “добровільної законослухняності”; схильність людей до опортунізму, тобто люди звикли «рухатись за течією»; страх відповідальності) та пов'язані з деформалізацією економіки (високий рівень корупції; зрощування влади, великого бізнесу та криміналу; падіння довіри населення до держави; занепад переробної промисловості і зростання сфери послуг; перетворення країни в сировинний придаток до розвинених держав).

Неефективність державного регулювання ринку праці та системи освіти веде до невідповідності системи освіти потребам ринку праці.

Заявлено чинники формування уявлень про неprestижність робітничих професій у населення: «постіндустріальний» світогляд українського населення; незадовільний стан вітчизняної системи професійно-технічної освіти; безвідповідальність роботодавців стосовно підготовки і утримання робітників; брак коштів у підприємств для створення привабливих робочих місць; складний психологічний клімат у професійно-технічних навчальних закладах та робітничих колективах.

Наслідками зростання дефіциту робітничих кадрів є зниження якості продукції, виробленої в Україні, яке веде до падіння конкурентоспроможності продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, що є слідством руйнування економіки держави, яке ми наглядаємо останні роки.

УДК 355.65

Овсянніков В.А., курсант 512 навчальної групи, факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат
Орел О.В., доцент кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник

АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО ДО ПОКРАЩЕННЯ ПОБУТОВИХ УМОВ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ ПРИ ВИКОНАННІ СБЗ

Стандарт НАТО, він же «Угода зі стандартизації» (англ. Standardization Agreement; STANAG) – міжнародний договір, який регламентує загальні правила, визначає спільний порядок дій, закріплює єдину термінологію і встановлює умови уніфікації технічних процесів, а також озброєння та військової техніки, іншої матеріальної частини збройних сил Альянсу та країн-партнерів. Покликаний забезпечити взаємодію між збройними силами різних країн, ухвалюється консенсусом і може бути реалізований повністю або частково, із зауваженнями або без нього.

Стандарти НАТО об'єднані в складну і взаємопов'язану ієрархію керівних документів Альянсу. Умовно поділяються на адміністративні, оперативні та матеріально-технічні: адміністративні стандарти визначають процеси управління та обміну інформацією, порядок роботи з документацією. Оперативні стандарти спрямовані на оперативне планування застосування військ. Матеріально-технічні – визначають єдині вимоги до озброєння і військової техніки союзників, управлінню життєвим циклом, а також кодифікації предметів забезпечення.

Метою роботи є проаналізувати та виявити шляхи впровадження стандартів НАТО до побутових умов НГУ при виконанні службово-бойових завдань.

Об'єкт дослідження: побутові умови НГУ при виконанні СБЗ.

Предмет дослідження: доктрина НАТО з логістики.

Мета, предмет, та об'єкт дослідження вимагають від авторів виконання таких поставлених перед ними завдань:

- проаналізувати побутові умови країн-членів НАТО під час виконання ними військових операцій;
- проаналізувати побутові умови НГУ при виконанні СБЗ;
- порівняти побутові умови НГУ при виконанні СБЗ та країн-учасників НАТО при виконанні СБЗ;
- запропонувати шляхи покращення побутових умов НГУ при виконанні СБЗ.

Для успішного вирішення завдань дослідження доцільно проводити у три етапи. На першому етапі розглянути побутові умови Національної гвардії України при виконанні службово-бойових завдань. Проаналізувати особливості задачі та дати оцінку ефективності.

Другий етап дослідження присвячений вивченню стандартів НАТО з логістики та використанню їх при виконанні військових операцій країн членів НАТО.

На третьому етапі слід порівняти досвід країн-учасниць НАТО та побутові умови НГУ при виконанні СБЗ та виявити найбільш раціональні шляхи впровадження їх до системи тилового забезпечення Національної гвардії України.

УДК 343.98

Панченко І.О., студентка факультету обліку і фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Ковальова О.В., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, кандидат економічних наук

ДИРЕКТОР НАПОЛЕГЛИВО РЕКОМЕНДУЄ, АБИ БУХГАЛТЕР ЗАКРИВ ОЧІ НА НЕСТАЧУ: ЩО РОБИТИ?

Нестабільність економіки в Україні наносить відчутну шкоду сільськогосподарським підприємствам, які і так знаходяться на межі

виживання. Збільшення податкового тягаря для аграріїв змушує керівників йти на незаконні дії.

У Кримінальному Кодексі України під поняттям «керівник» (директор) підприємства» розуміється службова особа, яка постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснює функції представника, а також постійно чи тимчасово обіймає на підприємствах, в установах чи організаціях посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій, або виконує такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважною службовою особою підприємства, установи, організації (ч. 3 ст. 18 КК України) [1].

Припустимо, що нестача була виявлена після проведеної інвентаризації.

Інвентаризація – це перевірка фактичної наявності майна підприємства і співставлення даних інвентаризації з бухгалтерським обліком.

Згідно із Положенням «Про інвентаризацію активів і зобов'язань» від 30 жовтня 2014 р. за № 1365/26142 інвентаризація проводиться з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Під час інвентаризації активів і зобов'язань перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан, відповідність критеріям визнання і оцінка. [2].

Нестача – це встановлене при інвентаризації, ревізії або при перевірці невідповідність за товарно-матеріальними цінностями або грошовим коштом даних бухгалтерського обліку.

Дії збоку керівника, який наполегливо «рекомендує» бухгалтеру не відображати нестачу в обліку, є протиправними. Для того, щоб розібратися, яким чином обліковцю треба діяти в даній ситуації, потрібно знати, насамперед, хто такий бухгалтер.

Бухгалтер – це фахівець, що займається бухгалтерською діяльністю на підприємстві у відповідності до чинного законодавства. Він повинен відображати достовірну і правдиву інформацію у первинних документах та в бухгалтерських регістрах.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Згідно з частиною третьою статті 8 та частиною восьмою статті 9 Закону відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, регістрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів і регістрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи [3].

Бухгалтера підприємства повинна насторожити така поведінка з боку керівника. Виходячи з нашої ситуації, керівник вимагає від облікового працівника викривлення інформації. Іншими словами, це можна вважати за шахрайство.

Бухгалтер має розуміти, що на нього покладена відповідальність за правдивість і достовірність інформації в первинних документах та облікових регістрів, а отже за допущені порушення він понесе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну або кримінальну відповідальність.

В даному випадку, бухгалтер мусить пояснити керівникові, що «рекомендовані» дії суперечать українському законодавству і якими наслідками це може обернутися.

Вказавши на наслідки запропонованих дій зі сторони директора, бухгалтер повинен вірно визначитися з послідовністю дій для правильного відображення нестачі в бухгалтерському обліку.

Отже, бухгалтер повинен усвідомлювати, до яких наслідків можуть призвести прийняті ним рішення, адже незнання законів не звільняє від відповідальності.

Список використаних джерел.

1. Кримінальний Кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/234114>.

2. Про інвентаризацію активів і зобов'язань: Положення від 30.10.2014р. № 1365/26142 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

УДК 657.442

Перегуда А.В., студентка факультету обліку і фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Утенкова К.О., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, кандидат економічних наук, доцент

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ: ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРИХОВАННЯ ВИЯВЛЕНИХ НЕСТАЧ

Кожне підприємство, що здійснює господарську діяльність, насамперед, повинно контролювати надходження та витрачання власних матеріальних ресурсів, слідкувати за їх наявністю та правильним збереженням. Саме тому на

підприємствах повинна проводитися інвентаризація. Так, згідно з пунктом 5 розділу I Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. №879 [1], інвентаризація проводиться з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Під час інвентаризації активів і зобов'язань перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан, відповідність критеріям визнання і оцінка. При цьому забезпечуються: виявлення фактичної наявності активів та перевірка повноти відображення зобов'язань, коштів цільового фінансування, витрат майбутніх періодів, установа лишку або нестачі активів шляхом зіставлення фактичної їх наявності з даними бухгалтерського обліку; виявлення активів, які частково втратили свою первісну якість та споживчу властивість, застарілих, а також матеріальних та нематеріальних активів, що не використовуються, невикористаних сум забезпечення; виявлення активів і зобов'язань, які не відповідають критеріям визнання.

Якщо виникає ситуація, коли під час проведення інвентаризації виявляються надлишки, такі надлишки оприбутковують і можна говорити, що питання вичерпано. Гірша ж ситуація, коли виявляються нестачі. В такому випадку потрібно, перш за все, встановити причину нестачі.

Бувають нестачі, які виникли внаслідок природних втрат: усушка, утруска, випаровування тощо. Норми таких втрат законодавчо визначені і є допустимими. Нестачі, що виникли через стихійне лихо відносяться на витрати підприємства. Нестачі ж, що виникли внаслідок розкрадань або псування повинні відшкодувати винна особа.

Особливу увагу слід приділяти нестачам грошових коштів, так як у більшості випадків такі нестачі несуть за собою серйозні наслідки.

Як би це не було прикро, але реальна картина під час проведення інвентаризації на підприємствах показує, що нестачі, які виявляються, частіше всього виникають не за рахунок норм природних втрат, стихійного лиха або надзвичайних подій, а саме через розкрадання та псування матеріальних цінностей.

Приховання факту нестачі на підприємстві при проведенні інвентаризації може нести за собою серйозну відповідальність причетних до приховання осіб, а саме:

1. Згідно з частиною 3 статті 8 Закону №996 [2] відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

2. Пункт 2 статті 133 КЗпП [4] розкриває, що обмежену матеріальну відповідальність несуть керівники структурних підрозділів на підприємствах, в установах, організаціях (а головний бухгалтер таким є) та їх заступники, якщо

шкоду заподіяно: необґрунтованими грошовими виплатами; неправильною постановкою обліку та зберігання матеріальних або грошових цінностей; невжиттям необхідних заходів щодо запобігання простоям, випуску неякісної продукції, розкраданню, знищенню та псуванню матеріальних або грошових цінностей.

3. Статтею 2 Кримінального кодексу України від 05.04.2001р. №2341 [5] визначено, що підставою притягнення до кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільного небезпечного діяння, що містить склад злочину, покарання за який передбачено цим Кодексом. Щодо особи, яка перебуває на посаді бухгалтера, то до неї може застосовуватися кримінальна відповідальність за такими статтями, як ст. 364 «Зловживання владою або службовим становищем» та ст. 367 «Службова недбалість».

Отже, ми бачимо, що не відображення операцій пов'язаних з нестачею тягне за собою відповідальність причетних до цього осіб згідно з законодавством, що призведе до значно серйозніших негативних наслідків, аніж сама спроба приховання факту нестачі на підприємстві.

Список використаних джерел.

1. Про затвердження Про інвентаризацію активів і зобов'язань: наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. №879 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон від 16.07.1999р. №996-XIV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

3. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971р. №322-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. №2341-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

УДК 355.65.12.1

Плахотнюк О.І., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України. солдат
Товма Л.Ф., старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, капітан

КОРИГУВАННЯ ДОБОВОГО РАЦІОНУ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НА ОСНОВІ ФІЗІОЛОГО-ГІГІЄНИЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЙОГО СКЛАДОВИХ

Покращення продовольчого забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань за останні 2 роки не викликає сумнівів. Установлені норми харчування повністю відповідають міжнародним зобов'язанням уряду нашої країни про забезпечення військовослужбовців

строкової служби достатнім харчуванням. Спираючись на успішний досвід армій інших країн світу, було заплановано та впроваджено ряд проектів для підвищення ефективності процесів закупівлі, транспортування, зберігання матеріальних цінностей; розпочаті реформи системи матеріально-технічного забезпечення ЗСУ, які мають мету підвищити результативність, якість та прозорість процесів матеріально-технічного та продовольчого забезпечення.

Пілотний проект реформи системи харчування був апробований на Західній військово-морській базі, фрегаті «Гетьман Сагайдачний» (м. Одеса) та в академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів) та отримав схвальні відгуки військовослужбовців.

Але виклики сьогодення диктують необхідність удосконалення підходів до нутрієнтної підтримки організму військовослужбовців, що можуть бути реалізовані застосуванням спеціальних харчових продуктів з підвищеною біологічною цінністю, які доцільно використовувати як у стаціонарних, так і в польових умовах. Основним напрямком при створенні якісно нового харчового продукту чи суміші підвищеної біологічної цінності з направленими змінами їх хімічного складу згідно з медико-технічними вимогами є максимальна збалансованість продуктів за основними поживними речовинами із додаванням широкого спектру есенціальних мікронутрієнтів і біологічно активних речовин.

Аналіз добового харчового раціону підтвердив незбалансованість квоти білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних речовин у фактичному та нормативному раціоні, що і формує необхідність його коригування шляхом включення продуктів спеціального споживання.

Таким шляхом ідуть більшість армії розвинутих держав. До складу їхніх сухих пайків обов'язково входять батончики Energy Bars із зернових з родзинками, горіхами, шоколадом (США), батончик мюслі (Англія, Австралія), енергетичний, шоколадний або вітамінно-мінеральний батончик (Франція, Італія).

Складність і багатоплановість завдань, що покладаються на війська, стали поштовхом до розробки технології та створення ефективного продукту, який не потребував би теплової обробки, був збалансований за нутрієнтним складом, мав достатню енергетичну цінність та позитивно впливав на психоемоційний стан військовослужбовців.

З огляду на це для корекції добового харчового раціону на підставі договорів про наукову співпрацю науковцями ТОВ науково-виробниче підприємство «Гемо-проект», Харківського державного університету харчування та торгівлі, Національної академії Національної гвардії України, Державного фармацевтичного університету було проведено наукове дослідження по фізіолого-гігієнічному оцінюванню раціонів, розроблена технологія білково-вітамінного продукту спеціального споживання «VitaBar» батончиків з гемовим залізом: енергетичного «Переможець» та «Военно-польовий» у чорному шоколаді (какао не менше 56%), до складу яких входить сировина вітчизняного виробництва: сироватка сушена, білок соняшникового насіння, залізовмісна дієтична добавка «Нутріо-гем», сушені фрукти, вівсяні пластівці. Також були відпрацьовані пропозиції по впровадженню цього продукту у норми харчування. Продукція спеціального споживання, яку випускає кондитерська фабрика «Солодкий світ», була успішно апробована в зоні проведення АТО та військовослужбовцями НАНГУ. В результаті споживання

даної продукції у 80% особового складу військовослужбовців, що прийняли участь у її апробації, відзначалося значне поліпшення самопочуття, зменшення втоми, підвищення працездатності, зниження задишки при фізичних навантаженнях.

Соціальна та економічна значущість корекції раціонів харчування №№ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 15 військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань шляхом додавання білково-вітамінних продуктів спеціального споживання полягає в наступному:

- розширення асортименту високоякісної та соціально значущої для військовослужбовців України харчової продукції спеціального споживання, яка задовольняє фізіологічні потреби молодих людей при адаптації до військової служби, при виконанні службово-бойових завдань у стаціонарних, польових умовах та в місцевостях з особливо шкідливим впливом, а також під час лікування у медично-воєнних закладах;

- доступність для державного бюджету України;

- підвищення харчової та біологічної цінності добового раціону військовослужбовців за рахунок натуральної сировини українських виробників (сухої молочної сироватки, концентрату ядра соняшникового насіння, сушених фруктів), дієтичних добавок;

- усунення дефіциту життєво важливих нутрієнтів у раціоні, збалансування їх співвідношення та забезпечення енергетичної повноцінності фактичного харчування. Це, в свою чергу, сприяє підвищенню ефективності використання харчових продуктів і як наслідок – покращенню системи тилового забезпечення підрозділів ЗСУ в цілому;

- джерело економічного ефекту для виробничих підприємств за рахунок застосування високоефективних енерго- та ресурсозберігаючих методів обробки, що приводить до зниження собівартості продукції.

УДК 355.65

Подпрятів О.С., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; Солдат **Касім О.Г.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

РОЗРОБЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ ТИЛУ З'ЄДНАННЯ НГУ УКРАЇНИ ПРИ ВИКОНАННІ СБЗ У ВІДРИВІ ВІД ПУНКТУ ПОСТІЙНОЇ ДИСЛОКАЦІЇ

Національна гвардія України (НГУ) – військове формування з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України і призначена для виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпеченні громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами у забезпеченні державної безпеки і захисті державного кордону, припиненні терористичної діяльності, а також діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій.

З залученням підрозділів Національної гвардії до виконання службово-бойових завдань виникає ціла низка питань, які потрібно вирішувати негайно. Певна частина їх пов'язана із організацією тилового забезпечення особового складу. Таким чином тилове забезпечення безпосередньо впливає на якість виконання поставлених задач, підвищення бойової готовності і підтримання бойового потенціалу особового складу.

Має особливості організація тилового забезпечення підрозділів тилу з'єднання НГ України при виконанні СБЗ у відриві від пункту постійної дислокації. Крім особливостей тилового забезпечення за визначених умов виконання СБЗ виникає ряд як суб'єктивних так і об'єктивних проблем щодо його організації.

Як варіант вирішення проблем в організації тилового забезпечення пропонується ряд заходів щодо вдосконалення організаційно-штатної структури підрозділів тилу так і самої організації забезпечення.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у необхідності вдосконалення навчально-методичного забезпечення, вдосконалення систем, форм, методів і прийомів підготовки майбутніх офіцерів служб тилу до виконання службово-бойових завдань у відриві від пункту постійної дислокації.

Дослідження задачі будується на методах організації тилового забезпечення у відриві від пунктів постійної дислокації.

На першому етапі розглядаються загальні положення щодо організації тилового забезпечення СБД військових частин НГУ у відриві від пунктів постійної дислокації, а також методичні основи. Крім цього доцільно проаналізувати тилове забезпечення військових частин які залучаються до АТО, як структурну складову тилового забезпечення НГУ.

Другий етап дослідження тилового забезпечення при виконанні службово-бойових завдань.

На третьому етапі слід розробити практичний приклад впровадження тилового забезпечення при виконанні СБД у відриві від пунктів постійної дислокації.

УДК 355.65

Пшонкін В.А., курсант 512 навчальної групи факультету № 3(економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Гафуров О.В.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, полковник

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ СКЛАДСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ЗБЕРІГАННЯ РЕЧОВОГО МАЙНА У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ

Пропозиція по оптимізації правильного зберігання речового майна речової служби на складах з'єднань, військових частин (центрів), Національної гвардії України.

Розроблення інструкції яка регулює порядок та правильне зберігання речового майна речової служби на речових складах.

Речове майно вимагає до себе дбайливого ставлення, оскільки неправильне зберігання речового майна призводить до псування і пошкодження.

Відповідальність за зберігання на складах речового майна покладається на відповідальних осіб (начальника речової служби та начальника складу речового майна), які здійснюють постачання і відповідають безпосередньо за зберіганням, і видачу речового майна.

Вони несуть повну матеріальну відповідальність за ввірені їм цінності. Основними заходами, що забезпечують виконання вимог до організації зберігання і заощадження майна, є:

- правильне розміщення, улаштування, обладнання, утримання і спеціалізація складських приміщень за видом закладеного майна;

- раціональне планування і обладнання території складу, а також постійне підтримання в чистоті і порядку, справність огорожень і надійна охорона складу;

- ретельна перевірка кількості і якості прийнятого на зберігання майна;

- правильне розміщення і укладання майна при прийомі, зберіганні і перевезенні; створення необхідних умов зберігання для кожного виду майна (температура навколишнього повітря, відносна вологість, вентиляція та освітлення приміщень) та дотримання санітарно-гігієнічних вимог;

- постійне спостереження за якісним станом закладеного майна і своєчасне проведення заходів, що забезпечують їх збереження (перекладка очищення, просушування, боротьба зі шкідниками речового майна та інше); належна організація загальної і протипожежної охорони, суворе дотримання правил пожежної безпеки;

- забезпечення ефективної механізації вантажно-розвантажувальних і транспортних робіт;

- упаковка майна яке знаходиться на складах, повинна відповідати вимогам Держстандарту і технічних умов;

- організація розміщення та зберігання речового майна, на всіх складах повинна забезпечувати бойову готовність і здатність складів у найкоротший термін з найменшими витратами сил і засобів проводити масове відвантаження і видачу майна підрозділам. А саме обмундирування, взуття, натільну і теплу білизну, теплими і постільними речами, спорядженням, спеціальним одягом, спеціальним одягом та спорядженням для виконання спеціальних завдань, нагрудними знаками, знаками розрізнення і фурнітурою, ідентифікаційними жетонами, санітарно-господарським, наметами, брезентами.

УДК 355.65

Рибалка О.Ю., курсант 512 навчальної групи, факультет №3 (економіки та менеджменту), Національна академія Національної Гвардії України, солдат
Бондаренко О.Г., начальник кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат наук державного управління, доцент, полковник

РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ СИНТЕЗУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ТИЛУ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Сутність тилового забезпечення полягає у проведенні командуванням, штабами, службами, підрозділами тилу організаційно-практичних заходів із зазначених тилкових видів забезпечення з'єднань, частин і підрозділів Національної гвардії з метою належного їх утримання у повсякденній діяльності та при виконанні ними службово-бойових і бойових завдань. Відповідно, слід відрізнити заходи тилового забезпечення, що проводяться постійно і систематично за умов повсякденної діяльності; ті, що плануються і виконуються за надзвичайних обставин, а також – для забезпечення завдань підтримання правових режимів надзвичайного і воєнного станів.

Існуюча у НГУ організаційна структура підрозділів тилу військової частини при виконанні службово-бойових завдань, на наш погляд, не повною мірою забезпечує ефективність тилового забезпечення, залишається проблема покращення узгодженості, надійності та ймовірності вчасного виконання робіт щодо забезпечення дій частин гвардії всіма видами матеріальних засобів. Тому виникає необхідність розробки методики визначення раціональної організаційної структури підрозділів тилу військової частини НГ України, особливо при виконанні СБЗ.

Метою дослідження є розробка та обґрунтування методики визначення та оцінки раціональної організаційної структури підрозділів тилу військової частини НГ України.

Об'єкт дослідження – система тилового забезпечення військової частини НГ України.

Предмет дослідження – організаційна структура підрозділів тилу військової частини НГ України.

Завдання дослідження:

– на підставі наукової літератури та керівних документів визначити основні пріоритети тилового забезпечення військової частини НГ України при виконанні службово-бойових завдань;

- обґрунтувати необхідність застосування теорії моделювання організаційних структур щодо визначення структури підрозділів тилу військової частини;
- розробити методику та алгоритм визначення та оцінки раціональної організаційної структури підрозділів тилу військової частини;
- використовуючи методи теорії моделювання організаційних структур виявити мету тилового забезпечення, завдання-функції тилового забезпечення військової частини та підрозділів тилу, роботи щодо реалізації таких функцій для досягнення мети ТЗ та запропонувати елементи організаційної структури, які будуть виконувати визначені роботи;
- визначити зовнішні та внутрішні фактори, які виплавають на ТЗ, роботу підрозділів тилу військової частини та їх вплив;
- запропонувати модель організаційної структури підрозділів тилу військової частини;
- оцінити раціональну структуру підрозділів тилу за запропонованою методикою;
- проаналізувати ефективність запропонованої моделі;
- дати рекомендації щодо застосування методики визначення та оцінки раціональної структури підрозділів тилу військової частини НГ України.

Таким чином, розроблена оргструктура представлятиме собою систему пов'язаних елементів, що виконують групи робіт щодо реалізації сукупності завдань-функцій, які задовольняють досягнення мети тилового забезпечення військової частини НГ України при виконанні СБЗ.

УДК 355.65

Роман С.О., курсант 512 навчальної групи. факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, солдат
Зозуля А.В., доцент кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, доцент, полковник

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НГУ У ВІДПОВІДНОСТІ ЩОДО СТАНДАРТІВ НАТО

Актуальність: всебічна та безперервне тилове забезпечення військ і сил у більшості країн вважається одним з основних факторів успішного ведення бойових дій. Важливість системи тилового забезпечення є загально визнаною, і в сучасних умовах, на думку фахівців, вона набуває ще більшого значення.

Особливо це відноситься до сухопутних військ, оскільки зараз до цього виду збройних сил ставляться вимоги щодо підвищення мобільності, маневреності, посилення взаємодії з іншими видами та родами військ, збільшенню глибини удару. Хід і результат операції залежать від того, наскільки повно і своєчасно війська будуть забезпечені всім необхідним. Тому не випадково для фахівців стало аксіомою твердження, що війська, не забезпечені в тиловому відношенні, нездатні реалізувати свої бойові можливості та поставлені завдання.

Мета: розроблення пропозицій щодо реформування тилового НГУ у відповідності до стандартів НАТО.

Предмет: система тилового забезпечення країн НАТО та НГУ.

Об'єкт: тилове забезпечення НГУ.

Мета, предмет, об'єкт дослідження вимагають виконання таких поставлених перед авторами завдань:

- Проаналізувати систему тилового забезпечення НГУ.
- Проаналізувати систему тилового забезпечення країн-членів НАТО.
- Порівняти систему тилового забезпечення НГУ та країн учасників НАТО.
- Приведення системи тилового забезпечення НГУ у відповідності до системи тилового забезпечення країн-членів НАТО.

Висновок: Національна гвардія України та інші військові формування існують і живуть. Певна річ, це ще не цілісний організм вищого світового рівня. Потребує оптимізації їх структура, співвідношення між видами і родами військ, система підготовки висококваліфікованих кадрів та матеріально-технічного забезпечення. Але це вже повноцінна Національна гвардія України, яка повною мірою може виконати завдання щодо забезпечення мирного ставлення незалежності України.

УДК 355.65

Савченко А.С., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Касім О.Г.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН НГУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ У ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ АТО

Тилове забезпечення при виконанні службово-бойового завдання в зоні проведення АТО організовується і здійснюється з метою безперебійного

задоволення потреб особового складу в харчуванні, розквартируванні побутовому та медичному обслуговуванні, паливо-мастильних матеріалах, а при необхідності – у воді, дровах, вугіллі, тощо.

Тилове забезпечення здійснюється:

- у підготовчий період - штатними тиловими підрозділами;
- у період дій виконання службово-бойового завдання - групами тилового забезпечення.

Основою для організації і здійснення тилового забезпечення, створення резерву забезпечення дій частин при виконанні службово-бойового завдання є рішення керівника оперативного штабу (командира частини).

Особливості його організації полягають:

- в проведенні комплексу заходів щодо підготовки, визначення порядку розміщення і переміщення сил та засобів тилу;
- вибору й обладнання шляхів підвезення та евакуації;
- створення встановлених запасів матеріальних засобів;
- організації взаємодії служб і підрозділів тилу;
- підготовки і здійснення заходів захисту, охорони, оборони об'єктів тилу;
- організації використання місцевих ресурсів;
- організації управління тилом.

Тилове забезпечення з'єднань та військових частин при виконанні службово-бойового завдання в зоні проведення АТО організовується штатними силами і засобами. До відправлення в район виконання службово-бойового завдань у кожному військовому оперативному резерві створюються встановлені запаси матеріальних засобів.

З'єднання і військові частини НГ України для тилового забезпечення військово-оперативного резерву під час виконання службово-бойового завдання у відриві від пунктів постійної дислокації повинні мати запас матеріальних засобів, які утримуються і перевозяться підрозділами матеріально-технічного забезпечення. Запаси діляться на витратну частину та недоторканий (пальне – незнижуваний) запас. Запаси для з'єднання і військових частин, які складають військові – оперативні резерви НГ України, встановлюються на їх штатну чисельність. Для інших з'єднань і військових частин – на кількість особового складу, який виводиться в район зосередження та виконання завдань у відриві від пунктів постійної дислокації.

При виконанні завдань у відриві від пунктів постійної дислокації облік вивезеного до місць службово-бойового призначення майна та організації його витрачання і списання, ведеться згідно з діючими наказами та іншими керівниками документами таким же чином, як і в місцях постійної дислокації.

Вище наведений підхід до організації тилового забезпечення військових частин НГ України, що виконують завдання в зоні проведення

Антитерористичної операції при його впровадженні в практику дозволяє забезпечити успішне виконання поставлених службово-бойових завдань.

УДК 355.65

Сема Б.Ю., курсант 512 навчальної групи, факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Бондаренко О.Г.**, начальник кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат наук державного управління, доцент, полковник

СПОСОБИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ ПРИ ВИКОНАННІ СБЗ В ЗОНІ АТО

Основними функціями Національної гвардії України (НГУ), відповідно до Закону України «Про Національну гвардію України» є виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпеченні громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами у забезпеченні державної безпеки і захисті державного кордону, припиненні терористичної діяльності, а також діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій. Відповідно, НГУ бере участь у взаємодії зі Збройними Силами України у відсічі збройної агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій, а також виконанні завдань територіальної оборони. Так, щоденно до виконання службово-бойових і бойових завдань у зоні проведення АТО залучаються більше 5000 військовослужбовців НГУ.

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що методи продовольчого забезпечення підрозділів НГУ під час виконання СБЗ у зоні АТО потребують вдосконалення, особливо забезпечення окремо дислокованих підрозділів на взводних опорних пунктах.

Мета: удосконалення продовольчого забезпечення підрозділів НГУ при виконанні СБЗ у зоні АТО.

Об'єкт дослідження: способи продовольчого забезпечення підрозділів НГУ при виконанні СБЗ у зоні АТО.

Предмет дослідження: система продовольчого забезпечення підрозділів НГУ.

Мета, предмет і об'єкт вимагають виконання таких завдань, що стоять перед авторами:

- проаналізувати теоретичні аспекти виконання СБЗ підрозділами НГУ в зоні АТО;
- проаналізувати систему продовольчого забезпечення підрозділів НГУ та вимог керівних документів, щодо організації харчування особового складу у польових умовах;
- провести аналіз продовольчого забезпечення військової частини 3002 при виконанні СБЗ в зоні АТО;
- виявити основні проблемні питання щодо організації продовольчого забезпечення в/ч 3002 у зоні АТО;
- обґрунтувати практичні рекомендації, щодо удосконалення продовольчого забезпечення підрозділами НГУ при виконанні СБЗ в зоні АТО.

Таким чином, сучасні методики організації продовольчого забезпечення в польових умовах не можуть повністю задовольнити потреби НГУ під час виконання СБЗ в зоні АТО. Особливо гостро ця проблема відчувається на взводних опорних пунктах і блокпостах, де особовий склад стає заручником ситуації і без вчасного підвезення продовольства втрачає автономність і боєздатність, а при використанні застарілої техніки ризикує демаскувати власні позиції, цим самим наражаючи особовий склад на небезпеку. Необхідно розробити нові підходи до організації продовольчого забезпечення з використанням нових зразків техніки і обладнання.

УДК 330.322

Сиса А.Ю., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Товма О.А., доцент кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук

ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах господарювання ефективна система фінансово-економічної безпеки підприємства є підґрунтям для раціонального стратегічного планування, що забезпечує його успішну діяльність на ринку. У зв'язку з цим, виконується умова збалансованості фінансово-кредитної сфери держави та її стійкості до впливу негативних чинників. А отже, підтримання фінансово-економічної безпеки підприємства є необхідною та обов'язковою складовою захисту фінансових інтересів у національному масштабі.

У відповідності з цим, підприємство першочергово прагне виявити потенційну небезпеку та усунути її вплив на результат його діяльності. Ризик, що виступає однією з форм небезпеки може трактуватися наступним чином, відображаючи напрями, за якими підприємство має можливість їх мінімізації: як можлива небезпека неефективних дій збоку підприємства щодо проблемного питання; як існування або можливість виникнення ситуації, за якої формуються передумови протидії реалізації цінностей, інтересів і цілей забезпечення безпеки; як можливість, яка спричиняє чи може спричинити невдачі запланованих дій та погіршити становище підприємства або спричинити його банкрутство (фінансовий ризик безумовно пов'язаний з управлінням підприємством і прийняттям для підприємства кардинальних рішень: будь-яке управлінське рішення – це вже ризик його реалізації і наслідків) [1].

Відповідно, стратегію забезпечення фінансової безпеки підприємства можна визначити як «науково-методичний інструмент (технологія), який включає визначення стратегічних фінансових цілей (у вигляді фінансових інтересів), вибір ефективних напрямів, форм і методів їх досягнення й механізм реагування на зміни у зовнішньому середовищі і внутрішньому стані фінансової діяльності» [2]. Основною метою такої стратегії має бути забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Важливу роль у системі управління ризиком відіграє правильний вибір заходів попередження і мінімізації ризику, які загалом визначають її ефективність [3]. На даний час світова практика налічує багато різноманітних шляхів мінімізації ризику. Професор Мостенська Т.Л., впорядковуючи наведені існуючі підходи, виокремлює основні ефективні напрямки регулювання ступеня ризику: уникнення, вирівнювання, збереження, зменшення та передача ризику, наголошуючи, що ці методи можуть використовуватись одночасно, тому що не виключають один одного [3].

Механізм нейтралізації фінансових ризиків ґрунтується на використанні сукупності методів і прийомів зменшення можливих фінансових втрат. Їх вибір у процесі ризик-менеджменту значною мірою залежить від специфіки підприємницької діяльності суб'єкта господарювання, стратегії досягнення пріоритетних цілей, конкретної ситуації.

До основних механізмів нейтралізації фінансових ризиків Коваленко Л.О. відносить [4]: уникнення ризику; утримання ризику (в поєднанні з внутрішнім страхуванням); мінімізація ризиків (шляхом диверсифікації, лімітування, хеджування); передача ризику (тобто зовнішнє страхування).

Зниження ризику має на увазі зменшення або розмірів можливого збитку, або імовірності настання несприятливих подій. Найчастіше воно досягається за допомогою здійснення попереджувальних організаційно-технічних заходів,

оптимізації товарно-матеріальних запасів, зменшення простоїв обладнання, лімітування [3,4].

Таким чином, до основних механізмів нейтралізації фінансових ризиків відносять: уникнення ризику; утримання ризику; мінімізація ризиків; передача ризику, що дає змогу підприємствам досягти запобігання негативним наслідкам від ризиків їх фінансово-економічної безпеки в сучасних умовах господарювання.

Список використаних джерел.

1. Ліпкан В.А. Безпекознавство / В.А. Ліпкан // Навч. посібник. – К.: Європ. ун-т, 2003. – 208 с.
2. Картузов Є. П. Визначення фінансової безпеки підприємства: поняття, зміст, значення і функціональні аспекти / Є. П. Картузов // Актуальні проблеми економіки. - 2012. - № 8. - С. 172-181. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_8_23
3. Мостенська Т. Л. Ризик-менеджмент як інструмент управління господарським ризиком підприємства / Т. Л. Мостенська, Н. С. Скопенко // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. — 2010. — № 3. – С. 72–79.
4. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент / Л.О. Коваленко, Л.О. Ремньова // Навч. пос.-3-тє вид., випр. і доп.-К.: Знання, 2008.-483с.

УДК 628

Сиса А.Ю., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Фісун К.А., професор кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, доктор економічних наук, доцент

АЛГОРИТМИ СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Існує безліч структурних параметрів, які дозволяють оцінити якість структурної схеми. Значно слабкіше вирішено питання кількісної оцінки структури в цілому. Проблем оцінки ефективності маркетингової діяльності на рівні регіональних підприємств і територіальних об'єднань дозволяє виділити ряд актуальних завдань в галузі побудови оптимальних схем розвитку організаційних структур управління. Пропонується один з можливих варіантів

дослідження ефективності структури маркетингової зв'язку. Певною мірою це дозволяє формування концепції оцінки маркетингу регіону.

Вибір тієї або іншої структури управління залежить від особливостей зовнішнього та внутрішнього середовища розвитку регіону, особливо від макроекономічної ситуації, стратегічного бачення регіональної адміністрації, професійної підготовки її чиновників, взаємовідносин між органами влади та підприємницьким середовищем. В середині 80-х років 20-го століття спрямованість досліджень визначалася проблемою співвіднесення маркетингових дій з економічними інтересами підприємства. Було звернуто увагу на те, що маркетингові рішення приймаються без належного урахування економічних наслідків реалізованих засобів. Основна спрямованість подальших досліджень була спрямована на виявлення головних принципів фінансово-орієнтованого підходу в управлінні маркетингової діяльності. Введення нових термінів і визначень в останні роки визначає в кінцевому підсумку, процес формування нової концепції, яка змушує маркетологів переосмислювати аналітичні дослідження сучасної економіки. Однією зі складових цієї концепції є формування процедури комплексної системи оцінки ефективності маркетингу. Основна ідея цієї процедури полягає в тому, що впровадження комплексної системи оцінки має здійснюватися поступово, від простіших моделей до складніших. Незважаючи на гадану простоту даного положення, його практичне використання є досить проблематичним.

Передбачається, що ефективна концепція маркетингу на регіональному рівні – це створення чіткої управлінської схеми взаємовідносин суб'єктів господарювання регіону, проведення різноманітних маркетингових заходів і різнобічних досліджень з урахуванням можливості їх прогнозування. Оцінка ефективності маркетингу повинна враховувати як короткостроковий, так і довгостроковий ефект від маркетингових програм. На українських підприємствах, як правило, відсутня єдина точка зору: маркетолог оцінює маркетингову програму з точки зору зростання продажів, а фінансист хоче бачити негайний ефект кожного маркетингового заходу у вигляді збільшення операційного прибутку. Жоден з цих показників не співвідноситься безпосередньо з вартістю бізнесу.

Методи формування регіональної маркетингової політики вимагають встановлення певних властивостей траєкторії соціально-економічного розвитку всього господарського комплексу. Тобто, необхідно формувати бази даних за показниками, які використовувалися в минулому і використовуються в даний час. Їх аналіз повинен проводитися на предмет виключення повторень та забезпечення повноти подання з метою отримання оптимального переліку чутливих та інформативних показників. Розглядаючи цей аналіз як стадію впровадження системи оцінки маркетингу, Т. Амблер стверджує, що дана стадія є ідеальною і можлива тільки при дуже високій культурі бізнесу. Справжньою проблемою є те, що відсутність оцінки ефективності результатів

чергової маркетингової програми не дозволяє раціонально приймати рішення з абсолютно конкретних питань, що мають практичне значення для будь-якого підприємства і адміністрації регіону: обсяг маркетингового бюджету; кількість і характер маркетингових заходів; послідовність реалізації заходів; структура органів управління.

УДК 338.2

Сиса А.Ю., студентка 554 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Черкашина М.В., завідувач кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

ФОРСАЙТ: ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

Провідні світові держави борються за технологічне лідерство і підвищення ефективності своїх інноваційних систем. При цьому жодна країна не може сьогодні вести повномасштабні дослідження за всіма науковими напрямками, оскільки отримання нових знань вимагає зверх витрат на обладнання і підготовку фахівців.

У цих умовах формуються спеціальні програми та проекти, що визначають пріоритетні галузі розвитку науки і технологій.

Методи, які використовуються в цих проектах і отримали узагальнюючу назву Форсайт, зарекомендували себе як найбільш ефективний інструмент вибору пріоритетів у сфері науки і технологій. За результатами Форсайт-проектів формуються масштабні національні та міжнародні дослідницькі програми.

На основі Форсайта розробляються довгострокові, на 25-30 років, стратегії розвитку економіки, науки, технологій, націлені на підвищення конкурентоспроможності та максимально ефективного розвитку соціально-економічної сфери.

Форсайт виходить з варіантів можливого майбутнього, які можуть наступити при виконанні певних умов: правильного визначення сценаріїв розвитку, досягнення консенсусу щодо вибору того чи іншого бажаного сценарію, вжитих заходів по його реалізації. Існує безліч методів прогнозування, однак в програмах Форсайт найбільш інтенсивно використовуються лише 10-15 з них. Серед найбільш продуктивно використовуваних методів – Дельфі, критичні технології, розробка сценаріїв, технологічна дорожня карта і формування експертних панелей.

На даний момент сформувалося більше 20 методів проведення Форсайт-дослідження, практично завжди Форсайт-дослідження представляє собою синтез необхідних практичних методик. Форсайт-дослідження орієнтоване на презентацію наукових результатів якомога ширшому колу людей, тобто передбачає науково-популярне оформлення, і на складання наукових рекомендацій для впливових політичних структур.

Найбільший розвиток методологія Форсайт отримала в економічно розвинених країнах, перш за все, в США, Японії, Великобританії, Франції, Австрії та Німеччині. В даний час західноєвропейські країни дотримуються селективної стратегії науково-технічного розвитку, визначаючи для себе пріоритетні наукові напрямки інноваційного характеру, розробка яких дозволяє ефективно використовувати наявні фінансові та інтелектуальні ресурси і тим самим розширити і зміцнити свої позиції на світових ринках технологій в умовах глобалізації.

Японський Форсайт є унікальним. Для сучасного рівня розвитку методології Форсайт в Японії характерно прояв інтересу до ефективності і точності зроблених раніше прогнозів, причиною якого є те, що перші результати Форсайта вже вийшли «за горизонт прогнозу».

Таким чином, переваги Форсайт-дослідження перед іншими методами дослідження майбутнього полягає в наступному:

– багаторівнева і міждисциплінарна робота експертів. Основним досягненням Форсайт-дослідження вважається вибудовування анонімної багаторівневої роботи експертів, коли кожен вчений може скорегувати власне дослідження після обміну думками з іншими експертами. Обмін думками між експертами, що представляють різні наукові дисципліни, дозволяє уникнути суб'єктивності в оцінках і прогнозах.

– наукове дослідження рівноправно бере участь в політичному житті соціальної системи. Форсайт, перш за все, є дослідницьким інструментом, застосовуваним в науці, а не в політиці. В ідеалі Форсайт-дослідження виступає «мостом» між наукою, здатної переступати через стереотипні уявлення про суспільні блага і орієнтованої на створення сприятливих умов життя для людства як живого організму на планеті, і політикою, вибудовує, в першу чергу, вміле управління економічними ресурсами.

– команда експертів. Форсайт-дослідження передбачає не тільки розробку образу бажаного або небажаного майбутнього, але і пропозиція ряду заходів з планомірного руху до цього майбутнього. Крім того, спільна робота впливових і талановитих дослідників породжує цілий круг осіб, зацікавлених в реалізації проекту майбутнього.

УДК 355.657

Сніцаренко М.М., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України;

Товма Л.Ф., старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, капітан

МОБІЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НГУ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВО- БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ

Організація харчування військовослужбовців у польових умовах – надзвичайно складне і відповідальне завдання, яке потребує великих затрат часу, людських ресурсів, раціонального використання матеріальних та технічних засобів. Постає актуальне питання про мінімізацію цих показників з метою оптимізації процесу організації харчування військовослужбовців у польових умовах.

Для своєчасного та безперервного забезпечення продовольством особового складу Національної гвардії кожного року створюються плани щодо забезпечення військових частин консервами м'ясними, рибними та загальновійськовими наборами сухих продуктів для забезпечення дій військових оперативних резервів.

Харчова промисловість випускає велику кількість концентрованих харчових продуктів, які мають мінімальну вагу і об'єм, довготривалі терміни зберігання і високу харчову цінність. Всі ці продукти максимально підготовлені до вживання без теплової обробки або потребують незначної кулінарної обробки і дуже зручні у використанні при організації харчування у польових умовах.

Способи використання концентрованих харчових продуктів досить прості, зручні при транспортуванні і не мають відходів.

Особливе значення харчові концентрати набувають у сучасних умовах для забезпечення військ. Поява нових видів озброєнь і складної техніки, зміна тактики та оперативного мистецтва, підвищення маневреності, напруженості і динамічності бойових дій привело до змін матеріальних потреб НГУ.

Однією з основних задач тилу на сучасному етапі є подальше удосконалення і розробка нових форм і методів організації постачання військ.

Вся система тилу повинна бути завжди готовою забезпечити в матеріально-технічному відношенні бойову діяльність військ з урахуванням різних кліматичних умов і виконання бойових завдань.

Підвищуються вимоги і до забезпечення особового складу військ продовольством.

Інколи, в залежності від оперативної обстановки, що склалася, приготування їжі для особового складу підрозділів не завжди можливе, так як польові технічні засоби під час виконання завдань не можуть слідувати в складі частин і підрозділів. Все це потребує приготування їжі в короткі строки і з найменшими затратами часу і навіть індивідуально, без послуг кухарів. Крім того, у випадку застосування противником зброї масового ураження, великі площі піддаються радіоактивному зараженню, що ускладнює організацію постачання військ продовольством. Ці обставини потребують створення в частинах і підрозділах підвищених рухомих запасів висококалорійних і малогабаритних продуктів, які не вимагають спеціальних умов зберігання і тривалої первинної та теплової обробки. Тара і упаковка цих продуктів повинні забезпечити їх максимальний захист від впливу засобів масового враження, надати змогу швидкого знезараження у випадках необхідності.

Харчові продукти, які використовують війська в польових умовах крім перерахованих якостей повинні мати наступні властивості:

- малі вагу і об'єм;
- високу концентрацію харчових речовин;
- хороші смакові якості страв;
- довготривале зберігання в будь-яких кліматичних умовах.

Кулінарна готовність і легкість приготування страв із концентратів зумовлені відповідною технологією підготовки сировини. Як правило, для приготування страв з концентратів необхідно 10-20 хв. Приготування аналогічних страв із свіжої сировини потребує більше часу, спеціальних знань, умінь та навичок. Очевидно, що ця властивість концентратів особливо важлива для харчування військ у польових умовах.

Особливої уваги заслуговують і м'ясо-рослинні консерви, як продукт, що готовий до вживання, не потребує теплової обробки. М'ясо-рослинні консерви входять до складу проміжного харчування, коли підрозділи не мають змогу отримати гарячу їжу при виконанні службово-бойових завдань у відриві від пунктів постійної дислокації. Баночки з консервами зручні при транспортуванні. Військовослужбовці не потребують допомоги кухарів для їх підготовки до вживання. Використовувати м'ясо-рослинні консерви можна не тільки на привалах, а й на шляху пересування.

З метою оптимізації процесу приготування їжі в польових умовах доцільно використовувати сушені продукти. При цьому скорочується час первинної і теплової обробки. Вони зручні в транспортуванні, малогабаритні та багаті на нутрієнти, що містяться у свіжих продуктах.

Отже, мобільна організація харчування військовослужбовців НГУ під час виконання службово-бойових завдань в польових умовах залежить не тільки від використання консервованих і концентрованих продуктів, набору сухих пайків, а й від спроможності посадових осіб визначити найбільш раціональні способи приймання їжі.

УДК 355.65

Собко Д.О., курсант 512 навчальної групи. факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, солдат
Орел О.В., доцент кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ ТИЛУ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТІВ НАТО

Збройні сили України не відповідають сучасним вимогам щодо праці в порівнянні зі стандартами НАТО. Тому першим пунктом коаліційної угоди, підписаної 21 листопада 2014 р. значиться “Реформа системи національної безпеки та оборони”, в якій ставиться мета набуття членства в НАТО. У травні 2015 року Президент України підписав указ про введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України “Стратегія національної безпеки України”, де одними з основних завдань Стратегії є забезпечення інтеграції України в Європейський Союз і формування умов для вступу в НАТО.

НАТО – велике військово-політичне об’єднання, яке розуміє сучасні реалії намагається власні збройні сили підлаштовувати під сучасні виклики та загрози. Звичайно, для України ідеальним варіантом було б реформування армії за натовськими стандартами і швидкий вступ до самої організації, однак, є деякі труднощі. Тому метою роботи є постановка та дослідження можливостей вдосконалення напрямів розвитку організації праці начальника служби тилу військової частини відповідно до стандартів НАТО.

Об’єкт дослідження – організація праці начальника служби тилу військової частини НГУ.

Предмет дослідження: доктрина НАТО.

Нормативною основою роботи є Конституція України, міжнародно-правові акти, закони України, акти Президента України та Кабінету Міністрів України, а також нормативно-правові акти міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України, які регулюють діяльність Національної гвардії України, стандарти НАТО.

Наукова новизна полягає у тому, що вона є комплексним дослідженням, присвяченим теоретичним та практичним питанням сутності військової служби тилу, відображає авторську позицію у розв’язанні конкретних проблем, пов’язаних із запровадженням конструктивних рішень по удосконаленню

організації праці начальника служби тилу військової частини відповідно до стандартів НАТО.

УДК 355.65

Сургай І.С., курсант 512 навчальної групи факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Бондаренко О.Г.**, начальник кафедри тилового забезпечення факультету № 3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат наук державного управління, доцент, полковник

**РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ
СТАНДАРТІВ НАТО У ПРАКТИКУ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НГУ**

Національна гвардія України (НГУ) – військове формування з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України і призначена для виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпеченні громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами у забезпеченні державної безпеки і захисті державного кордону, припиненні терористичної діяльності, а також діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій. НГУ бере участь відповідно до закону у взаємодії зі Збройними Силами України у відсічі збройної агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій, а також ліквідації завдань територіальної оборони. НГУ на сьогодні знаходяться у процесі докорінного реформування з метою створення на їх базі, за принципом достатності, мобільного військового формування, оптимального за чисельністю, та приведення його у відповідність до наявних і прогнозованих завдань з урахуванням економічних можливостей держави.

Сучасні виклики і загрози національній безпеці України вимагають створення ефективних механізмів боротьби та протидії таким загрозам, зокрема, невідкладного реформування НГУ та системи їх тилового забезпечення на основі принципів та стандартів ЄС і НАТО.

Так, Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.02.2017 № 100 затверджена Концепція розвитку та реформування НГУ до 2020 року. Напрямки реалізації Концепції передбачають впровадження у практику тилового забезпечення військових частин НГУ принципів та стандартів НАТО.

Саме тому подолати проблеми, які накопичувались у військах роками передбачається шляхом цілеспрямованого реформування та розвитку НГУ із запровадженням уніфікованої системи планування та управління ресурсами на основі сучасних європейських та євроатлантичних підходів.

Метою роботи є розроблення на основі наукових підходів пропозицій щодо впровадження стандартів НАТО у практику тилового забезпечення військових частин НГУ.

Об'єкт дослідження – система тилового забезпечення військових частин НГУ.

Предмет дослідження – основні напрямки діяльності служб тилу НГУ.

Мета, об'єкт і предмет дослідження передбачає виконання таких завдань:

- проаналізувати теоретичні аспекти службово-бойової діяльності та системи тилового забезпечення військової частини НГУ;
- вивчити та проаналізувати досвід країн НАТО щодо організації продовольчого та речового забезпечення військових частини;
- провести аналіз стандартів та керівних документів НАТО;
- обґрунтувати можливі напрямки впровадження стандартів НАТО до практики тилового забезпечення військових частин НАТО;
- надати практичні рекомендації щодо впровадження окремих стандартів НАТО у практику тилового забезпечення військових частин НАТО.

УДК 657.421.3

Токар Я.М., студентка факультету обліку і фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Горковенко І.В., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, кандидат економічних наук

ПРОВОДИМО БУХГАЛТЕРСЬКІ ТРЕНІНГИ (КУРСИ) ОН-ЛАЙН: ЯК ОБЛІКОВУВАТИ ВИТРАТИ І НАДХОДЖЕННЯ ОПЛАТ?

Розвиток комп'ютерних технологій дедалі частіше змушує підприємства звертатися до глобальної комп'ютерної мережі Інтернет для розміщення інформації про себе за допомогою веб-сайту. Адже можливість постійного доступу потенційних клієнтів до такої інформації сприятиме розвитку бізнесу підприємства.

Отже, розглянемо порядок створення онлайн-курсів на підприємстві ТОВ «БухОблік+Оподаткування».

Спочатку потрібно зареєструвати підприємство. Будь-яка організація, індивідуальний підприємець при реєстрації зобов'язані вказувати види

діяльності, якими планують займатися. Для класифікації і систематизації цих видів економічної діяльності використовується Національний класифікатор України (КВЕД). Це дуже важливий етап, оскільки, якщо при реєстрації ми вкажемо один тип діяльності, а будемо займатися іншим, то це може призвести до негативних наслідків. Отже, обираємо КВЕД: 69.2 – Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування.

Щодо питання відображення у бухгалтерському обліку витрат, слід керуватися загальними положеннями національного бухгалтерського обліку і міжнародними стандартами. Так, 25 березня 2002 року набрала чинності інтерпретація SIC-32 «Нематеріальні активи – витрати на веб-сайт». SIC-32 регламентує, куди відносити витрати, пов'язані з розробкою веб-сайта для внутрішнього використання.

Для правильного та коректного відображення в обліку необхідно визначитися, що таке веб-сайт з точки зору законодавства. Згідно наказу Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України та Держкомзв'язку від 25.11.2002 р. №327/225 Веб-сайт – це сукупність програмних та апаратних засобів з унікальною адресою у мережі Інтернет разом з інформаційними ресурсами, що перебувають у розпорядженні певного суб'єкта і забезпечують доступ юридичних та фізичних осіб до цих інформаційних ресурсів та інші інформаційні послуги через мережу Інтернет [2].

Створити веб-сайт підприємство може власними силами або звернувшись до спеціалізованої фірми. Витрати, пов'язані із адмініструванням сайту (плата за хостинг, заробітна плата веб-мастера), у бухгалтерському обліку відносяться до витрат на збут та обліковуються на рахунку 93 «Витрати на збут». У податковому обліку ці витрати відносяться до складу валових так само, як і витрати на реєстрацію доменного імені.

Період експлуатації веб-сайта починається тоді, коли розробку веб-сайта завершено і бухгалтер переносить усі витрати на рахунок 127 «Веб-сайт підприємства» проведенням Д-т 127 К-т 154.

Метод амортизації підприємство обирає самостійно, виходячи з умов отримання майбутніх економічних вигод. Якщо такі умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Для амортизації витрат на створення веб-сайту прямолінійний метод найбільш підходящий. Амортизація визначається строком корисного використання.

На баланс веб-сайт зараховується за первісною вартістю, склад якої визначається п.11 та п.17 П(С) БО 8. Первісна вартість нематеріального активу, створеного підприємством, включає прямі витрати на оплату праці, прямі матеріальні витрати, інші витрати, безпосередньо пов'язані із створенням цього нематеріального активу та приведенням його до стану придатності для використання за призначенням [4].

Отже, суб'єкти господарювання, які ведуть торгівлю через Інтернет, мають знаходитись на загальній системі оподаткування та бути зареєстрованими як платник податку на додану вартість, незалежно від суми річного доходу.

Web-сайт визнається нематеріальним активом, а витрати на оплату послуг хостінгу, коллокейшину, плата за домен доцільно включати до складу загальновиробничих витрат або витрат на збут.

Список використаних джерел.

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 (МСБО 32). Фінансові інструменти: подання IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_029.

2. Про затвердження Порядку інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу Держкомінформ України, Держкомзв'язку та інформатизації Наказ, Порядок від 25.11.2002 № 327/225 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1021-02>.

3. Податковий кодекс України Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

4. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку Мінфін України; Наказ, Положення від 18.10.1999 № 242 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>.

5. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування Мінфін України; Наказ, План від 30.11.1999 № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.

УДК 705.06

Толстоносов Д.Ю., магістр групи 755 факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, майор;

Науменко М.О., професор кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, доктор філософії економічного напрямку, доцент

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ

Розглядається підхід до управління якістю підготовки випускників ВВНЗ на підставі реалізації апробованих в економіці принципів TQM – Total Quality Management.

Якість підготовки військових фахівців – це соціальна категорія, яка визначає ступінь задоволення потреб і очікувань держави, суспільства (замовника) і

самих тих, хто навчається, у формуванні і розвитку громадянських, військово-професійних і побутових компетенцій випускників, а також ступінь досягнення поставлених цілей та завдань їх підготовки.

Вимоги держави до рівня якості підготовки військових фахівців трансформуються в засвоєння на необхідному рівні відповідних освітньо-професійних програм, проведення необхідних кваліфікаційних процедур (у вигляді здачі державних іспитів, захисту кваліфікаційної роботи (дипломного проекту тощо) та отримання відповідного державного сертифікату (диплому). Інтерпретація державних вимог закладом, який безпосередньо здійснює навчально-виховний процес, знаходить своє відображення в підсумках семестрових іспитів, заліків, семінарів тощо. На підставі оцінок, які отримані випускниками на державних іспитах, та їх відповідності рубіжним результатам, можна зробити висновок, що з точки зору держави з якістю освіти у даному ВВНЗ все нормально або є проблеми щодо занадто вільного тлумачення державних вимог.

Вимоги суспільства до якості підготовки трансформуються в оцінку Замовника на підставі успішності входження випускника ВВНЗ в самостійну професійну життєдіяльність у військах. Аналіз відгуків на випускників із військ показує, що оцінка Замовника якості підготовки молодих офіцерів, особливо в практичній галузі, традиційно не дуже висока, і потрібні неперервні зусилля для підвищення якості.

Вимоги особистості до якості своєї освіти визначаються відсутністю суттєвих дисонансів між метою та результатами підготовки, відповідним станом внутрішньої комфортності.

Таким чином, якість підготовки фахівців може оцінюватися з різноманітних точок зору: з точки зору особистості (самооцінка), з точки зору Замовника (відгуки з військ), з точки зору держави (результати державної атестації і досягнення випускників). В результаті одержуються різні оцінки одного і того ж феномену, які не завжди співпадають. Тому необхідний деякий загальний погляд на проблему оцінки якості підготовки військових фахівців.

Для оцінки якості підготовки необхідно поняття норми (або еталону), тобто заданого, документально зафіксованого комплексу вимог до фахівця, які відповідають потребам особистості, суспільства і держави.

Управління підготовкою військових фахівців починається із створення моделі військового фахівця, що формалізує необхідну якість підготовки випускників, відображаючи при цьому мету управління процесом підготовки фахівців і водночас критерії якості їх підготовки.

Управління якістю є органічною складовою загального управління військовою освітою, одним з його напрямків і одним з головних завдань. Це управління виконується і розвивається в рамках діючого апарату загального

управління, але потребує акценту на сучасні технології наукового управління якістю освіти.

Окремої уваги заслуговує застосування апробованих в економіці принципів комплексного (тотального) управління якістю (Total Quality Management – TQM) продукції для розробки алгоритму управління якістю в сфері освіти, оскільки методологія TQM є необхідною складовою концепції сучасного управління будь-якою системою.

Система стандартів якості ISO 9000 і алгоритм TQM реалізують відомі загальні принципи управління, а саме:

- усвідомлення і виконання керівниками ролі лідерів в організації забезпечення якості продукції; активне включення керівників організацій в повсякденну практичну роботу з поліпшення якості;

- спрямування на постійне вдосконалення, об'єднання зусиль максимальної кількості підрозділів і рівнів управління для задоволення потреб споживачів, усунення організаційних бар'єрів між різноманітними підрозділами з метою здійснення міжфункціонального управління якістю.

Згідно з TQM поняття якості відповідає чотирьом концепціям якості: відповідність стандарту, відповідність застосуванню, відповідність вартості, відповідність прихованим потребам.

При управлінні якістю підготовки фахівця можуть використовуватися всі можливі методи управління:

1. Командні (організаційно-розпорядчі) методи управління, які здійснюються шляхом обов'язкових для виконання вказівок з реалізації вимог нормативних документів, а також наказів, директив і розпоряджень керівників;

2. Соціально-психологічні (виховні) методи управління, які виявляють вплив на свідомість і настрої учасників НВП, спонукаючи їх до високоякісної праці і чіткого виконання службових функцій з питань якості підготовки фахівця. До їхнього числа відносяться: моральне заохочення за високу якість підготовки фахівця, виховання гордості за честь марки ВВНЗ та ін.;

3. Економічні методи управління, які забезпечують створення економічних умов, які активізують колективи кафедр, відділів і служб, інших структурних підрозділів ВВНЗ вивчати потреби і запити військ, створювати умови і реалізовувати можливості підготовки висококваліфікованих фахівців, що задовольняють ці потреби і запити.

Таким чином, вибір методів управління якістю підготовки фахівця і пошук їх найбільш ефективного поєднання – найбільш творча складова реалізації управління, бо від методів управління безпосередньо залежить вплив на учасників процесу підготовки фахівця через мобілізацію людського чинника і управлінські взаємовідношення між учасниками співпраці.

УДК 631:338.32

Фесенко А.С., магістр з менеджменту організацій і адміністрування факультету «Менеджменту та економіки» Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Пономарьова М.С., доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, кандидат економічних наук

ПРАКТИЧНІ КРОКИ ПОЛІПШЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Операційна діяльність виступає центральною ланкою у процесі основної діяльності підприємства, оскільки саме від ефективності виробництва залежить ціна та якість готової продукції (товарів, робіт), а й відповідно перехід до наступного циклу в комплексі операцій зі створення і реалізації готової продукції кінцевим споживачам [1].

Приватне підприємство «Богуслав - СВ» знаходиться в с. Богуславка по вул. Центральній 116, Борівського району Харківської області. Господарство знаходиться в східній частині Харківської області, де переважає сільськогосподарське виробництво з незначною долею виробництва (переважно переробної) та помірно розвинутим транспортом. Підприємство «Богуслав - СВ» займається виробництвом рослинницької продукції. Впродовж останніх п'яти років земельний фонд господарства зберігає стабільні позиції і не змінився, та складає 1118 га. Зменшення угідь на 0,3 га в 2014 році обумовлене – вилученням орендованих земель. За досліджуваній період основною галуззю виробництва є галузь рослинництва. Порівняльний аналіз типових технологічних карт приватного підприємства «Богуслав-СВ» Борівського району Харківської області з ресурсозберігальною технологією вирощування озимої пшениці; аналіз трудомісткості технічних та технологічних операцій. Технологія вирощування озимої пшениці в досліджуваному підприємстві включала використання традиційних технічних засобів: Т-150, МТЗ-80, КПС-4, ЄКВТ-1,4, ОП-2000, ДОН-1500, ЖВП-6 та ін. За типовими технологічними картами систематизовано та згруповано витрати праці на виробництво. Найбільша питома вага в структурі витрат праці на вирощування озимої пшениці у ПП «Богуслав-СВ» Борівського району Харківської області належить процесу збирання врожаю – 64 %. Високий рівень цього показника обумовлено використанням існуючої недосконалої та високозатратної техніки й технології. Щоб зупинити збільшення затрат праці та підвищити продуктивність праці, необхідне впровадження в дію інтенсивної технології вирощування. Ефективно вирішуються ці питання з урахуванням світових технологій та тенденцій розвитку зернового виробництва створено систему

„No-Till” – економічну модель рослинництва. Для якісного здійснення всіх технологічних операцій використовується 18-метровий культиватор HORSCH. З його допомогою здійснюється різноглибинний обробіток ґрунту та вирівнювання поверхні поля. Продуктивність техніки збільшується за рахунок ширини захвату і високої швидкості обробітку. Продуктивність 400 га/добу. Застосуємо норми продуктивності даних технічних засобів та поєднаємо їх з технологічними операціями, склавши проект використання ресурсозберігальної технології порівняно з діючою технологією збирання у ПП «Богуслав-СВ» Борівського району Харківської області при площі посіву – 1118 га. Найістотнішим є зменшення витрат праці на збиранні зернових культур з 52,8 до 6,4 %. У загальному підсумку витрати згідно з проектною технологічною картою становлять 21,1 % загальних витрат праці відповідно до типової технологічної карти підприємства. Зокрема, затрати праці на 1 га скоротилися майже вдвічі, трудомісткість виробництва – втричі, відповідно продуктивність праці вирощування пшениці збільшується порівняно з фактичними даними на 102,4%. Отже, для зменшення затрат ручної праці на вирощування озимої пшениці у сільськогосподарських підприємствах доцільне впровадження ресурсозберігальної технології, яка спроможна підвищити продуктивність праці на вирощування пшениці. При цьому на 90 % скорочується парк техніки і амортизація; на 50 % – під час обробітку посівної площі; на 30 % – витрати мінеральних добрив; у три рази зменшується трудомісткість продукції.

Удосконалення операційного менеджменту в сільськогосподарському підприємстві має відбуватися за такими основними напрямками: удосконалення організаційної системи управління підприємством; оптимізація організації менеджменту і бізнес-процесів через поліпшення системи планування, обліку і контролю за основними показниками діяльності підприємством; удосконалення управління якості ресурсами і запасами; підвищення ефективності управління інноваційними процесами на підприємстві, поліпшення якості вироблюваної продукції.

Список використаних джерел.

1. Фесенко А.С. Роль та значення операційного менеджменту в сільськогосподарському підприємстві / А.С. Фесенко // тези доповідей VII Міжнародної науково-теоретичної інтернет-конференції молодих учених, аспірантів, студентів „Творчий пошук молоді - курс на ефективність» 25 лютого 2016 р. р. – Хмельницький : ХКТЕІ, 2016. – 446 с. С 358-360.

2. Савченко В.Д. Операційний менеджмент: навч. посіб. / В.Д. Савченко. - Харк. Нац. Аграр. Ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2006. – 275 с.

3. Пономарьова М.С. Особливості менеджменту в сільськогосподарських підприємствах / М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія. “Економічні науки». - 2012. - № 10. С.133- 139. - 234 с.

4. Фесенко А.С. Удосконалення операційного менеджменту в сільськогосподарському підприємстві (на прикладі приватного підприємства «Богуслав-СВ» Борівського району Харківської області) / А.С. Фесенко // матеріали студентської науково-практичної конференції «Формування ефективної системи управління розвитком сільськогосподарських підприємств». 9-10 лютого 2017 р. ХНАУ. Харків.

УДК 355.657

Харченко М.М., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Товма Л.Ф.**, старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, капітан

ТЕХНОЛОГІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОЛЬОВИХ ЗАСОБІВ ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ ДЛЯ РОЗШИРЕННЯ ЇХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ

При виконанні службово-бойових завдань чисельними підрозділами в польових умовах для приготування їжі використовуються, як правило, кухні причіпні КП-125, КП-130.

Кухня причіпна КП-125 призначена для приготування і транспортування їжі на 125 чоловік із двох страв (першої і другої) та окропу для чаю в польових умовах. Крім того, в кухні можна проводити смаження м'ясних і рибних страв, пасерування овочів, випікання хлібу та сушіння сухарів. Тактико-технічна характеристика кухні причіпної КП-125 передбачає приготування їжі на ходу, на місці може експлуатуватися без ходової частини з установкою її осередку на ґрунті або в приміщенні.

В умовах автономних дій особливою проблемою для продовольчої служби може стати завдання забезпечення військ хлібом. Пропонується декілька можливих способів її вирішення, а саме:

1. Підвезення хліба з пекарень з'єднань та військових частин, що дислокуються поблизу району виконання службово-бойових завдань.

2. Забезпечення військових оперативних резервів у міру необхідності хлібом довготривалого зберігання. Це потребує, по-перше, розробки декількох видів пробних зразків зазначеної продукції та вибору найбільш оптимального виду; по-друге, визначення потенційних постачальників хліба довгострокового зберігання в різних регіонах країни та укладання з ними угод.

3. У разі концентрації в одному регіоні значної кількості військ і, якщо місцеві хлібозаводи не працюють, то може розгортатися польовий механізований хлібозавод (ПМХ). ПМХ складається з двох відділень. Виробнича потужність кожного з них – 3 т хліба на добу.

4. Модернізації польових засобів приготування їжі для розширення їх функціональних можливостей.

Розглянемо детальніше четвертий пункт. Заздалегідь до виконання службово-бойових завдань у відриві від пунктів постійної дислокації необхідно прийняти дієві заходи для створення необхідних умов проведення технологічного процесу випікання хлібу. З цією метою вивчається тактико-технічна характеристика причіпної кухні та використовується її можливий потенціал для удосконалення функціональних застосувань. Проводиться ретельний аналіз і вивчення технічної документації. Розробляються креслення пропонуваніх змін та пояснювальна записка до них. Проводяться консультації з інженерами, що спеціалізуються на технологічному обладнанні для приготування їжі в польових умовах. Обґрунтовується необхідність та доцільність модернізації, проводяться розрахунки, оформлюються документи, на які необхідно отримати експертний висновок.

Слід зазначити, що у всіх випадках у з'єднаннях (частинах) за рахунок економії хліба повинні створюватися запаси сухарів.

У зв'язку із впровадженням у війська стандартів НАТО, у тому числі і в систему харчування, слід переходити на зразки польової техніки тилу, які прийняті у військах країн НАТО. Вказані зразки, на відміну від існуючих в Україні технічних засобів приготування їжі (кухні автомобільні ПАК-200, кухні причіпні КП-125 та КП-130), не призначені для приготування їжі із свіжих, сирих та консервованих продуктів. Вони призначені для розігріву напівфабрикатів високого ступеню готовності. Відповідно, слід розробити такі напівфабрикати (групові раціони) на 10, 50, 100 осіб. Наприклад, напівфабрикати перших страв (борщі, супи), напівфабрикати готових м'ясних та рибних порцій в соусах, напівфабрикати гарнірів.

Отже, технологія модернізації польових засобів приготування їжі передбачає розширення їх функціональних можливостей для забезпечення багаточисельних підрозділів.

УДК 330.1

Царевський К.О., студент 6.05.10.13.02 навчальної групи факультету економіки та права Харківського національного економічного університету ім. С.Кузнеця;

Шиян Д.В., завідувач кафедри економіки підприємства та менеджменту Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, доктор економічних наук, професор

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

В сьогоденних умовах ефективність діяльності підприємства є запорукою його стратегічного виживання в ринковій економіці. Тому нами було вирішено

розпочати розгляд проблеми ефективності використання земель сільськогосподарського виробництва саме з питання поняття категорії «економічна ефективність».

Загально відома «формула економічної ефективності», згідно з якою «чисельником» є результат (ефект) виробництва, а «знаменником» – ресурси (витрати) для його одержання. При цьому відсутня єдність серед економістів відносно того, що прийняти за «чисельник», тобто який саме показник може найкращим чином характеризувати цю ефективність [1, с. 5].

Якщо звернутись до більш детального розгляду самої категорії «ефективність», то в першу чергу необхідно послатись на думку академіка НААН В.Г. Андрійчука В підручнику «Економіка підприємств агропромислового комплексу» він додає наступне її визначення: «...результативність певного процесу, дії, що вимірюється співвідношенням між отриманим результатом і витратами (ресурсами), що його спричинили. [2, с.440]. При цьому підкреслюється багатогранність вияву даної категорії, що пов'язано з існуванням багатьох видів ефекту та різноманітністю витрат (ресурсів), що їх спричинили. Далі автор наводить визначення саме економічної ефективності як зіставлення ефекту, отриманого саме від економічної діяльності з витраченими на його одержання економічними ресурсами, що є обмеженими і вимагають постійного відновлення.

Також Андрійчук В. Г. пропонує виділяти наступні види ефективності:

1. технологічна;
2. економічна;
3. соціальна;
4. екологічна [Там само, с.441].

Л.А. Теремець визначає технологічну ефективність як рівень використання земель в процесі виробництва, головним критерієм якого є науково-обґрунтована система ведення сільського господарства. Іншими словами, критерій ефективності оцінюється: 1) через максимізацію виробництва при певному об'єму земельних ресурсів; 2) через мінімізацію кількості земельних ресурсів, що забезпечують заданий об'єм виробництва[3]. Соціальну ефективність використання земель, з її точки зору, слід розглядати як відношення отриманих позитивних соціальних результатів до витрат, що використовувалися на досягнення стратегічних цілей соціально-політичної системи та реалізації загальнодержавних, галузевих та індивідуальних інтересів. Показники цього виду ефективності враховують соціально-економічні наслідки з реформування земельних відносин, прийнятих законів і норм, управлінських рішень різного рівня. При неможливості виконання кількісної оцінки ефекту потрібно проводити якісну оцінку їх впливу..

Соціальна ефективність відповідно знаходить своє відображення у таких соціальних пріоритетах:

- рівень заробітної плати та динаміка її підвищення;
- соціальні виплати на відпочинок, оздоровлення, організацію дозвілля;
- покращення умов праці і скорочення тривалості робочого дня без зменшення заробітної плати;
- ліквідація важкої і непрестижної ручної праці, підвищення рівня безпеки працівників, запобігання професійним захворюванням;
- створення умов для підвищення освіти і професійного зростання працівників, поліпшення професійної підготовки персоналу;
- поліпшення побутових умов трудового колективу.

Наведемо ще кілька підходів до визначення економічної ефективності виробництва. За думкою В.Л. Анічина економічна ефективність виражає відносну результативність і може бути визначена через корисний ефект, тобто коли абсолютний результат перевищує сукупні витрати на виробництво. Формою прояву цього ефекту є виражений в грошовому еквіваленті чистий дохід і прибуток, які й виступають головними критеріями ефективності [4, с. 31].

Як зазначає О.Г. Шпикуляк економічна ефективність виробництва виражається через результативні показники, які свідчать про кількісне та якісне співвідношення між затратами й отриманими результатами (ефектом, що визначається витратами виробництва, які в сукупності у вартісному вимірі складають ефективність) [5, с. 6].

З точки зору О.В. Олійника, В.Й. Шияна, В.В. Олійник, які розрізняють ці види ефективності, але вважають економічну ефективність найбільш взаємопов'язаною із конкурентоспроможністю, категорія ефективності свідчить про повне задоволення суспільних та особистих потреб за найбільш раціонального використання наявних ресурсів [6, с. 33]. Цю думку також доповнюють О.В. Ульяновченко, Л.А. Євчук, І.В. Гуторова, які вважають, що ефективність – це результат, оцінений в статистиці, тому за різних умов господарювання вона буде різною [7, с. 16]. У той же час, основним показником конкурентоспроможності Д.Г. Легеза вважає показник норми прибутку [8, с. 362], який, як зазначалося вище, багато дослідників відносять до показників економічної ефективності виробництва.

На думку а Й.С. Завадського, ефективність аграрного сектора економіки лише на третину зумовлюється вкладеннями в техніку й устаткування, а усе інше залежить від людського чинника, інтелектуального потенціалу, кваліфікаційного рівня, здібностей керівників і спеціалістів [9]. О.В. Гунченко трактування економічну ефективність як процес отримання результатів від

затрачених ресурсів, що характеризується окрім економічних, показниками соціальної і екологічної ефективності та перебуває під впливом дій внутрішніх та зовнішніх факторів [10].

Виходячи з вищевикладеного можна виділити кілька важливих позицій які обумовлюють поняття економічної ефективності. По-перше, це витрати ресурсів або капіталу. При цьому важливим є не просто понесенні витрати, а витрати які дають позитивний ефект. В протилежному випадку немає сенсу говорити про ефективність діяльності. З свого боку фактори, які формують ефективність землекористування різні та чисельні.

Список використаних джерел.

1. Курносенко Л. В. Економічна ефективність виробництва молока та шляхи її підвищення в господарствах різних форм власності в умовах переходу до ринку (на прикладі скотарських господарств приміської зони м. Одеси) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / Л. В. Курносенко. – М., 1999. – 19 с.

2. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: підручник. / В.Г. Андрійчук. - К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.

3. Теремець Л. А. Система показників ефективності використання земель у сільському господарстві / Теремець Л. А // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Вип. 2 (5) – Т. 3. – Полтава : ПДАА. – 2012. – С304-308.

4. Аничин В. Л. Совершенствование межотраслевых взаимодействий в молочно-продуктовом подкомплексе : монографія / В. Л. Аничин, Д. Ю. Чугай. – Белгород : Изд-во БелГСХА, 2011. – 213 с.

5. Витрати та ефективність виробництва продукції сільськогосподарських підприємствах (моніторинг) / О. Г. Шпикуляк, Ю. П. Воскобійник, О. В. Овсянніков та ін.; За ред. О. Г. Шпикуляка, Ю. П. Воскобійника, О. В. Овсянникова. – К., 2007. – 294 с.

6. Олійник О. В. Підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств на ринку зерна : монографія / О. В. Олійник, В. Й. Шиян, В. В. Олійник / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : ХНАУ, 2011. – 227 с.

7. Ульяновченко О. В. Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств та стратегічні аспекти її формування : монографія / О. В. Ульяновченко, Л. А. Євчук, І. В. Гуторова. – Х. : Віровець А. П. «Апостроф», 2011. – 340 с.

8. Легеза Д. Г. Конкурентоспроможність продукції сільськогосподарських підприємств : монографія / Д. Г. Легеза. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2011. – 396 с.

9. Завадський Й.. Фактори мотивації персоналу в менеджменті / Й Завадський., Л. Червінська //Економіка України. – 1999. - №9. – С.53.-59.

10. Гунченко О.В. Теоретико-методичні аспекти оцінки економічної ефективності використання земель сільськогосподарських підприємств / О.В. Гунченко //Всiник ХНАУ. Серiя «Економiчнi науки». -2014. - №6. -С. 235-242.

УДК 355.65

Цеков Є.О., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України солдат

Орел О.В., доцент кафедри тилового забезпечення факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник

ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО ДО КОНСТРУКТИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПРЕДМЕТІВ ФОРМЕНОГО ОДЯГУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НГУ

Реалії сьогодення та конфлікт України з Росією показали, що Сили охорони правопорядку України не відповідають сучасним вимогам. Тому першим пунктом коаліційної угоди, підписаної 21 листопада 2014 р., значиться “Реформа системи національної безпеки та оборони”, в якій ставиться мета набуття членства в НАТО. У травні 2015 року Президент України підписав указ про введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України “Стратегія національної безпеки України”, де одними з основних завдань Стратегії є забезпечення інтеграції України в Європейський Союз і формування умов для вступу в НАТО.

НАТО – велике військово-політичне об’єднання, яке розуміє сучасні реалії та намагається підлаштовувати власні збройні сили під сучасні виклики і загрози. Тому рішення орієнтувати українські Сили охорони правопорядку на стандарти НАТО є вірним, адже саме у країн Альянсу накопичено величезний досвід участі в сучасних бойових діях – від операцій в Афганістані та Іраку до боротьби з піратством біля берегів Сомалі. Як наслідок, постає необхідність впровадження натовських стандартів до конструктивних елементів предметів форменого одягу військовослужбовців НГУ для більш практичного та якісного використання.

УДК 336:355

Черних А.О., Марченко Р.О., курсанти 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат

Василенко В.П., доцент кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України, кандидат технічних наук, доцент

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРІБНОГО ОБСЯГУ ФІНАНСУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ГАРАНТУВАННЯ ВОЄННО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Розглядається методика розрахунку потрібного обсягу та загальної структури фінансування на утримання Національної гвардії України (НГУ) в сучасних умовах.

В сучасних умовах оборона покликана давати найбільш ефективні рішення сучасних воєнно-економічних завдань захисту держави від будь-яких посягань ззовні, а також швидкої локалізації внутрішніх конфліктів та забезпечення стабільності в країні. До того ж, слід постійно дбати про гідне місце України в системі міжнародної безпеки. Одним з найважливіших критеріїв, що характеризує прагнення держави забезпечити необхідні умови розвитку НГУ, підтримання стану її бойової готовності в належному стані, є рівень оборонних видатків та їхній розподіл на три укрупнених статті:

- 1) “Утримання особового складу НГУ”;
- 2) “Утримання, закупівля військової техніки та озброєння, проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт” ;
- 3) “Підготовка НГУ та їхнє матеріально-технічне забезпечення та інші потреби НГУ”.

Протягом останніх семи років видатки на потреби внутрішніх військ не перевищували щорічно половини від нормативної потреби і становили 21,0% – 47,7% [1]. З формуванням НГУ та її використанням для виконання бойових завдань на південному сході країни фінансове забезпечення потреби військ різко зросло (до 52,8% від нормативної потреби у 2015 р. [2]), що відповідає зрозумілим обставинам. При поверненні до мирного часу заново буде необхідно вирішувати питання прогнозування потрібного обсягу та структури видатків для НГУ.

Запропонована методика проведення розрахунків потреб у фінансуванні НГУ, яка базується на врахуванні співвідношень між укрупненими статтями видатків, враховуючи дані щодо запланованої чисельності особового складу та

працівників НГУ та розроблена у відповідності до європейського досвіду фінансування потреб оборони [3].

Обґрунтовано потрібне співвідношення між укрупненими статтями видатків на рівні 50% : 25% : 25%. Запропоновано використати цю структуру як базову для визначення укрупненої оцінки потрібних річних обсягів фінансування у мирний час на НГУ в цілому, та за укрупненими статтями витрат. При цьому застосовується метод структурної аналогії [4]. За базову, приймається стаття витрат – «Утримання особового складу НГУ».

Методика складається з трьох послідовних етапів для виконання:

– перший етап - обчислюється розмір середньостатистичного грошового забезпечення військовослужбовця та середньостатистичної заробітної плати працівника НГУ за рік;

– другий етап - виконується розрахунок потреб на утримання особового складу та працівників НГУ на наступний рік, виходячи з даних про їх плануєму чисельність в цьому році;

– третій етап - виходячи із розрахованих потреб видатків за статтю «Утримання особового складу НГУ», обчислюємо потреби за статтями «Утримання, закупівля озброєння та військової техніки, проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт» і «Підготовка НГУ та їхнє матеріально-технічне забезпечення та інші потреби НГУ» і отримуємо розрахунок фінансових потреб НГУ на наступний рік.

Запропонована методика дозволяє досить обґрунтовано прогнозувати потрібний обсяг та укрупнену структуру видатків Національної гвардії України в умовах мирного часу.

Список використаних джерел.

1. Біла книга 2012: Внутрішні війська [Текст]/ Видавництво: «Біла книга 2012: ВВ МВС України», 2013. Підготовлено оперативним управлінням штабу Головного управління. – 87 с.

2. Біла книга 2015: Національна гвардія України [Текст]/ Видавництво: «Біла книга 2015: НГУ», 2016. Підготовлено оперативним управлінням штабу Головного управління НГУ. – 88 с.

3. Военные расходы стран мира: справочные данные [Текст] // Зарубежное военное обозрение. – 2002. – № 6. – С. 15-20.

4. Василенко В.П., Лазарев А.А., Осипенко С.Н. Военно-экономический анализ, научно-техническое сопровождение разработки, производства и испытаний вооружения ПВО [Текст]/В.П.Василенко, А.А.Лазарев, С.Н.Осипенко. –Харьков: ВИРТА ПВО, 1992. – 247 с.

УДК 355.61

Черних А.О., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат
Каплун С.О., доцент кафедри економічних дисциплін факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат педагогічних наук, доцент

МІСЦЕ ТА РОЛЬ НАЧАЛЬНИКІВ СЛУЖБ ТИЛУ У ВЕДЕННІ ФІНАНСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

Фінансове господарство є галуззю військового господарства та тісно пов'язано з галузями економіки країни. Фінансове господарство військових частин Національної гвардії України також є частиною фінансової системи України, оскільки воно безпосередньо пов'язано з бюджетною системою і іншими фінансовими інститутами країни.

Таким чином удосконалення фінансового господарства військових частин є запорукою прийняття відповідних управлінських рішень щодо раціонального та ефективного використання бюджетних коштів на всіх рівнях військового управління.

Фінансове господарство військової частини представляє собою систему фінансових органів та відносин між ними і структурними підрозділами (службами) військової частини, відповідними посадовими особами, іншими фізичними та юридичними особами в ході управління фінансовими ресурсами, виділеними у розпорядження військової частини.

Фінансовою діяльністю військової частини керує командир. Він здійснює загальне керівництво і розпоряджується виділеними коштами (згідно діючого законодавства). Начальник фінансового органу має організаційно-постачальні і контрольні функції. Начальник штабу, заступник командира, начальники служб несуть відповідальність за дотримання штатної дисципліни, своєчасне витребування і вірне використання коштів по підлеглим службам.

Начальники служб тилу у взаємодії з фінансовими органами відіграють одну з найважливіших ролей в організації фінансового господарства військової частини: відповідають за своєчасне і вірне планування потрібних коштів для служб, якими вони керують; відповідають за вірне, доцільне і економне витрачання цих коштів; складають обґрунтовані розрахунки на потрібні кошти, що передаються начальнику фінансового органу для складання проекту кошторису і уточнення заявки; переглядають (після отримання від вищого фінансового органу грошових призначень) заплановані витрати, приводять їх у відповідність з виділеними коштами; можуть за дорученням командира частини

дозволяти видачу підзвітних сум, затверджувати авансові звіти та інші витратні документи.

Таким чином процеси упорядкування, деталізації та перезавантаження відносин щодо планування, витребування та контролю витрачання бюджетних коштів між фінансовим органом (службою) з одного боку – службами тилового забезпечення – є доцільною необхідністю що обумовлена сучасними викликами та загрозами нашого суспільства, а також виступає одним з напрямків удосконалення фінансового господарства.

Отже питання перспектив вдосконалення фінансового господарства військових частин як складової військового господарства Національної Гвардії України в сучасних умовах має дуже велике значення для успішного виконання завдань підрозділами Національної гвардії України та потребує подальшого дослідження та вдосконалення.

УДК 331.108

Черних А.О., курсант 512 навчальної групи факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України

Шаповал О.А., доцент кафедри менеджменту та військового господарства факультету №3 (економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент

СУЧАСНІ НАПРЯМИ В СТРАХУВАННІ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ

У роботі сформовано сучасні погляди на страхування банківських ризиків.

На сьогоднішній день діяльність банківських установ характеризується як найбільш ризикова, тому що може спричинити негативний вплив на діяльність фізичних, юридичних осіб та в цілому суспільстві. Банківські ризики можуть викликати як банкрутство підприємств та установ, так і взагалі кризу у банківському секторі держави. Тому найпоширенішим засобом мінімізації банківських ризиків є страхування.

Показано, що страхування банківських ризиків поділяють на два типи:

1. Страхування стандартних фінансових ризиків.
2. Комплексне банківське страхування (BBB — Bankers Blanket Bond).

Обґрунтовано, що активне впровадження інформаційних технологій у банківській сфері призводить до виникнення цілком нової сфери ризиків, здатних спричинити негативний вплив на процес економічної діяльності банків. На жаль, розвиток глобальних систем автоматизації різноманітних операцій, електронного зв'язку, дистанційного доступу до конфіденційних даних призвів і до «інтелектуалізації» злочинності та шахрайства.

Кадрова політика у Національній гвардії – сукупність принципів, напрямів, форм та методів діяльності органів військового управління, спрямованої на створення цілісної системи формування, підготовки, ефективного використання особового складу, забезпечення потреб кожної особистості, розвитку у неї стійкої мотивації до військової служби та можливості реалізації свого потенціалу під час її проходження.

Досліджено, що цей напрямок роботи страховиків і банкірів в Україні недостатньо вивчений. Це пов'язано, в першу чергу, з тим, що попит на цей продукт з точки зору реального страхування банківських ризиків (у багатьох випадках є фіктивне страхування) був відсутній до останнього часу. Для прикладу, на Заході використання комплексного банківського страхування вважається престижним, а в деяких випадках і обов'язковим.

Доведено, що в Україні страхування банківських ризиків є досить обмеженим, багато видів страхування, які масово використовуються в міжнародній практиці, майже не використовуються українськими банками, що пов'язано із специфічними умовами, які склалися в Україні. Також страховий ринок України ще недостатньо розвинутий порівняно зі страховими ринками розвинутих країн, що спричинює ненадійність роботи українських страхових компаній. З огляду на економічні умови в Україні, використання страхування ризиків банками дозволило б значно стабілізувати їх діяльність, захистити від широкого кола ризиків та внесло б істотний внесок інтеграції української банківської системи у міжнародну.

Отже, страхування ризиків банками є одним з методів забезпечення фінансової стабільності і має бути обов'язковим компонентом захисту від невизначеної ситуації на ринку і впливу непередбачених факторів.

УДК 631.1

Чистякова І.С., студентка факультету інженерів землевпорядкування Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Пономарьова М.С., доцент кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, кандидат економічних наук

СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Земельна реформа, як основна складова аграрної реформи, виявила значну кількість складних, багатогранних проблем, пов'язаних з оцінкою ефективності

використання землі в ринкових умовах господарювання. За час проведення аграрної реформи в Україні поняття ефективності майже не ставилося в центрі уваги на державному рівні. Оцінити сучасний стан, особливості та проблеми використання земельних ресурсів Харківської області як основу для подальшого ефективного розвитку сільського господарства.

Земля є одним із головних факторів виробництва, ефективність використання якого тісно пов'язана з використанням живої праці і матеріальних ресурсів. Тому поняття ефективності землекористування переплітається з поняттям ефективності сільськогосподарського виробництва.

Економічна ефективність сільськогосподарського виробництва визначається шляхом порівняння отриманого результату і ефекту із витратами і ресурсами і означає одержання максимальної кількості продукції з одного гектара земельної площі, від однієї голови худоби при найменших затратах праці і коштів на виробництво одиниці продукції.

Економічна ефективність використання землі характеризується обсягом виробництва продукції рослинництва і тваринництва з 1 га земельної площі при найменших затратах на її одиницю. Економічну ефективність використання сільськогосподарських угідь розглянемо на прикладі Харківської області.

Станом на 1 січня 2016 року із загальної площі Харківської області, яка становить 3141,8 тис. га., сільськогосподарські угіддя займають 2418,6 тис. га (76,9 %), з них рілля — 1927,6 тис. га (79,7 %), пасовища — 308,7 тис. га (12,7 %), сіножаті — 119,5 тис. га (5 %), перелоги — 14,1 тис. га (0,6 %), та багаторічні насадження — 49,3 тис. га (2 %). У структурі посівних площ за 2015 рік зернові культури становлять 57 %, технічні — 27,8 %, кормові — 7,9 %, овочі та картопля — 7,3 % [3]. Водночас, за роки земельної реформи в структурі сільськогосподарських угідь відбулися певні зрушення. Питома вага ріллі в площі сільськогосподарських угідь зменшилась відповідно з 82,0 % у 1992 році до 76,9% у 2015 році, до того ж з'явилися перелоги загальною площею 14,1 тис. га. Отже, спостерігаються деякі позитивні тенденції у зміні структури угідь, що ведуть до зменшення розораності земель, проте вказані темпи трансформації орних земель в інші види угідь не можна визнати достатніми, суцільними по території області та збалансованими відносно виробництва сільськогосподарської продукції у необхідних обсягах. Впровадження заходів з оптимізації землекористування неможливе без оптимізації співвідношення земельних угідь. Вважається оптимальним, коли відношення дестабілізуючих способів землекористування до стабілізуючих (природні кормові угіддя, ліси, лісосмуги) не перевищує одиниці. До цього відношення не входять урбанізовані і техногенно змінені території. Тобто, розораність земель області не повинна перевищувати 40 %, а частка ріллі від площі сільськогосподарських угідь - 50 % [4].

На одного жителя області припадає 0,84 га сільськогосподарських угідь, з них ріллі — 0,70 га. Щорічно в процесі оранки розпушується та перевертається 25–30 сантиметровий шар ґрунтового профілю, що відповідає близько 50 км³ ґрунту [4]. Таке надмірне антропогенне навантаження призводить до забруднення та виснаження ґрунтів, а в сукупності з природними факторами підсилює та прискорює розвиток однієї з найголовніших геоecологічних проблем Харківської області - ерозії земель, що зумовлює значні економічні втрати у сільському господарстві. Частка еродованих земель Харківської області сільськогосподарського призначення постійно зростає й на 2015 рік досягла вже 37 % від площі ріллі. З кожного гектара землі щорічно змивається від 5 до 15 м³ ґрунту, що призводить до зменшення врожайності на 30–70 % та до зниження якості сільськогосподарської продукції. У цілому структура земельного фонду визначається дуже високим сільськогосподарським освоєнням території, урбанізацією й індустріалізацією життєвого простору. Рівень родючості ґрунтів Харківської області наближається до природного. Таке інтенсивне використання земельного фонду в регіоні в значній мірі визначає еcологічну ситуацію й негативно впливає на наступний її розвиток стосовно земельних ресурсів. Вплив сільськогосподарського виробництва, промисловості, розвиток комунікацій, урбанізація й індустріалізація обумовили високий ступінь антропогенної деградації земельного фонду.

Список використаних джерел.

1. Булигін С.Ю. Оцінка географічного середовища та оптимізація землекористування. / Булигін С.Ю., Думін Ю.В., Куценко М. В. — Х.: ТОВ «Світло зі Сходу», 2001. — 168 с.
2. Грабак Н.Х. Основи ведення сільського господарства та охорона земель. / Грабак Н.Х., Топіха І.Н., Давиденко В.М., Шевель І.В. – К.: Професіонал, 2006. – 570 с.
3. Рябуха І. С. Трансформування земельних відносин в Україні та концептуальна модель їхнього розвитку / І. С. Рябуха // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер. : Економічні науки. - 2013. - № 8. - С. 255-259. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2013_8_38
4. Добровольська Н. В. Моделювання ерозійної небезпеки земель для територіальної організації землеробства / Н. В. Добровольська, В. А. Бережний // Часопис соціально-еcономічної географії: Міжрегіональний збірник наукових праць. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011 - Вип. 11 (2) - 2011. - С. 182–185.

УДК 330.146

Шляхта Н.С., студентка факультету обліку і фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Ковальова О.В., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, кандидат економічних наук

НА ЯКІ ЦІЛІ ПІДПРИЄМСТВА МОЖУТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИ НЕРОЗПОДІЛЕНИЙ ПРИБУТОК

Питання на які ж цілі можна використовувати нерозподілений прибуток завжди було актуальним для головних бухгалтерів. Досить часто головний бухгалтер не в змозі дати відповіді на поставлене питання. На сьогодні існує велика кількість наукових робіт, присвячених розгляду різних аспектів управління прибутком підприємства. На нашу думку, не достатньо приділено ролі нерозподіленого прибутку що безпосередньо впливає на формування дивідендної політики на підприємстві.

Стабільність та розвиток функціонування підприємства в значній мірі забезпечує його власний капітал. Потреба у власному капіталі, в першу чергу, виникає тоді, коли протягом звітного періоду відбувається неодноразове покриття надходжень та витрат. Питання формування та обліку власного капіталу підприємства регламентуються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», а також обліковою політикою підприємства. Власний капітал складається з таких елементів: зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокриті збитки) минулих років, неоплачений капітал, вилучений капітал. Власний капітал підприємства збільшується на суму нерозподіленого прибутку і зменшується на суму непокритих збитків. Сума нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) наводиться в балансі (звіті про фінансовий стан) як прибуток (збиток), що спрямований на поповнення резервного капіталу; збільшення статутного капіталу; виплату дивідендів. Розподіл прибутку здійснюється у порядку, передбаченому установчим договором чи статутом. Тобто нерозподілений прибуток – це сума прибутку, яка може бути реінвестована у підприємство. Він визначається як сума чистого прибутку, що залишається у підприємства після поповнення статутного капіталу, резервного фонду, нарахування дивідендів та проведення інших виплат власникам. За умови неефективної господарської діяльності підприємства та здійснення значних вилучень прибутку власниками підприємство може мати непокриті збитки, що зменшують розмір власного капіталу. Сума нерозподіленого

прибутку поточного року розраховується як сума нерозподіленого прибутку за попередній рік і сума чистого прибутку за поточний рік. Від цієї суми вираховуються суми нарахованих дивідендів за поточний рік і суми на поповнення резервного капіталу чи на поповнення статутного капіталу та на інше використання прибутку.

Існує величезна кількість актуальних питань, що відносяться до обліку капіталу власників, пов'язаних з проблемами, як теорії, так і практики. Наприклад, до їх числа можна віднести питання першого загальновідомого застосування даного терміну, спірність включення деяких складових в структуру капіталу, відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку та неоднозначності їх відображення в звітності та інші не менш актуальні питання. Відносно структури капіталу власників не викликає сумніву факт включення нерозподіленого прибутку або непокритого збитку в ряди його складових.

Розподіл прибутку компанії, рішення, які витрати потрібно виробляти за її рахунок, може здійснюватися лише власниками організацій – учасниками або акціонерами. Отже, бухгалтерський облік рішення акціонерів (учасників) буде залежати від вказівок, зафіксованих протоколом загальних зборів, даних керівництву компанії. Але багато хто при прийнятті даного рішення продовжують стикатися з певними помилками. Саме бухгалтер здатний підказати правильне рішення учасникам і акціонерам товариства.

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) відображається або як сума нерозподіленого прибутку, або як сума непокритого збитку. Сума непокритого збитку наводиться в дужках при визначенні підсумку власного капіталу [1]. Згідно з Рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 08.04.2004 року №123 «Про затвердження зразкових Статуту та внутрішніх Положень відкритого акціонерного товариства» порядок розподілу прибутку і покриття збитків Товариства визначаються рішенням загальних зборів відповідно до чинного законодавства України та Статуту Товариства; за рахунок чистого прибутку, що залишається в розпорядженні Товариства; виплачуються дивіденди; створюється та поповнюється резервний фонд (капітал); накопичується нерозподілений прибуток (покриваються збитки); напрями використання додаткових фінансових ресурсів Товариства, отриманих за рахунок накопичення нерозподіленого прибутку, затверджуються загальними зборами акціонерів [2].

Таким чином, подальшого розвитку та детального розгляду потребує удосконалення методичних основ формування та використання нерозподіленого прибутку у складі власного капіталу підприємства, у тому числі з урахуванням дивідендної політики підприємства та інших напрямів його використання.

Список використаних джерел.

1. Тягнирядно Л. Л. Інформаційні аспекти обліку, аналізу та розкриття інформації про зміни балансової вартості власного капіталу акціонерних товариств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/684/35/>.

2. Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 08.04.2004 року №123 «Про затвердження зразкових Статуту та внутрішніх Положень відкритого акціонерного товариства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua_

З М І С Т	
Агамамедов Д.Б. Романчик Т.В СУТНІСТЬ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА.....	4
Антикало В.В. Гафуров О.В. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ УМОВ ПРОВЕДЕННЯ БАННО-ПРАЛЬНИХ ЗАХОДІВ НА ПОЛІГОНАХ.....	5
Афанасьєв К.М Товма Л.Ф УДОСКОНАЛЕННЯ НАБОРІВ СУХИХ ПАЙКІВ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ БРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ.....	6
Бабенко С.В., Бондаренко О.Г., МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ КОНКУРСНИМИ ПОСТАВКАМИ М'ЯСОПРОДУКТІВ У ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	8
Біленький В.Ю Крамаренко К.М. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	9
Білоус Є.О., Писаревський С.В., РОЗРОБКА АЛЬТЕРНАТИВ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ КРИЗИ.....	11
Божко А.Ю., Крамаренко К.М., СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	12
Бойчук М.П., Крамаренко К.М., СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	14
Буганов О.О., Зозуля А.В., ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ СЛУЖБ ТИЛУ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	16
Вінарский С.Е., Гафуров О.В., ПЕРЕВІРКА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ.....	18
Вінарский С.Е., Романчик Т.В., ПРІОРИТЕТИ ТА ЗАГРОЗИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ.....	20
Головко А.М., Товма Л.Ф., ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВИХ РЕСУРСІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	21
Гордієнко К.С., Гуржій Н.Г. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	23
Господицько Г.А., Сахненко О.І., ОСОБЛИВОСТІ ТА РОЛЬ СФЕРИ ПОСЛУГ В ЕКОНОМІЦІ.....	25
Дворяк Я.О Товма Л.Ф., РОЗРОБКА ПРОДУКТІВ ІЗ ПІДВИЩЕНОЮ ХАРЧОВОЮ ЦІННІСТЮ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ РАЦІОНІВ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	28
Демчук І.В Бондаренко О.Г., РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДСОБНОГО ГОСПОДАРСТВА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	30

З М І С Т	
Драган О.А Науменко М.О. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ДОСЛІДЖЕННІ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ.....	32
Драган О.А., Осипенко С.М., ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НГУ.....	34
Єжов О.В., Бондаренко О.Г РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НГУ ПІД ЧАС СТИХІЙНОГО ЛИХА.....	35
Захаров І.К., Ломовських Л.О., ЧІЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНИ.....	37
Кобиляцький В.В., Морозова Л.В., ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	39
Кобиляцький В.В., Морозова Л.В., ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ.....	42
Коробко А.В., Осипенко С.М ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	44
Коробко А.В., Сахненко О.І., АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА НА РИНКУ ПОСЛУГ.....	45
Корчак Д.С., Орел О.В., НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЧАЛЬНИКА ПРОДОВОЛЬЧОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ ТА ЙОГО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СБЗ.....	48
Кравченко Я.В., Гончаренко Н.Г., БАНКІВСЬКІ РЕСУРСИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ФОРМУВАННЯ.....	49
Кравченко Я.В., Крамаренко К.М., НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	51
Краснобрижій Д.В. Олійник Т.І. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	53
Кримов П.Г. Грабовський Э.М. РИНОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОСЛУГ.....	55
Кулашкін О.Ю. Гафуров О.В. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНОСТІ РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НГУ.....	58
Ланцман О.Д. Каплун С.О ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ФУНКЦІЙ У КОЛІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОBOB'ЯЗКІВ СЛУЖБ ТИЛУ НАЧАЛЬНИКІВ СЛУЖБ ТИЛУ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ.....	58

З М І С Т	
Латюк Р.Ю. Касім О.Г. РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО ШТАТНОЇ СТРУКТУРИ НГУ.....	60
Лукашин О.Л. Орел О.В. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРЕСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ПОВСЯКДЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБ ТИЛУ НГУ.....	61
Максимова М.М., Романчик Т.В., АНАЛІЗ ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ СИТУАЦІЙ БАНКРУТСТВА НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	62
Максимова М.М., Шаповал О.А. РОЛЬ КЕРІВНИЦТВА В УПРАВЛІННІ ЗМІНАМИ.....	63
Малиш І.А. Бухало О.В. ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТО СПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	64
Медведчук С.С., Орел О.В., СТАНДАРТИ НАТО ДЛЯ ВІЙСЬКОВОЇ ФОРМИ ТА СПОРЯДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НГУ.....	66
Мевша О.В Герасименко В.М., ІНТЕГРАЦІЙНІ УГРУПУВАННЯ, ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІКИ.....	67
Миргородова М.О Гуржій Н.Г. АВС – АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЗБУТОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	68
Мірошниченко В.В., Товма О.А., МЕТОДИ ЗМЕНШЕННЯ РИЗИКІВ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	70
Мірошниченко В.В., Чухлата Ж.Г., КОНСОЛІДАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОРГАНІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	72
Муратова О.С Герасименко В.М ДОСЯГНЕННЯ ЯКОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ШЛЯХОМ ВДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ.....	73
Муратова О.С. Морозова Л.В. ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗОН В РІЗНИХ КРАЇНАХ.....	75
Овсянніков В.А. Василенко В.П. ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ДЕФІЦИТУ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	78
Овсянніков В.А., Орел О.В., АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО ДО ПОКРАЩЕННЯ ПОБУТОВИХ УМОВ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ ПРИ ВИКОНАННІ СБЗ.....	79

З М І С Т	
Панченко І.О. Ковальова О.В ДИРЕКТОР НАПОЛЕГЛИВО РЕКОМЕНДУЄ, АБИ БУХГАЛТЕР ЗАКРИВ ОЧІ НА НЕСТАЧУ: ЩО РОБИТИ?.....	80
Перегуда А.В. Утенкова К.О. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ: ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРИХОВАННЯ ВИЯВЛЕНИХ НЕСТАЧ.....	82
Подпрятков О.С. Касім О.Г. РОЗРОБЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ ТИЛУ З'ЄДНАННЯ НГ УКРАЇНИ ПРИ ВИКОНАННІ СБЗ У ВІДРИВІ ВІД ПУНКТУ ПОСТІЙНОЇ ДИСЛОКАЦІЇ.....	86
Пшонкін В.А., Гафуров О.В. РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ СКЛАДСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ЗБЕРІГАННЯ РЕЧОВОГО МАЙНА У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ.....	87
Рибалка О.Ю. Бондаренко О.Г. РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ СИНТЕЗУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ТИЛУ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	89
Роман С.О., Зозуля А.В., РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НГУ У ВІДПОВІДНОСТІ ЩОДО СТАНДАРТІВ НАТО.....	90
Савченко А.С., Касім О.Г., РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН НГУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ У ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ АТО.....	91
Сема Б.Ю. Бондаренко О.Г СПОСОБИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ ПРИ ВИКОНАННІ СБЗ В ЗОНІ АТО.....	93
Сиса А.Ю. Товма О.А. ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕК ПІДПРИЄМСТВ.....	94
Сиса А.Ю. Фісун К.А. АЛГОРИТМИ СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА.....	96
Сиса А.Ю. Черкашина М.В., ФОРСАЙТ: ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ... ..	98
Сніцаренко М.М., Товма Л.Ф. МОБІЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НГУ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ.....	100
Собко Д. Орел О.В РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ ТИЛУ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТІВ НАТО.....	102

З М І С Т	
Сургай І.С. Бондаренко О.Г., РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО У ПРАКТИКУ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НГУ.....	103
Токар Я.М. Горковенко І.В. ПРОВОДИМО БУХГАЛТЕРСЬКІ ТРЕНІНГИ (КУРСИ) ОН-ЛАЙН: ЯК ОБЛІКОВУВАТИ ВИТРАТИ І НАДХОДЖЕННЯ ОПЛАТ?.....	104
Толстоносов Д.Ю. Науменко М.О. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ.....	106
Фесенко А.С. Пономарьова М.С. ПРАКТИЧНІ КРОКИ ПОЛПШЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	109
Харченко М.М., Товма Л.Ф. ТЕХНОЛОГІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОЛЬОВИХ ЗАСОБІВ ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ ДЛЯ РОЗШИРЕННЯ ЇХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ.....	111
Царевський К.О. Шиян Д.В., МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	112
Цеков Є.О. Орел О.В. ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО ДО КОНСТРУКТИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПРЕДМЕТІВ ФОРМЕНОГО ОДЯГУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НГУ.....	116
Черних А.О. Марченко Р.О. Василенко В.П. МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРІБНОГО ОБСЯГУ ФІНАНСУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ГАРАНТУВАННЯ ВОЄННО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	117
Черних А.О. Каплун С.О. МІСЦЕ ТА РОЛЬ НАЧАЛЬНИКІВ СЛУЖБ ТИЛУ У ВЕДЕННІ ФІНАНСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ.....	119
Черних А.О. Шаповал О.А. СУЧАСНІ НАПРЯМИ В СТРАХУВАННІ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ.....	120
Чистякова І.С. Пономарьова М.С. СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	121
Шляхта Н.С. Ковальова О.В. НА ЯКІ ЦІЛІ ПІДПРИЄМСТВА МОЖУТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИ НЕРОЗПОДІЛЕНИЙ ПРИБУТОК...	124

**ПІДСУМКОВА НАУКОВО ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
КУРСАНТІВ, СЛУХАЧІВ І СТУДЕНТІВ**

Секція 3

“Економічні науки”

Збірник тез доповідей

Відповідальний за випуск: *І.Є. Морозов*

Комп'ютерна верстка: *О.В.Бондаренко*

Формат 60x84/16 Ум. друк. арк. 7,67 Тираж 50 прим. Зам. № 318

Видавець і виготовлювач Національна академія Національної гвардії України
майдан Захисників України, 3, м. Харків, 61001

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4794 від 24.11.2014 р.